

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2013–2015

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Kristýna Poživilová

Muzikál jako fenomén dnešní doby

Praha 2015

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Soňa Štroblová

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED (PART TIME)

2013-2015

DIPLOMA THESIS

Kristýna Poživilová

Musical – phenomenom of our time

Prague 2015

Diploma Thesis Work Supervisor: PhDr. Soňa Štroblová

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne: 12. 3. 2015

Kristýna Poživilová

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat PhDr. Soně Štroblové za odborné vedení a cenné připomínky, které přispěly ke zkvalitnění mé diplomové práce. Dále také muzikálové producentce Emě Krahulíkové, režiséru Lumíru Olšovskému a hudebnímu skladateli Danielovi Bartákovi za poskytnutí rozhovorů a cenných informací.

Anotace

Diplomová práce na téma „Muzikál jako fenomén dnešní doby“ se zaměřuje na českou muzikálovou scénu. V teoretické části je popsána historie české muzikálové scény od počátků muzikálů Voskovce a Wericha až po analýzu současné české muzikálové scény. Praktická část zkoumá přínos zahraničních muzikálů na českou scénu, preference původních českých či zahraničních muzikálů a povědomí veřejnosti o muzikálech. Pro sběr dat bylo použito dotazníkové šetření a rozhovor s odborníky – producentkou Emou Krahulíkovou, režisérem Lumírem Olšovským a hudebním skladatelem Danielem Bartákem.

Klíčová slova

Divadlo, herec, hudební skladatel, inscenace, muzikál, premiéra, producent, režisér.

Annotation

The diploma thesis „Musical as a phenomenon of our time“ focuses on the Czech musical scene. The theoretical part describes the history of the Czech musical scene since the beginning of Voskovec and Werich’s musicals to the analysis of contemporary Czech musical scene. The practical part explores the contribution of foreign musicals on the Czech scene, preference of the original Czech or foreign musicals and public awareness of musicals. Questionnaires and interviews with the producer Ema Krahulíková, the director Lumír Olšovský and the composer Daniel Barták were used for the data collection.

Keywords

Actor, composer, theater, director, musical, performance, premiere, producer,

OBSAH

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	10
1. MUZIKÁL	10
1.1 VYSVĚTLENÍ POJMU MUZIKÁL	10
1.2 HLAVNÍ ZNAKY MUZIKÁLU	11
2. POČÁTKY MUZIKÁLU NA ČESKÉ SCÉNĚ	13
2.1 BROADWAYSKE MUZIKÁLY NA ČESKOSLOVENSKÝCH JEVIŠTÍCH V 60. LETECH.....	14
2.2 PRVNÍ ČESKÉ MUZIKÁLOVÉ POKUSY.....	15
2.3 MUZIKÁL A MALÉ FORMY.....	16
2.4 POKUS JMÉNEM GENTLEMANI.....	18
3. POČÁTKY SOUKROMÉHO DIVADELNÍHO PODNIKÁNÍ	20
3.1 PRVNÍ UVEDENÍ BÍDNÍKŮ	20
3.2 DIVADLO <i>SPIRÁLA</i> A JESUS CHRIST SUPERSTAR	21
4. PRVNÍ PŮVODNÍ ČESKÉ MUZIKÁLY V POREVOLUČNÍ DOBĚ	23
4.1 KAREL SVOBODA A DRACULA	23
4.2 <i>KRYSAŘ</i> A DANIEL LANDA	25
4.3 MUZIKÁLY V <i>TA FANTASTICE</i> , OSVALDOVÁ A SOUKUP	26
4.4 JANEK LEDECKÝ A <i>HAMLET</i>	26
4.5 MUZIKÁLY MICHALA DAVIDA	28
4.6 <i>DIVADLO MILÉNIUM</i> A <i>CATS</i>	29
5. SOUČASNÁ ČESKÁ MUZIKÁLOVÁ SCÉNA	30
5.1 <i>HUDEBNÍ DIVADLO KARLÍN</i>	30
5.2 <i>DIVADLO HYBERNIA</i>	32
5.3 <i>GOJA MUSIC HALL</i>	34
5.4 <i>DIVADLO KALICH</i>	36
5.5 <i>DIVADLO BROADWAY</i>	38
5.6 <i>DIVADLO STUDIO DVA</i>	39
5.7 <i>KONGRESOVÉ CENTRUM PRAHA</i>	40
5.8 <i>MĚSTSKÉ DIVADLO BRNO</i>	41
5.9 <i>NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ</i>	43
PRAKTICKÁ ČÁST	46
6. ANALÝZA DAT Z DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	46
6.1 VÝZKUMNÉ ZÁVĚRY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	68

7.	ANALÝZA ROZHovorŮ.....	70
7.1	MUZIKÁLOVÁ PRODUCENTKA – EMA KRAHULÍKOVÁ	70
7.2	HUDEBNÍ SKLADATEL – DANIEL BARTÁK	73
7.3	REŽISÉR – LUMÍR OLŠOVSKÝ	77
8.	ZÁVĚR.....	81
9.	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	85
10.	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	91
11.	SEZNAM PŘÍLOH	93

Úvod

Muzikál vznikl v USA jako mladá forma populárního hudebního divadla. Má obvykle dvě části, ve kterých spojuje prvky činohry, operety, varieté a opery. Propojení hudebních a tanečních prvků je velmi důležité. Základní složky muzikálu pak jsou příběh, libreto a hudba. Muzikál se neustále vyvíjí a tak je velmi složité určit jeho přesnou definici. Nic se ale stále nemění na tom, že je to forma hudebně – divadelní, kde se spojují slova, hudba a tanec.

Muzikál má na českých jevištích poměrně dlouhodobou tradici. Za „otce“ muzikálů u nás mnozí považují duo Voskovce a Wericha, kteří na naší domácí scéně uvedli původní americký muzikál *Divotvorný hrnec*. Skutečný muzikálový boom u nás ale odstartovala až porevoluční doba. Dalo by se říci, že vše začalo uvedením muzikálu Karla Svobody *Dracula*. Ten se u nás stal okamžitě velkým hitem a bral rekordy v návštěvnosti. Od této doby se český muzikálový trh neustále rozrůstá. Producenti vsázeli jak na původní česká díla (*Monte Christo, Kleopatra, Tři mušketýři, Hamlet, Golem, Krysař, Johanka z Arku* a jiné), tak i na zahraniční díla, která byla velmi úspěšná ve světě (*Bídníci, Evita, Jesus Christ Superstar, Cats* a další). V současné době má český muzikálový divák na výběr mnoho inscenací. Muzikály se uvádí nejen v Praze (*Hudební divadlo Karlín, GoJa Music Hall, Divadlo Hybernia, Divadlo Broadway, Divadlo Kalich* nebo *Divadlo Studio DVA*), ale například i v Brně (*Městské divadlo Brno*) nebo v Ostravě (*Národní divadlo moravskoslezské*). Hrají se jak původní české muzikály, ale i úspěšná zahraniční díla a tak český divák není ochuzen o muzikály z ciziny.

Práce je rozdělena do dvou dílčích celků na teoretickou a praktickou část. V první z nich je popsán vývoj české muzikálové scény. Jsou zde uvedeny první muzikály od doby Voskovce a Wericha, muzikály v porevoluční době až po bohatou současnou českou muzikálovou scénu. V praktické části je použito dotazníkového šetření a rozhovory s muzikálovými profesionály. Vše má poukázat na to, jaké povědomí o muzikálech má česká veřejnost nebo jaké muzikály lidé upřednostňují. Dále také odborný názor z řad muzikálových odborníků. V samotném závěru práce jsou uvedeny výsledky dotazníkového šetření a rozhovorů.

Teoretická část

1. Muzikál

Muzikál vznikl v Americe na principech Evropského divadla. Oproti klasickému divadlu přinesl obohacení v hudbě a tanečních choreografiích a tak vznikl nový divadelní směr, který lákal diváky.¹

Pojem muzikál vznikl spojením dvou anglických slov, a to musical a comedy. Po přeložení dostáváme výraz hudební komedie, ale to neznámá, že námět muzikálu by měl být vždy humorný. Ba naopak, autoři moderních muzikálů se často pouští do vážnějších témat.²

1.1 Vysvětlení pojmu muzikál

Většina autorů se shoduje na tom, že muzikál je obtížné definovat. Pravdou ale zůstává fakt, že muzikál musí mít určité složky, podle kterých se vymezit dá. Prostějovský definuje muzikál takto: „*Muzikál je v New Yorku vzniklá a relativně mladá forma populárního hudebního divadla, zpravidla o dvou dílech, která v sobě spojuje prvky činohry, operety, varieté a opery. Často vzniká na půdorysu literárních předloh a používá prostředky pop music, jazzu a tance. Výpravné scény, písně a balet jsou přitom integrovány do děje. Skládá se ze tří základních elementů: z příběhu, libreta a hudby.*“³Jinou, ale neméně pravdivou definici Gideona Freuda uvádí Schmidt-Joos: „*Muzikál je komplexní umělecké dílo dneška, které si vymyslela Amerika, aby se vyřádila v jeho velkých možnostech. Jeho styl se mění a neustrnul dosud v žádné jiné podobě. Je tak nový a hlučný a vybočuje z vyježděných kolejí právě tak jako světadíl, který jej vytvořil.*“⁴Vyslovit s konečnou platností definici muzikálu je opravdu nemožné, protože se muzikál stále vyvíjí. Dále vznikají díla v různých stylech se stále novými prvky a novou tematikou. Pod tímto stanoviskem vznikla následující definice: „Muzikál je zpravidla dvouaktová forma populárního hudebního divadla; vznikla v New Yorku a slučuje prvky dramatu, operety, revue, varieté a ve výjimečných případech i opery.“

¹ Viz: VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knižcentrum, 1998, s. 6. ISBN 8086054675.

² Viz: VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knižcentrum, 1998, s. 14. ISBN 8086054675.

³PROSTĚJOVSKÝ, Michael. *Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem*. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 21. Dokofán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

⁴SCHMIDT-JOOS, Siegfried. *Muzikál*. Vyd. 1. Praha: Supraphon, 1968, s. 21. ISBN 02-222-68.

Podkladem bývají často literární předlohy; používá se prostředků amerických populárních písní, taneční i zábavné hudby i jazzu. Revuální scény, písně a baletní čísla jsou pevně včleněny do děje.⁵ Každá definice je jiná, a přesto jsou všechny pravdivé. Osolsobě říká, že nejlepší definice muzikálu, je muzikál vidět na vlastní oči. Teprve potom, co divák muzikál vidí, slyší a vnímá, může sám říci, co pro něj muzikál je.⁶ Muzikál dobře vystihuje charakteristika, že je to dílo, ve kterém jde o sjednocení hudby, slova a tance. Velmi charakteristická je u muzikálu jeho mnohotvárnost a jeho síla je v tom, že není vázaný na žádné klišé, ani na schematické rozdělení typů. Muzikál se vždy snaží být aktuální a věrohodný. Většinou platí to, že čím bližší je k běžnému životu diváků, tím je pro ně lepší. Muzikál může zaujímat stanovisko k politickým skandálům nebo například k válce. Někdy se v případech historických či exotických námětů snaží o to, aby byla všechna rozhodnutí a činy postav divákovi srozumitelné a odpovídali jeho vlastnímu smýšlení.⁷

1.2 Hlavní znaky muzikálu

Stěžejním bodem dobrého muzikálu je to, že všechno, co se odehrává na jevišti, musí vyplývat z děje. Písně nesmí muzikál rozdělovat, ale musí vyrůst z děje. Společně s prvky baletu je právě píseň nositelem děje celého muzikálu. Nákladné a vypjaté scény musí být dobře zdůvodněny dějem a citelně do něj zasazeny, jinak hrozí, že zrovna tyto scény poruší souvislost celku.

Znakem muzikálu je také to, že na rozdíl od pevně ustálené formy evropské operety (rozčleněna do tří jednání s velkým finále) má obvykle dvě jednání, která jsou rozdělena přestávkou. Ta však nemá žádný dramaturgický význam.⁸

Pro moderní muzikál jsou ve velké míře nezbytné tři následující prvky: hudba (zpěv), stylizovaný pohyb (tanec) a v neposlední řadě využití světelných a zvláštních technických efektů. Realizace muzikálu využívá ve velké míře různých způsobů uměleckého projevu. Řeč působí na divákův sluch a jeho zprostředkováním na myšlení, hudba a zpěv také působí na sluch, ale ty už v divákovi probouzí určitou emoci. Pohyb a tedy i tanec působí nejen na zrak obecně, ale (na rozdíl od činohry) působí silně na vnitřně hmatové

⁵SCHMIDT-JOOS, Siegfried. *Muzikál*. Vyd. 1. Praha: Supraphon, 1968, s. 24. ISBN 02-222-68.

⁶ Viz: OSOLSOBĚ, Ivo. *Muzikál je když...* 1. vydání. Praha: Supraphon, 1967, s. 5-6. ISBN 02-332-67.

⁷ Viz: SCHMIDT-JOOS, Siegfried. *Muzikál*. Vyd. 1. Praha: Supraphon, 1968, s. 21-22. ISBN 02-222-68.

⁸ Viz: SCHMIDT-JOOS, Siegfried. *Muzikál*. Vyd. 1. Praha: Supraphon, 1968, s. 23. ISBN 02-222-68.

vnímání. Muzikál je tedy jakýmsi silným „útokem“ na divákovy smysly. Dává si za cíl způsobit divákovi co nejemociálnější zážitek.⁹

⁹ Viz: BÁR, Pavel. Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

2. Počátky muzikálu na české scéně

Muzikál se před české publikum dostal poměrně nenápadně a nanečisto již v roce 1928. V té době Oldřich Nový v roli režiséra uvedl v *Zemském divadle v Brně* hudební komedii *Ne, ne Nanette*. Jednalo se o humorný příběh nakladatele biblí, který navenek žije velmi morálním životem, ale ve skutečnosti se velmi věnoval ženám a neměl problém nabídnout i svou peněženku. Měl však manželku, která jeho zálibám neholdovala, a tak ho zažalovala. U soudu ovšem proutník uspěl, protože se ukázalo, že dotyčné dívky nespáděl, ale pouze jim pomáhal. Je vidět, že tento příběh byl klasický, americký. Po newyorské premiéře si diváci chválili písničky i vtipné situace. Za muzikál by se zřejmě komedie dala zpětně označit, ale v té době ještě žádný takový žánr neexistoval. Na česká jeviště přivedli muzikál o dvacet let později Voskovec s Werichem, kteří roku 1948 uvedli svou verzi amerického muzikálu *Finian's Rainbow* pod názvem *Divotvorný hrnec*.¹⁰ Oba naši autoři se při překládání muzikálu do češtiny setkali s novým druhem práce. Dříve si nechávali své texty zhudebnit, kdežto teď překládali do hotových hudebních podkladů s tím, že obsah musel pochopitelně odpovídat originálu. Voskovec s Werichem se velmi dobře pokusili převést původní americký muzikál do takové podoby, která byla přijatelná pro české publikum. Díky tomu, že oba několik let v Americe žili, dokázali dílo přeložit tak, že použili i básnické obraty a jazykové hříčky, které byly charakteristické pro jejich dosavadní tvorbu. Zároveň ale dílo i značně „počeštili“ aby bylo českému divákovi co nejbližší. Největšími změnami bylo to, že irské přistěhovalce nahradili čeští a skřítek Og, který je známý z irských lidových bájí, se přeměnil na jihočeského vodníka Čochtana. Důvodem této změny nebylo jen počeštění, ale především fyzické proporce Jana Wericha. Ten vypadal rozhodně lépe jako vodník, než jako droboučký skřítek. Oba autoři měli ze změn z irského folkloru na český z počátku velké obavy.¹¹ Publikum jejich hru přijalo velmi dobře, ovšem první recenze opravdu příliš lichotivé nebyly. Mnoho recenzentů vyjádřilo podezření, jestli vůbec může být zábava pravým uměním. E. A. Saudek označil *Divotvorný hrnec* jako „českoamerický guláš,“ který je zaměřen na „duševně méně majetné“ a Hana Budínová prohlásila, že autoři „odvedli rozmarnou zpěvohru, aby vyhověli přání publika po lehké a nenáročné zábavě.“ Jak už bylo zmíněno, diváci recenzím příliš nevěřili a chodili na *Divotvorný hrnec* v hojném počtu tak, že se podařilo

¹⁰ Viz: VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knižcentrum, 1998, s. 18. ISBN 8086054675.

¹¹ Viz: Viz: BĀR, Pavel. *Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945*. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

odehrát tři sta repríz. Po červnu roku 1948 přenesl Jan Werich další reprízy do karlínského divadla, které mělo dříve název *Umění lidu*, a dále s představením jezdil na zájezdy po celé republice.¹²

2.1 Broadwayské muzikály na československých jevištích v 60. letech

Dalším americkým muzikálem, který se dostal na české jeviště, byl muzikál *Líbej mě, Káťo!* (*Kiss me, Kate!*), který se u nás uvedl roku 1963. Mezi premiérami tohoto muzikálu a *Divotvorného hrnce* uplynulo tedy patnáct let. *Divotvorný hrnec* byl tou dobou aktuální novinkou z *Broadwaye*, zatímco muzikál *Líbej mě, Káťo*, se u nás objevil až patnáct let po světové premiéře. S uvedením tohoto díla jsme měli zpoždění i s porovnáním s okolními zeměmi, pro které právě *Kiss me, Kate!* představuje zlomový moment v jejich muzikálové historii. Jednalo se totiž o první americký muzikál v Rakousku (1956), Polsku (1957) i Německu (1959).¹³

Americký muzikál se ale do většiny československých zábavněhudebních divadel dostal až na přelomu padesátých a šedesátých let dílem *My Fair Lady*. Po dlouholetém usilování o licenci se tak 12. prosince roku 1964 odehrála premiéra v *Hudebním divadle v Karlíně a v Nuslích*. Inscenace *My Fair Lady* v Karlíně představovala ve své době vrchol českého zábavněhudebního divadla a pro jeho další vývoj měla podstatný význam. Kritický, divácký i společenský ohlas *My Fair Lady* dosáhl téměř nevídaných rozměrů. Srovnat ji šlo snad pouze s první československou muzikálovou inscenací *Divotvorného hrnce*. Od té doby se ale výrazně změnil přístup recenzentů. *Divotvorný hrnec* byl většinou kritiků odmítán. Naopak *My Fair Lady* byla přijata velmi kladně. Recenzenti už se totiž nemuseli držet ideologických stanovisek, která byla požadována na konci čtyřicátých let, ale dílo hodnotili na základě vlastních faktických dojmů. Uvedením *My Fair Lady* se československému divadlu povedlo dorovnat krok s aktuálním vývojem v okolních zemích, kde se tento slavný muzikál šířil ve stejné době, jako u nás. V roce 1963 byla *My Fair Lady* uvedena v Belgii a ve stejném roce jako u nás pak v Itálii, Polsku či v tehdejší Sovětském svazu.¹⁴

¹² Viz: VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knihcentrum, 1998, s. 20. ISBN 8086054675.

¹³Viz: BĀR, Pavel. *Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945*. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 145. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

¹⁴Viz: BĀR, Pavel. *Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945*. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 147-156. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

Hudební divadlo v Karlíně uvedlo v roce 1966 (tedy dva roky po premiéře *My Fair Lady*) premiéru *Hello, Dolly!* Bylo to pouhé dva roky po její světové premiéře na *Broadwayi*. Autorská práva na uvádění *Hello, Dolly!* se po dohodě tří divadel dělila. Ke Karlínu se tak následně přidala bratislavská *Nová scéna* o měsíc později i *Státní divadlo Brno*. Titulní roli Dolly Leviové hrála tehdejší přední karlínská sólistka Nelly Gaierová.¹⁵

Československý muzikál přišel na vrchol v šedesátých letech s uvedením *West Side Story*, k němuž se po celé desetiletí vzhlíželo jako k prototypu „pravého“ muzikálu. Dílo amerického skladatele Leonarda Bernsteina mělo světovou broadwayskou premiéru v roce 1957 a představovalo zlom v dosavadní muzikálové tvorbě. V muzikálu *West Side Story* se podařilo propojit tanec a stylizovaný pohyb s hudbou i dějem a využít jej jako plnohodnotný vyjadřovací prostředek. Toto dílo se tak výrazně lišilo od dosavadních muzikálů, které byly obvykle založeny na konverzačních činohrách, hudbou, zpěvem a tancem do značné míry spíše jen doplněný. Přestože byl *West Side Story* právě pro svou integraci dramatu, hudby a tance považován za vzor muzikálu, dnes se jeví spíše jako výjimečné dílo. Na československá jeviště přišel příběh *West Side Story* se značným zpožděním a to až roku 1969 a to na bratislavskou Novou scénu. Na začátku sedmdesátých let pak přišel muzikál do Prahy a do Brna.¹⁶

2.2 První české muzikálové pokusy

První uvedený československý muzikál *Divotvorný hrnec* byl muzikál divácky velmi úspěšný. Vytvořit ovšem skutečný český divadelní muzikál nejde zase tak snadno a rychle. Pokusy o první muzikály uvedla divadla operetní, činoherní a také divadla malých forem, která se měla přejmenovat na hudebně zábavná divadla. Nakonec na jménu zase tolik nezáleželo. Podstatou bylo, že velmi závažnou složku repertoáru právě těchto divadel tvořili dovážené muzikály a že se ansámby divadel pomalu samy proměňují. Velkou zkouškou bylo výše zmíněné uvedení muzikálu *My Fair Lady*. Ukázalo se, že tato divadla dokáží velmi dobře obstát i díky svým orchestrům, baletům a sborům. Jeden z prvních pokusů o domácí muzikál byl pak slovenský muzikál Milana Nováka a Jána Ševčoviče *Nie je všedný deň*. S písněmi Suchého a Šlitra vznikla komedie s písničkami *Svatba snátkového podvodníka* nebo *Hej pane kapelníku*. Některé znaky, které má

¹⁵Viz: BĀR, Pavel. *Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945*. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 164-166. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

¹⁶Viz: BĀR, Pavel. *Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945*. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 168-172. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

skutečný muzikál, měla hudební dramaturgie scénáře k filmu *Kam nemůže čert, Černá kočka přes cestu*. Po dlouhá léta pak udržoval největší muzikálovou tradici soubor Městských divadel pražských.¹⁷

2.3 Muzikál a malé formy

Pokud se řekne divadlo malé formy, všem se okamžitě vybaví divadlo *Semafor*. Suchý se Šlitrem říkali o *Semaforu*, že je to divadlo, kde se mluví, zpívá a tančí. První premiérou, která se v *Semaforu* uvedla, byla hudební komedie *Člověk z půdy*. Po krátké době následovala další premiéra tohoto žánru *Taková ztráta krve*. Ani jedna z těchto her neměla zájem o integrovaný tvar, ba naopak, obě mají silně uvolněný tvar. Všechny složky zde vystupovaly samostatně – píseň, zpěvák, orchestr. Nakonec se ukázalo nejlepším řešením, ne integrovat písně do děje, ale volně vkládat písně do vyprávění. Tento charakter měly hry *Zuzana je sama doma*, *Zuzana je zase sama doma*, *Zuzana není pro nikoho doma* a *Šest žen*.¹⁸ Dalším dílem Suchého a Šlitra byl *Jonáš a tingltangl*. *Jonáš a tingltangl* je vlastně kabaret o kabaretu. Tato hra by se také dala prohlásit za mezní formu muzikálu pro jednoho herce, pianistu, manekýnku, inspicienta a dva muzikanty. Mezní formu si tak hra vynutila v době, kdy byl *Semafor* bez divadla a téměř i bez souboru. Suchý se Šlitrem tak dokázali udělat z nouze ctnost a v podstatě oživil formu prastarých minstrel shows. Pod povrchem zdánlivě nedějového kabaretu skrývá *Jonáš a tingltangl* velmi výrazný děj a to i ve formě dějin. Příběh vypráví o fiktivní postavě Jonáše, jeho cesty z vídeňských tingltanglů do luxusních pařížských music-hallů a kaváren. Dílo je následně přeneseno do Londýna, kde právě probíhá válka nebo do Moskvy, ve které rovněž probíhají boje. *Jonáš a tingltangl* se hrál téměř bez dekorací. Jediné co na jevišti bylo, byly nástroje hudebníků a oponka pro Jonáše. Hra se tedy stala hratelnou kdekoli a kdykoli a přešla tak do kmenového repertoáru *Semaforu*.¹⁹

Jonáš a tingltangl není muzikálem. Ten zatím Suchý se Šlitrem nenapsali, přestože říkali, že muzikál napsat chtějí a vytvoření právě českého muzikálu je jejich cílem. Přestože pravý muzikál prozatím nevytvořili, dostali se ze všech našich divadel rozhodně nejdál. Výborně zvládli muzikálový materiál, co se týče jeho písňové a komediální složky. Uměli

¹⁷ Viz: OSOLSOBĚ, Ivo. *Muzikál je když...* 1. vydání. Praha: Supraphon, 1967, s. 172-179. ISBN 02-332-67.

¹⁸ Viz: OSOLSOBĚ, Ivo. *Muzikál je když...* 1. vydání. Praha: Supraphon, 1967, s. 179-181. ISBN 02-332-67.

¹⁹ Viz: SCHMIDT-JOOS, Siegfried. *Muzikál*. Vyd. 1. Praha: Supraphon, 1968, s. 259-260. ISBN 02-222-68.

mluvit s divákem jeho mateřštinou a komunikovali s nimi i pomocí písně. Postupovali nejtaktičtěji ze všech, kteří usilovali o vytvoření českého muzikálu a zbývala už jim jenom „maličkost“ v podobě vytvoření velké formy z těch malých. Prvním pokusem byla *Dobře placená procházka*.²⁰ *Dobře placená procházka* také nebyl klasický muzikál, jelikož prvky muzikálu přesahoval. Protože se v této hře od začátku do konce zpívá, dala by se zařadit mezi opery. Nicméně do vývojových souvislostí československé opery nepatří, patří do kontextu muzikálu. Příběh vypráví o manželské dvojici Ulim a Vanilkou, kteří jsou v předvečer rozvodu. Pošťák jim ale doručí telegram, který jim posílá teta z Liverpoolu. Ta jim slibuje miliónové dědictví pro jejich eventuálního potomka. Oba v sobě okamžitě znovu nalézají zalíbení. Je to hra, která vypráví o pružné morálce dvou mladých lidí, kteří se ve dvou dnech rozcházejí a milují, přesně podle toho, co je pro ně výhodné. Autoři u této hry úplně opustili kabaretní typ, hudebníci už nesedí na jevišti (hudební doprovod už zní pouze ze záznamu) a objevují se zde masivní dekorace. Na jevišti se tak odehrává plně pravděpodobný příběh.²¹

Dalším celovečerním integrovaným počinem Suchého a Šlitra byl film *Kdyby tisíc klarinetů*. Zdá se, že i přes nevýhodu toho, že divadelní hra se dá i po premiéře upravit a předělat, má film před divadlem jistý předstih. Český filmový muzikál byl již na světě a ten divadelní teprve vznikal. Český muzikál tak existuje ve filmu a jsou to muzikály Vratislava Blažka *Starci na Chmelu* a *Dáma na kolejích*. Důvody předstihu se musí hledat především v podmínkách filmové práce. Film totiž není odkázán pouze na stálé herecké soubory, ale pro jednu roli se vybírá z několika herců a hledá se tak ten nejlepší z nejlepších.²² *Starci na chmelu* vypráví příběh o lásce mezi Hankou a Filipem, kteří spolu pracují na chmelové brigádě. Hudba zde může vyrůstat z emocionálně pevných a pobuřujících situací. Nejzávažnější scény příběhu však zůstaly vyjádřeny nehudebními prostředky. *Dáma na kolejích* je příběh o řidičce pražské tramvaje Marii Kučerové. Marie neustále myslí na svou rodinu, děti a manžela a také na automobil, na který šetří. Jednou však při své jízdě tramvají uvidí, jak její muž líbá jinou ženu a její život se doslova obrátí vzhůru nohama. *Dáma na kolejích* kritiku ve srovnání se *Starci* zklamala. Ovšem neprávem. Ohlas od návštěvníků filmu byl neodmyslitelný od výkonu Jiřiny Bohdalové,

²⁰ Viz: OSOLSOBĚ, Ivo. *Muzikál je když...* 1. vydání. Praha: Supraphon, 1967, s. 182-183. ISBN 02-332-67.

²¹ Viz: SCHMIDT-JOOS, Siegfried. *Muzikál*. Vyd. 1. Praha: Supraphon, 1968, s. 261-262. ISBN 02-222-68.

²² Viz: OSOLSOBĚ, Ivo. *Muzikál je když...* 1. vydání. Praha: Supraphon, 1967, s. 183-184. ISBN 02-332-67.

pro kterou byla *Dáma na kolejích* přímo napsána. Hra nakonec pronikla s úspěchem i do zahraničí, hrála se v Německu.²³

2.4 Pokus jménem *Gentlemani*

Vedení Hudebního divadlo v Karlíně se v druhé polovině šedesátých let rozhodlo, že se pokusí vytvořit nový původně český muzikál. Na novém muzikálu začalo pracovat duo autorů – skladatel Bohuslav Ondráček a textař Jan Schneider. Tak vznikl muzikál *Gentlemani*, který měl v Karlínském divadle premiéru 22. března 1967. Děj muzikálu vychází z klasického schématu boje dobra proti zlu, resp. slabšího proti silnějšímu. Vyskytují se zde postavy, jako je krásná Princezna, slabý outsider Preck a zlý Juan. Děj muzikálu je ovšem spíše sledem jednotlivých scének ze života mladých lidí než vedeným propojením dramatických situací. *Gentlemani* tak neřeší žádný fatální problém nebo konflikt. Pro svou podobnost s *West Side Story* a zároveň typickými znaky socialistického Československa byl tento muzikál často označován jako „East Side Story.“²⁴

Po uvedení *Gentlemenů* byla muzikálová tvorba v karlínském divadle na čas utlumena, divadlo se tomuto žánru věnovalo spíše okrajově. Další broadwayský muzikál se objevil až v roce 1978, ovšem ani poté muzikály netvořily dominantní složku repertoáru. Výrazněji se začaly prosazovat opět až ve druhé polovině osmdesátých let. Z původních muzikálů, které byly v karlínském divadle uvedeny vynikaly především *Mazlíčkové* a *Manon*. *Mazlíčkové* byl muzikál skladatele Václava Zahradníka a textaře Pavla Vrby. Tento muzikál měl velkou snahu stát se muzikálovým hitem pro mladé publikum, ale s úspěchem se příliš nepotkal. O hodně lepší ohlasy měl rozhodně muzikál *Manon*. Dalším muzikálem, který byl v Karlíně uváděn, byl *Robin Hood*. Bohužel jeho libreto postrádalo dramatický potenciál, stejný problém jako u muzikálu *Gentlemani*, a tak se tento muzikál neseťkal s úspěchem ani u diváků, ani u kritiků; odehrálo se pouhých 24 repríz.²⁵

Ačkoli normalizační „klid“ dával českým divadlům stabilní prostředí pro své fungování, politickými poměry deformovaný přístup k umění zakonzervoval dosavadní umělecký styl, prakticky nedocházelo k žádnému pokroku a československé muzikálové

²³ Viz: SCHMIDT-JOOS, Siegfried. *Muzikál*. Vyd. 1. Praha: Supraphon, 1968, s. 263. ISBN 02-222-68.

²⁴ Viz: BĀR, Pavel. Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 210-212. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

²⁵ Viz: BĀR, Pavel. Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 223-224. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

divadlo bohužel ztratilo kontakt se zahraničím (kromě socialistických zemí). Většina tvůrců nemohla cestovat a seznamovat se tak se zahraniční produkcí. Ve světě tak vznikaly muzikály jako například *A Chorus Line* (1975) nebo *Evita* (1978), u nás se však bohužel prakticky zastavil čas.²⁶

Změny přinesla až listopadová revoluce roku 1989. Nový ředitel Hudebního divadla Karlín zásadně obměnil divadelní soubor. Mnoho umělců dostalo výpověď a odešel dokonce i režisér Novotný. Ten se pak znovu setkal s Moulíkem a spolupracovali spolu na muzikálových produkcích světového standardu *Les Misérables* (*Bídníci*, 1992) a *Jesus Christ Superstar* (1994).²⁷

²⁶ Viz: BĀR, Pavel. Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 242. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

²⁷ Viz: BĀR, Pavel. Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 254. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

3. Počátky soukromého divadelního podnikání

Muzikál se u nás začal stávat fenoménem v devadesátých letech minulého století. Vše začalo prvním uvedením *Bídníků* ve *Vinohradském divadle*, které přivedlo na české jeviště muzikál světového formátu. Dále byly na českém jevišti uvedeny muzikály *Jesus Christ Superstar* nebo *Evita*, které u nás odstartovaly muzikálový boom.

3.1 První uvedení *Bídníků*

Po listopadové revoluci v roce 1989 začala transformace divadelního systému, která spočívala především v tom, že bylo umožněno provozovat také soukromou muzikálovou scénu. Státní monopol na provozování divadel byl zrušen, nově tedy mohli do odvětví vstupovat i soukromí podnikatelé. „Do divadelního prostředí navíc nově vstoupil trh a s ním i zásadní změny v podobě boje o zájem diváků, nezbytnosti reklamy, kvalitního PR, hledání sponzorů, dárců a dalších zdrojů potřebných finančních prostředků – včetně zvyšování cen vstupenek.“²⁸ První soukromý producent se objevil až na jaře roku 1992, byl jím Adam Novák, který se rozhodl uvést na české scéně jeden z největších muzikálových hitů *Bídníci* (*Les Misérables*). Pro uvedení muzikálu si pronajal *Divadlo na Vinohradech*. Novák měl usnadněnou práci s financováním díky britskému producentovi *Bídníků* Cameronu Mackintoshovi, který do projektu vložil vlastní podíl. Zapůjčil scénické dekorace a nejmodernější zvukové vybavení. Hlavní roli Jeana Valjeana Novák nejprve nabídl Karlu Gottovi. Ten však roli nepřijal, jelikož se obával dlouhodobých závazků v divadle. Nakonec byl do této role obsazen Karel Černocho, který se alternoval s Janem Ježkem, další role ztvárnili například Helena Vondráčková, Jiří Korn, Petra Janů či začínající Lucie Bílá. Všichni herci museli projít konkurzem, který následně schvalovala britská produkce muzikálu. České texty k *Bídníkům* napsal Zdeněk Borovec, který se již otextování muzikálů dříve věnoval. Dalšími tvůrci byli Petr Novotný, Arnošt Moulík a Zdeněk Merta.²⁹

Premiéra se konala 25. června 1992, sedm let po světové premiéře. Vstupenky byly výrazně cenově diferencovány – nejlevnější stály 30 Kčs, nejdražší, určené především pro zahraniční návštěvníky, bylo možno zakoupit za 890 Kčs. Z počátku zájem o vstupenky nebyl velký, produkce tedy musela cenu vstupenek snížit. Přestože se na

²⁸Viz: BĀR, Pavel. *Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945*. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 255. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

²⁹ Viz: BĀR, Pavel. *Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945*. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 256-262. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

počátku prodej vstupenek příliš nedařil, poslední představení byla beznadějně vyprodaná. Derniéra muzikálu se odehrála 13. září 1992. Vzhledem k tomu, že bylo odehráno pouhých 95 repríz, nebylo možné, aby se počáteční produkční investice vrátily. I přes tento fakt má ovšem první česká produkce *Bídníků* velký průkopnický význam pro pozdější muzikálovou scénu u nás. První uvedení *Bídníků* totiž ukázalo, že i česká muzikálová scéna je schopna zvládnout nejnáročnější soudobé muzikálové tituly a vyrovnat se tak zahraničí.³⁰

„Inscenace Bídníků sice zásadně překročila dosavadní meze českého hudebně zábavného divadla, ale byla natolik nová, že na ni veřejnost nestačila zareagovat. Teprve následné uvedení Jesus Christ Superstar (1994) našlo tak mohutnou odezvu, že všechno co bylo předtím, zůstalo na okamžik zapomenuto anebo se stalo pouhou prehistorií. Opožděná reakce publika je dobře patrná na relativně omezeném úspěchu Bídníků a bezpříkladně nadšeném přijetí Jesus Christ Superstar, přičemž z divadelního hlediska jistě prvně zmiňovaná inscenace nabízela mnohem zajímavější a bohatší podívanou.“³¹

3.2 Divadlo *Spirála* a Jesus Christ Superstar

Muzikál s hudbou A. L. Webbera *Jesus Christ Superstar* byl v Čechách uveden poprvé roku 1994 v divadle *Spirála*, které se nacházelo v prostorách pražského Výstaviště. Tehdejší producent *Ježíše* Stanislav Aubrecht přizval ke spolupráci režiséra Petra Novotného a tento tah se vyplatil. I přes atypický prostor holešovického divadla dokázali společně se scénografem vytvořit specifické divadelní představení a využili toho, že se většina diváků na představení dívala z výšky. Jelikož je *Ježíš* označován za rockovou operu, tak byli do většiny rolí obsazeni rockoví zpěváci. Hlavní roli *Ježíše* si tak zahrál Kamil Střihavka a Máří Magdalénu tehdy ztvárnila Bára Basiková. Překvapením v obsazení byl Dan Bárta, který se měl alternovat právě se Střihavkou, ale po náhodných okolnostech si na premiéře zahrál roli Jidáše. Muzikál *Jesus Christ Superstar* se nakonec v pražské *Spirále* hrál do roku 1998 a za tu dobu měl úctyhodných 1 288 repríz.³² *Ježíše* vidělo tenkrát více než 850 tisíc diváků.³³

³⁰ Viz: BĀR, Pavel. Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945. Vyd. 1. Praha: KANT, 2013, s. 260-262. Disk, sv. 25. ISBN 9788074371158.

³¹ DRLÍK, Vojen. Hudební divadlo jako výzva: interdisciplinární texty. Vyd. 1. Brno: Národní divadlo, 2004, s. 59. Knižovna opery Národního divadla, 3. sv. ISBN 80-725-8161-9.

³² Viz: PROSTĚJOVSKÝ, Michael. Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 203. Dokořán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

³³ Viz: VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knižcentrum, 1998, s. 90. ISBN 8086054675.

Dalším muzikálem, na který producenti Musical s.r.o. vsadili, byl opět muzikál hudebního skladatele Andrew Lloyd Webbera a libretisty Tima Rice *Evita*, který měl světovou premiéru již v roce 1978 v *Prince Edward Theatre* v Londýně.³⁴ Do titulní role měla být obsazena Lucie Bílá, ale byl zde problém. Pro uvádění muzikálu nemohli producenti dlouho najít správné divadlo. *Evitě* se nakonec prostor ve *Spirále* otevřel až roku 1998 po dlouhodobém uvádění *Ježíše*, který se hrál o hodně déle, než se původně plánovalo.³⁵ Tím, že se na prostory divadla čekalo o mnoho déle, než se myslelo, Lucie Bílá z muzikálu pro nedostatek času odstoupila. Producenti se pak rozhodli obsadit do hlavní role dosud neznámé tváře – Radku Fišarovou a Terezu Sloukovou. Tento tah obsadit neznámé tváře už předtím vyšel producentům jak v Londýně, tak i v New Yorku.³⁶ Muzikál, který byl vlastně zpívaným životopisem argentinské mladé dámy, která se následně stala manželkou prezidenta, měl během dvou let uvádění v Praze 329 repríz. Poslední představení se odehrálo 10. června roku 2000.³⁷ Slavné dílo autorů A. L. Webbera a Tima Rice se v letošním roce opět vrací na českou muzikálovou scénu. 19. 2. 2015 se premiéra muzikálu uskuteční v pražském *Divadle Studio DVA*. Hlavní roli Evy Perón si v obnovené premiéře zahraje tentokrát Monika Absolonová. Zda bude mít i tentokrát *Evita* úspěch můžeme zatím pouze spekulovat. Faktem ovšem je, že plánovaná představení na tuto sezónu jsou již téměř vyprodaná.³⁸

Dalšími muzikály, které se ve *Spirále* uváděly, byly *Romeo a Julie* (2000 – 2002) a *Brouci – Evangelium podle Beatles* (2001 – 2002). Tyto muzikály se přestaly hrát v důsledku povodně, která zasáhla Prahu právě v roce 2002. Voda zničila veškerou techniku, kulisy, kostýmy. Bohužel se od té doby nenašly finanční prostředky na opravu divadla a tak je dnes budova v dezolátním stavu.³⁹

³⁴ Viz: HOGGARD, Pavlína. Muzikál na prahu tisíciletí: mezi komercí a elitou - možnosti reformy muzikálového divadla v době (post-)moderní. Vyd. 1. Brno: Retypa, 2000, s. 110. ISBN 809029250x.

³⁵ Viz: PROSTĚJOVSKÝ, Michael. Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 232. Dokořán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

³⁶ Viz: VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knižcentrum, 1998, s. 92-93. ISBN 8086054675.

³⁷ Viz: PROSTĚJOVSKÝ, Michael. Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 233. Dokořán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

³⁸ Viz: EVITA | Studio DVA divadlo. [online]. [cit. 2015-01-23]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/repertoar/studio-dva-divadlo/evita/>

³⁹ Viz: Musicalnet.cz - Povodně 2002 v Praze a jejich následky. [online]. [cit. 2015-01-23]. Dostupné z: <http://musicalnet.cz/component/content/article/39-archivni-data/167-povodne-2002-v-praze-a-jejich-nasledky>

4. První původní české muzikály v porevoluční době

Jak bylo zmíněno výše, úspěšné zahraničí muzikály, které byly v Česku uvedeny, odstartovaly tvorbu nových původních českých muzikálů. A tak v roce 1995 zaznamenal velký úspěch muzikál Karla Svobody *Dracula*, jehož následovaly další muzikály. Mnoho producentů vidělo v muzikálech podnikatelský potenciál a tak se během několika let stal z muzikálů na českém jevišti fenomén. Svobodu v následujících letech napodobovali tvorbou svých muzikálů například Janek Ledecký nebo Michal David.

4.1 Karel Svoboda a Dracula

Po uvedení slavných muzikálů A. L. Webbera vznikl původní český muzikál *Dracula*. V tvůrčím týmu byl v čele skladatel Karel Svoboda, tanečník skupiny UNO Richard Hes, textař Zdeněk Borovec a režisér Jozef Bednárík. Dalšími členy pak byli Egon Kulhánek, Theodor Pištěk a scénograf Daniel Dvořák. Předloha muzikálu vznikala podle románu Brama Stokera, který autoři velmi volně přepsali. Od hororu se tak posunuli spíše k romantické historii velké lásky. Podařilo se vytvořit muzikál, který byl pro diváka velice zajímavý. Režijní a scénografické efekty byly tenkrát na české jeviště velkolepá podívaná. *Dracula* měl i hvězdné obsazení. Dlouho dopředu byla do muzikálu obsazena Lucie Bílá, která měla být hlavní hvězdou muzikálu. K té později přibyl i Jiří Korn v roli šaška, který byl autory oproti původní předloze dopsán. Kromě těchto dvou hlavních hvězd museli všichni ostatní projít konkurzem. Zajímavým fenoménem *Draculy* byl Daniel Hůlka, pro kterého to byla vůbec první muzikálová zkušenost. Zprvu měl „pouze“ alternovat Daniela Landu, ale nakonec místo něj kvůli zranění odehrál i premiéru. Ta se uskutečnila 13. října 1995. Po Landově uzdravení ale většinu představení odehrál právě Hůlka a značně mu začala stoupat popularita, která byla po 916 reprízách srovnatelná s Karlem Gottem. Další, kdo díky *Draculovi* přidal na popularitě, byla Iveta Bartošová. Ta se sice do muzikálu přidala později, ale bezpochyby se po odchodu Lucie Bílé stala hlavní ženskou hvězdou.⁴⁰ V Paláci kultury (dnes známé pod názvem Kongresové centrum Praha) vidělo muzikál v letech 1995 – 1998 rekordních 1,2 milionu diváků. Toto číslo je dodnes nepřekonaný český muzikálový rekord. Muzikál se na jeviště Kongresového centra ještě krátce vrátil v roce 2003. Dále byl v letech 2009 – 2011 muzikál uváděn v pražském divadle *Hybernia*, kde bylo dílo nově nastudováno

⁴⁰ Viz: VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knižcentrum, 1998, s. 78-82. ISBN 8086054675.

a obsazeno. Hlavní role si zde zahráli například Josef Vojtek, Monika Absolonová, Jiří Langmajer nebo Kamila Nývltová ale i Daniel Hůlka nebo Leona Machálková, kteří hráli už v původním uvedení. A *Dracula* se letos opět vrací. Začátkem března bude mít obnovenou premiéru v *Hudebním divadle Karlín*. Tvůrci se rozhodli sáhnout po obsazení, které se bude nejvíce podobat prvnímu uvedení muzikálu v *Kongresovém centru*. Budou tedy opět obsazení – Daniel Hůlka, Leona Machálková, Magda Malá, Hanka Křížková, Tomáš Trapl nebo Richard Genzer.⁴¹

Dracula je považován za vůbec nejlepší původní český muzikál. Bezesporu má všechny prvky, které o dvacet let dříve nasadil pop/rockové opeře Andrew Lloyd Webber. Autoři téměř úplně vypustili dialogy, které úspěšně nahrazují písně a stále plynoucí hudba, při které je dostatek prostoru pro taneční složku. I když už žádný z autorů *Draculy* nežije, zůstává jejich dílo stále aktuálním a nestárnoucím vrcholem české muzikálové tvorby.

Zahraniční uvedení *Draculy*

Dracula byl prvním českým muzikálem, který se dostal na zahraniční jeviště. V jihokorejském Soulu měl premiéru už roku 1997. Následně se do tohoto města vrátil zpátky a to v letech 2000 a 2006. Jižní Korea ale nebyla jedinou zemí, kde se neúspěšnější český muzikál uváděl. Hrál se například v Polsku, Rusku, Německu nebo Švýcarsku, kde byl uveden roku 2004. Další úspěšná představení se odehrála i v Lichtenštejnsku a ve slovenské Bratislavě nebo Prešově. Od srpna loňského roku se *Dracula* začal s úspěchem hrát i v Japonsku. Skladatel Karel Svoboda se tak do muzikálové historie zapsal jako nejúspěšnější český skladatel.⁴²

O několik let později se Karel Svoboda znovu sešel se stejným inscenačním týmem, se kterým připravoval *Draculu*. Spolu se Zdeňkem Borovcem, Richardem Hesem, Danielem Dvořákem a Jozefem Bednárikem tak vytvořili další původní český muzikál *Monte Christo*, který se rovněž hrál v *Kongresovém centru*. V hlavních rolích se objevili Daniel Hůlka, Leona Machálková, Jiří Korn nebo Iveta Bartošová. I přes to, že byl tvůrčí tým stejný jako u *Draculy*, tak se znovu stejný úspěch bohužel neopakoval. Důvodem nebylo to, že by Svoboda napsal méně kvalitní hudbu nebo, že by Borovec nepsal už tak kvalitní

⁴¹ Viz: *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - *Dracula* 2015. [online]. [cit. 2015-01-23]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/39-dracula-2015/>

⁴² Viz: Muzikálový *Dracula* dobývá Asii, po Korei slaví úspěch i v Japonsku - iDNES.cz. [online]. [cit. 2015-01-23]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/dracula-japonsko-0k9-/divadlo.aspx?c=A140815_111548_divadlo_ts

texty. Bohužel, se *Monte Christo* objevil ještě v době, kdy stále slavil velký úspěch právě *Dracula* (ačkoli už se nehrál) a tak nový muzikál zůstal pouze v jeho stínu. I tak se ale v Kongresovém centru hrál dva roky a za tuto dobu ho vidělo přes 550 tisíc diváků.⁴³

Posledním muzikálovým počinem Karla Svobody byl *Golem*, který byl prvním uvedeným muzikálem v nově otevřeném pražském divadle *Hybernia*. Premiéra se odehrála 23. 11. 2006 a veřejnost byla ve velkém očekávání. Muzikál byl však spíše zklamáním. Svobodova hudba byla tentokrát typicky muzikálová, působila spíše filmovým dojmem a bohužel se v díle neobjevil žádný chytlavý hit, jako tomu byla například u *Draculy* píseň *Jsi můj pán*. Hudba se ale hodila k příběhu a dokázala vyjádřit spoustu emocí. Dalo by se říci, že kámen úrazu byl tak ve spolupráci Svobody a textaře Lou Fanánka Hageny. Svobodovy více seděla kooperace s jeho „vrchním“ textařem Zdeňkem Borovcem. V *Golemovi* se svou rolí zaskvěl především Jiří Korn, který byl ve své době bezpochyby nejlepším muzikálovým hercem u nás.⁴⁴

4.2 *Krysař* a Daniel Landa

Na podzim roku 1996 měl premiéru další původní český muzikál *Krysař*. Libreto i hudbu napsal Daniel Landa a společně se svou ženou celé představení zrežiroval. Sám si v muzikálu zahrál i hlavní roli. *Krysaře* drtivá většina kritiků odsoudila, ale i přesto byl zájem publika velký. Pravda je, že se *Krysař* hrál sice v malém divadle *Unitarie* asi pro čtyři sta diváků (dnešní divadlo *Ta Fantastika*), ale často míval vyprodáno a právě tento muzikál byl na veřejnosti častým tématem. Vedle Landy se objevila například i tehdejší hvězda muzikálové scény Lucie Bílá, dále také Zuzana Stivínová, Marta Jandová, Josef Vojtek, Hana Křížková nebo Petr Janda. Premiéra muzikálu byla uvedena 7. listopadu 1996. Kritika sice moc pochvalná nebyla, ale i tak si *Krysař* našel své příznivce. Na kontroverzní muzikál chodila jak mládež, tak i klasické divadelní obecnost.⁴⁵ Když *Krysař* opustil Prahu, sklízел úspěch i v sousedním Slovensku nebo Rakousku. Od března 2002 se muzikál opět vrátil do Prahy, tentokrát do divadla *Kalich*, s novými kostýmy,

⁴³ Viz: Karel Svoboda životopis. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: <http://zivotopis.osobnosti.cz/karel-svoboda.php>

⁴⁴ Viz: Muzikál Golem pozvedá Korn, jinak jde o průměr - iDNES.cz. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/divadlo.aspx?c=A061127_632689_divadlo_kot

⁴⁵ Viz: VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. S.l.: První Nakladatelství Knihcentrum, 1998, s. 86-87. ISBN 8086054675.

dekoracemi, postavami i obsazením. V dnešní době má Krysař na kontě více než tisíc repríz.⁴⁶

4.3 Muzikály v *Ta Fantastice*, Osvaldová a Soukup

Dalším muzikálem, který uvádělo divadlo *Ta Fantastika*, byla *Johanka z Arku* v titulní roli s Lucií Bílou, pro kterou byla *Ta Fantastika* domovskou scénou. Premiéra se uskutečnila 31. března roku 2000 a na repertoáru se udržela tři roky. Za tu dobu měla *Johanka* 825 repríz a představení tak vidělo více než 350 tisíc diváků. Muzikál napsalo zkušené autorské duo, skladatel Ondřej Soukup a textařka Gabriela Osvaldová, režie se ujmul Jozef Bednárík. Představitelka hlavní role Lucie Bílá dokonce roku 2001 získala za toto představení Cenu Thálie. *Johanka* se dočkala uvedení i na Slovensku a na podzim roku 2006 představení vyjelo na turné po Španělsku a Portugalsku. V současné době je *Johanka* opět na repertoáru divadla *Kalich*.⁴⁷

Osvědčené autorské duo Osvaldová se Soukupem napsali pro divadlo *Ta Fantastika* další muzikál a to *Elixír života*. Hlavní roli si zde nezahrál nikdo jiný, než Lucie Bílá. Režisér Bednárík do muzikálu obsadil i Václava Noida Bártu, Kamila Štřihavku nebo Radku Fišarovou. Premiéra se uskutečnila na podzim roku 2005.⁴⁸ Na scéně divadla *Ta Fantastika* se hrály i muzikály *Excalibur* (2003), *Obraz Doriany Graye* (2006) nebo *Dáma s kaméliemi* (2007). Pro všechny tyto muzikály složil hudbu Michal Pavlíček.

4.4 Janek Ledecký a *Hamlet*

V roce 1999 se v Praze otevřelo nové *Divadlo Kalich*, které se v listopadu uvedlo premiérou muzikálu Janka Ledeckého *Hamlet*. *Hamlet* se stal okamžitým fenoménem. Na české scéně se odehrálo více než 700 představení a to znamenalo pro český muzikál neuvěřitelný úspěch. Dalších 150 repríz se následně odehrálo ve slovenské Bratislavě. *Hamlet* ale nabral překvapivý směr. Do Prahy se na něj přijel podívat americký režisér divadla *Leonia Theater Vince Parrillo*, který byl pražskou produkcí muzikálu tak uchvácen, že se dílo rozhodl uvést v USA. To se mu povedlo a tak v září roku 2003 proběhla na Broadwayi první čtená zkouška. Následně se odehrála tři představení,

⁴⁶ Viz: *Divadlo Kalich* - Krysař. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/14-krysar/>

⁴⁷ Viz: *Divadlo Kalich* - *Johanka z Arku*. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/13-johanka-z-arku/>

⁴⁸ Viz: Muzikál *Elixír života* vsadil na Lucií Bílou - iDNES.cz. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/muzikal-elixir-zivota-vsadil-na-lucii-bilou-fz1-/divadlo.aspx?c=A050826_163501_zpr_kultura_gra

všechny skončily se standing ovation. Po tomto úspěchu dostali tvůrci grant na další uvedení. K inscenačnímu týmu se posléze připojil uznávaný divadelní režisér Robert Johanson. Měl ale podmínku a to tu, že musí Ledecký přistoupit na myšlenku „americké“ adaptace hry. Oba tvůrci se dohodli a tak se roku 2004 představila první adaptace hry New Yorku. Účinkoval zde například Jeremy Kushnier, Josh Tower, PJ Benjamin a další slavná Broadwayská jména. V létě roku 2005 se tvůrci rozhodli vše vypilovat tam, kde se muzikál původně uváděl. A tak se ukázkové představení odehrálo v pražském *Kalichu*. Všichni sklidili veliký úspěch. Publikum bylo nadšené a recenze v médiích byly fantastické.⁴⁹

Uvedení na *Broadwayi* ale nebyl jediný *Hamletův* zahraniční úspěch. V říjnu roku 2007 se tento muzikál představil v jihokorejském Soulu. Právě Soul je po New Yorku druhým největším producentem muzikálů na světě. Přesto, že se v den premiéry hrálo 68 muzikálů, se *Hamlet* stal okamžitě hitem místního muzikálového průmyslu. Po první veřejné generálce byl na druhém místě, co se týče počtu prodaných vstupenek. Další uvedení *Hamleta* v Koreji bylo v únoru 2008. Následně byl nominován na nejlepší zahraniční muzikál. A uváděl se i dál. V letech 2009 – 2010 se odehrálo dalších 350 představení. Čtvrté nastudování *Hamleta* se v Soulu představilo v říjnu 2011 v divadle *Universal Arts Center*. Celkový počet odehraných představení *Hamleta* v Soulu se tak pohybuje kolem 500. V únoru roku 2012 měl muzikál premiéru také v Tokiu a v březnu téhož roku se světová verze konečně představila českému divákovi v češtině. Inscenaci v pražském divadle Broadway režíroval Robert Johanson. Do hlavní role byl obsazen Václav Noid Bárta a Ondřej Ruml. Janek Ledecký si v tomto uvedení zahrál roli krále Claudia. I toto pražské uvedení *Hamleta* sklízelo potlesk ve stoje a úspěch byl tedy opět veliký.⁵⁰

Dalším muzikálovým počinem Janka Ledeckého byl *Galileo*. U tohoto muzikálu se úspěchem povzbuzený autor z předchozího muzikálu nechal inspirovat historickou postavou, astronomem Galileo Galileem. Nový muzikál už ovšem nebyl tak úspěšný, jako

⁴⁹ Viz: Historie muzikálu - Hamlet - The Rock Opera. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: <http://www.hamlettherockopera.com/2-historie>

⁵⁰ Viz: Historie muzikálu - Hamlet - The Rock Opera. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: <http://www.hamlettherockopera.com/2-historie>

jeho „starší muzikálový bratr.“ I tak se ale po premiéře 15. února 2003 odehrálo v divadle *Kalich* více než 400 repríz.⁵¹

4.5 Muzikály Michala Davida

V roce 2002 se na muzikálovou scénu přidal také populární český zpěvák a skladatel Michal David. 22. února roku 2002 měl premiéru jeho muzikál *Kleopatra*, který se u nás stal fenoménem. Společně s textaři Zdeňkem Borovcem, Lucií Stropnickou a Lou Fanánkem Hagenem napsali titulní píseň muzikálu *Ted' královnou jsem já*, která se už před premiérou zařadila mezi nejhranější skladby v českých rádiích. Muzikál si stále nacházel své příznivce a tak se odehrálo více než 1200 představení v Čechách i na Slovensku. I tento muzikál se může pyšnit zahraničním úspěchem. V roce 2008 byl uveden v jihokorejském Soulu, kde se odehrálo více než 200 repríz.⁵² *Kleopatra* se tak po *Draculovi* a *Hamletovi* stala naším třetím muzikálem, který byl v Koreji uveden.⁵³ *Kleopatra* se roku 2008 znovu v obnovené premiéře vrátila zpátky do divadla *Broadway*. Limitovaný počet představení se zde odehrál i v roce 2010 a v letošní sezóně má *Divadlo Broadway* opět ve svém repertoáru. V muzikálu se velmi obměnilo obsazení a z původních Kleopater, které si hlavní roli zahrály v roce 2002, už zbyla jen Radka Fišarová. Nutno říci, že muzikál *Kleopatra* měl zlomový význam v kariéře zpěvačky Moniky Absolonové (ztvárnila hlavní roli v letech 2002, 2008 a 2010 – za první uvedení byla nominována na Cenu Thálie), která je v současnosti vedle Lucie Bílé asi největší muzikálovou hvězdou u nás. V novém nastudování si v letošní sezóně zahrají Kamila Nývtová, Josef Vojtek nebo Daniel Hůlka.⁵⁴

Michal David psal muzikály dál a tak měli v listopadu roku 2004 premiéru *Tři Mušketýři*. Na tomto muzikálu se podílel téměř stejný tvůrčí tým, jako tomu bylo u *Kleopatry* a tak se úspěch opět dostavil. Muzikál nebyl o nic méně populární, než předchozí Davidovo dílo *Kleopatra*. V březnu roku 2007 pak proběhla premiéra dalšího Davidova muzikálu *Angelika*. Na tomto muzikálu se podílel i režisér Bednárik. V obsazení muzikálu dostali od Michala Davida vedle zkušených herců prostor i účastníci soutěže Česko hledá

⁵¹ Viz: Tisková zpráva: Hamlet. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hamlet-muzikal.cz/tiskova-zprava/>

⁵² Viz: Biografie: Michal David. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.michaldavid.cz/bio>

⁵³ Viz: SOUL (Seoul) - korejské nastudování dalšího českého muzikálu Kleopatra | Velvyslanectví České republiky v Korejské republice. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/seoul/cz/zpravy_a_udalosti/soul_seoul_korejske_nastudovani_dalsiho.html

⁵⁴ Viz: Novinky: Kleopatra - muzikál. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.kleopatra-muzikal.cz/>

superstar Šárka Vaňková nebo Tomáš Savka. David uvedl v divadle Broadway ještě muzikály *Mona Lisa* nebo *Kat Mydlář*.⁵⁵

4.6 Divadlo Milénium a Cats

Na podzim roku 2004 měl na české scéně premiéru světoznámý muzikál A. L. Webbera *Cats*. Před premiérou tohoto díla kolovaly obavy, zda je u nás možno realizovat tak pěvecky i tanečně náročné dílo. Úspěšná premiéra však ukázala, že je to i v českých podmínkách možné. Bohužel i přes velikou kvalitu díla se muzikál na pražské scéně dlouho neudržel. Od premiéry 5. listopadu 2004 do 26. června 2005 se odehrálo pouhých 164 repríz. Tento nezdar by se mohl vysvětlit dvěma fakty. První skutečností bylo, že pro českého diváka nebyly *Cats* a jejich věhlas ve světě příliš známým pojmem. Muzikál byl u nás prezentován pod původním názvem a právě to bylo na škodu. Druhým problémem byla veliká náročnost rolí jak po pěvecké tak po taneční stránce. Řada zpěváků, kteří byli v té době z muzikálů známí, neprošli konkurzem a tak byli obsazeni méně známí interpreti mladé generace, kteří byli schopni svou roli bezchybně zvládnout.⁵⁶

V historii londýnského *West Endu* i newyorské *Broadway* byly *Cats* nejdéle uváděným muzikálem, který na světě vidělo více než 67 milionu diváků. Ve svém domovském divadle *New London Theatre* se tento muzikál uváděl celých 21 let. Pro českého diváka přišel bohužel tento muzikál příliš brzy.⁵⁷

⁵⁵ Viz: Biografie: Michal David. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.michaldavid.cz/bio>

⁵⁶ Viz: PROSTĚJOVSKÝ, Michael. Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 258-260. Dokořán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

⁵⁷ Viz: PROSTĚJOVSKÝ, Michael. Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 259. Dokořán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

5. Současná česká muzikálová scéna

Současná česká muzikálová scéna má na svém repertoáru poměrně mnoho děl. V moderní době se z muzikálu stal „byznys“ a tak se producenti předhánají s uvedením různých titulů. V repertoáru našich divadel můžeme v současnosti najít jak původní české muzikály (např. *Antoinetta – královna Francie*) tak i slavné světové muzikály (např. *Fantom Opery*). Český muzikálový fanoušek má opravdu na výběr a nemusí za svou zábavou jezdit pouze do Prahy. Skvělé muzikály se v letošní sezoně hrají jak v Městském divadle Brno (např. *Duch*) tak i v Národním divadle moravskoslezském (*Funny girl*).

5.1 Hudební divadlo Karlín

Karlínské divadlo má dlouhou muzikálovou tradici. Jak bylo zmíněno, uváděly se zde muzikály *Divotvorný hrnec*, *My fair Lady*, *Hello, Dolly!*, *Líbej mě*, *Katko!*, *West Side Story* nebo *Gentleman*.⁵⁸ V moderní éře divadla se zde hrál například *Jekyll & Hide*, *Vražda za oponou*, *Limonádový Joe*, *Producenti*, *Carmen* nebo *Chicago*. Zejména poslední dva stojí za zmínku. *Chicago* je světově proslulý muzikál, který se pochopitelně hrál jak newyorské Broadway tak i v Londýně. Společenskokritický a satirický muzikál je důkazem toho, že k úspěchu nevede jen zábavnost a nezávažnost. V New Yorku se odehrálo přesně 936 repríz. *Hudební divadlo Karlín* u nás uvedlo muzikál v roce 2002. V důsledku povodněmi zničeného divadla se ale nakonec muselo *Chicago* hrát v Kongresovém centru.⁵⁹ Dalším zmíněným muzikálem byla *Carmen*, která měla v Hudebním divadle Karlín svou světovou premiéru v roce 2008. S *Carmen* přišla do Prahy velkolepá podívaná v broadwayském stylu, která dosud v Čechách neměla obdoby. Diváci mohli přímo na jevišti vidět různá cirkusová čísla nebo živá zvířata. V Praze byl tak poprvé ve světové premiéře uveden muzikál slavných broadwayských autorů. Karlínské divadlo při uvedení muzikálu kooperovalo s produkcí divadla Ta Fantastika, a tak si hlavní roli mohla zahrát Lucie Bílá, která v této roli excelovala. Od uvedení *Carmen* hraje Lucie Bílá ve většině muzikálů, které *Hudební divadlo Karlín* uvádí.⁶⁰

⁵⁸ Viz: *Hudební divadlo Karlín - Historie*. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/o-divadle/historie/>

⁵⁹Viz: PROSTĚJOVSKÝ, Michael. Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 209 - 215. Dokořán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

⁶⁰ Viz: *Hudební divadlo Karlín - Repertoár - Carmen*. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/5-carmen/>

V současné době jsou na repertoáru divadla muzikály *Noc na Karlštejně*, *Jesus Christ Superstar*, *Aida*, *Lucie, větší než malé množství lásky*, *The Addams Family* a začátkem března letošního roku se zde dočká obnovené premiéry muzikál *Dracula 2015*.⁶¹

Muzikál *Noc na Karlštejně* vznikl na motivy Jaroslava Vrchlického a stejnojmenného filmu, ke kterému napsal hudbu Karel Svoboda a texty k písním Jiří Štaidl. Jejich písně byly použity i v muzikálu, který se s úspěchem na repertoáru Hudebního divadla Karlín drží už od roku 2004. Hlavní roli Elišky Pomořanské alternují Monika Absolonová a Kateřina Brožová. Jejich manžela Karla IV. hrají Pavel Rímský a Petr Štěpánek. Dále se v muzikálu objevují Lumír Olšovský, Hana Holišová, Roman Vojtek, Petr Kostka nebo Václav Vydra.⁶²

V repertoáru Hudebního divadla Karlín se také několik let drží slavný muzikál Andrewa Lloyda Webbera a Tima Rice *Jesus Christ Superstar*. Jak bylo zmíněno, česká premiéra se uskutečnila v roce 1994 v divadle *Spirála*. Od roku 2010 se muzikál s úspěchem opět uvádí tentokrát na jevišti karlínského divadla. V hlavní roli Ježíše se i tentokrát divákům představí Kamil Strihavka. Z původního obsazení zůstala také Bára Basiková, dále pak hrají Václav Noid Bárta, Dasha, Jiří Korn, Ondřej Brzobohatý nebo Peter Strenáčik.⁶³

Dalším úspěšným muzikálem, který se v Karlíně hraje, je muzikál Eltona Johna a Tima Rice *Aida*. Ta se úspěšně uváděla i v Palace Theatre na Broadwayi od března roku 2000. Muzikál byl zde uváděn po dobu čtyř a půl let, během nichž bylo odehráno více než 1800 repríz a zařadil se tak mezi nejdéle uváděné broadwayské muzikály. *Aida* se uváděla ve více než dvaceti zemích a byla přeložena do patnácti jazyků. Muzikál získal čtyři ceny Tony Awards. V Karlíně se úspěšně uvádí od září roku 2012. V roli Aidy mohou diváci vidět Kamilu Nývtovou a Dashu, princezna Amneris je ve výhradním obsazení Lucie Bílé, do dalších rolí byli obsazeni například Václav Noid Bárta, Marián Vojtko, Jiří Korn nebo Peter Strenáčik.⁶⁴

⁶¹ Viz: *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/>

⁶² Viz: *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - *Noc na Karlštejně*. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/8-noc-na-karlstejne/>

⁶³ Viz: *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - *Jesus Christ Superstar*. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/3-jesus-christ-superstar/>

⁶⁴ Viz: *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - *Aida*. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/22-aida/>

Asi nejvíce originálním muzikálem, který se v karlínském divadle uvádí, je *Lucie, větší než malé množství lásky*. Tento muzikál vznikl ve spolupráci populární české skupiny Lucie a Hudebního divadla Karlín. Příběh vypráví o lásce, bolesti, věcech mezi nebem a zemí, spojuje drsnost, něhu, vtip a tragiku. Premiéra se uskutečnila na podzim roku 2013. V muzikálu *Lucie, větší než malé množství lásky* hrají Václav Noid Bárta, Eva Burešová, Barbora Poláková, Pavel Liška, Jiří Korn nebo Václav Vydra.⁶⁵

Zatím posledním muzikálem, který měl v Hudebním divadle Karlín premiéru, byl muzikál *The Addams Family*. Ten se úspěšně dříve uváděl na New Yorkské Broadway, kde měl premiéru na jaře roku 2010, dále v Chicagu, New Orleans, Sao Paulu, Rio de Janeiru, Sydney, Buenos Aires nebo v Limě. Karlínskou premiéru měl muzikál 6. a 7. listopadu roku 2014. V rodinném muzikálu, který má skvělou hudbu a inteligentní humor, plným sarkastické nadsázky mohou diváci v hlavních rolích vidět Lucii Bílou, Danielu Šinkorovou, Jiřího Korna, Václava Noida Bártu, Václava Koptu nebo Radku Coufalovou.⁶⁶

V letošním roce se v Hudebním divadle Karlín odehraje očekávaná obnovená premiéra Svobodova *Draculy*. K příležitosti dvacetiletého výročí od uvedení světové premiéry se v karlínském divadle bude hrát 28 představení. Do muzikálu bude obsazeno mnoho herců, kteří v muzikálu účinkovali už v jeho prvním uvedení v roce 1995. V hlavní roli se objeví Daniel Hůlka, po jeho boku pak Leona Machálková, Magda Malá, Tomáš Trapl nebo Richard Genzer. Režie obnovené verze je ujal Filip Renč. Největší novinkou nového uvedení je, že bude mít *Dracula* poprvé doprovod živého orchestru.⁶⁷

5.2 Divadlo Hybernia

Divadlo Hybernia nemá tak dlouholetou muzikálovou tradici jako *Hudební divadlo Karlín*. Je tomu proto, že dříve byl v dnešní budově divadla kostel a jako muzikálové *Divadlo Hybernia* funguje od roku 2006, kdy se zde začal uvádět poslední muzikál Karla Svobody *Golem*. Ten se ovšem na repertoáru neudržel tak dlouho, jak se původně čekalo, a následovaly další muzikály. Po *Golemovi* to byly například muzikály *Švejk*, obnovená verze *Draculy*, *Baron Prášil*, *Tři mušketýři* (kteří se do Hybernie

⁶⁵ Viz: *Hudební divadlo Karlín - Repertoár - Lucie, větší než malé množství lásky*. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/28-lucie-vetsi-nez-male-mnozstvi-lasky/>

⁶⁶ Viz: *Hudební divadlo Karlín - Repertoár - The Addams Family*. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/33-the-addams-family/>

⁶⁷ Viz: *Hudební divadlo Karlín - Repertoár - Dracula 2015*. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/39-dracula-2015/>

„přestěhovali“ z divadla Broadway), *Quasimodo ...kdysi se pro lásku umíralo* (Quasimodo byl prvním muzikálovým dílem společnosti Musical Production, která své v Hybernii působí od roku 2011 do současnosti), nebo *Lucrezia Borgia*. Musical Production později začala spolupracovat s Městským divadlem Brno a v kooperaci s právě tímto divadlem byl na jevišti divadla *Hybernia* uveden světově známý a úspěšný rodinný muzikál *Mary Poppins* a v dalším roce muzikál *Zorro*. Že byly oba muzikály v Praze velice úspěšné, ukazuje i fakt, že představitelé hlavních rolí (Mary Poppins – Monika Absolonová a Zorro – Marek Holý) byli nominováni na divadelní Cenu Thálie. Oba muzikály se odehrály pouze v limitovaném počtu 30 repríz.

Mary Poppins je muzikál světově proslulého producenta Camerona Meckintoshe, který čekal na možnost převedení filmové verze do divadelní podoby celých 40 let. Podařilo se mu vytvořit mimořádně výpravnou podívanou, která sklízí úspěchy jak v Londýně, tak na Broadwayi. Diváci se mohou těšit na strhující hudební show plnou kouzel a magie, náročná taneční a stepařská čísla a samozřejmě na skvělé pěvecké výkony. Příběh muzikálu se odehrává v Londýně koncem 19. století. Na přání dětí Banských, na které rodiče nemají mnoho času a tak se jim příliš nevěnují, se v rodině najednou objeví kouzelná chůva Mary Poppins. Ta je dokonalou vychovatelkou a navíc k překvapení dětí disponuje kouzelnými dovednostmi, které dětem připraví nevšední zážitky. Mary svou přítomností nakonec způsobí i proměnu samotných rodičů. Podle Mary Poppins totiž „Stačí chtít a rázem vše je možné!“⁶⁸ Po úspěšném uvedení z roku 2013 se diváci mohou na *Mary Poppins* opět těšit v tomto roce. Producentka společnosti Musical Production Ema Krahulíková oznámila, že se *Mary Poppins* opět vrací do Prahy a to opět v omezeném počtu 25 představení, která se odehrají v listopadu a v prosinci roku 2015.

Musical Production uvádí na jevišti divadla *Hybernia* od dubna 2014 muzikál *Antoinetta – královna Francie*. Na tomto muzikálu začal už v roce 2004 pracovat libretista Jiří Hubač, který si ke spolupráci vybral textaře Pavla Vrby. Ještě téhož roku byl ke spolupráci přizván hudební skladatel Karel Svoboda. Autoři libreta a veršů svou práci dokončili včas, avšak hudební část muzikálu byla přerušena náhlým úmrtím Karla Svobody a práce tvůrčího týmu tak byla ukončena. O několik let oba autoři požádali o spolupráci hudebního skladatele Jiřího Škorpíka, který hudbu k *Antoinettě* dokončil.

⁶⁸ Viz: Mary Poppins | Městské divadlo Brno. [online]. [cit. 2015-02-14]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/252-mary-poppins>

Práce obnoveného tvůrčího týmu byla však znovu přerušena a to úmrtím Pavla Vrby a následně i Jiřího Hubače. Muzikál se i přesto podařilo realizovat a od dubna roku 2014 se úspěšně uvádí v pražské Hybernii.⁶⁹

Od prosince 2013 uvádí společnost Musical Production v divadle *Hybernia* muzikál pro děti *Sněhurka a sedm závodníků*. Jedná se o původní pohádkovou hudební komedii, která je inspirovaná pohádkou o Sněhurce. Podobně jako v původní pohádce se i v muzikálu Sněhurka ocitne v chaloupce sedmi závodníků, kteří rozesmějí nejednoho dětského diváka. Autorský tým Libor Vaculík, Vašo Patejdl a Václav Kopta tak přivedli na pražské muzikálové jeviště pohádkovou komedii, která se již přes dvacet let s úspěchem hraje na Slovensku.⁷⁰

V divadle *Hybernia* uváděl své muzikály i producent Michal Hrubý a jeho Studio DVA. Od roku 2010 to byl muzikál *Hello, Dolly!*, který vznikl v nové režii Ondřeje Sokola. Následující rok uvedl Hrubý opět ve spolupráci se Sokolem muzikál *Vánoční Koleda*. Oba muzikály jsou s úspěchem uváděny dodnes, ovšem už v Divadle Studio DVA, které od roku 2013 vlastní Michal Hrubý.

V Hybernii působí v současné době ještě jedna muzikálová produkce a to Pixa Production, která uvádí muzikály pro děti. Společnost začala s muzikálem *Kapka medu pro Verunku*, který se po několika měsíční pauze na jaře tohoto roku na pražské jeviště opět vrací a na podzim roku 2014 měl premiéru muzikál *Sněhová královna*, jenž se stále hraje.

5.3 GoJa Music Hall

Divadlo v pražských Holešovicích uvádí muzikálová díla již několik let a je ve vlastnictví společnosti *Goja* – agentura Gott – Janeček. Producent JUDr. František Janeček inscenuje většinou celosvětově známá muzikálová díla, jako například *Bídníci*, kteří se zde poprvé uváděli v roce 2003 a následně v letech 2012 – 2013 nebo *Miss Saigon*. Z českých děl zde byl uváděn muzikál *Děti ráje*, který vznikl na motivy písní Michala Davida. Na podzim roku 2014 uvedl producent Janeček muzikál, o jehož licenci usiloval několik let - světově nejúspěšnější muzikál *Fantom Opery*.

⁶⁹ Viz: interní informace společnosti Musical Production

⁷⁰ Viz: "Sněhurka a sedm závodníků" aneb Sněhurka trochu jinak (aktualizováno) >> Musical.cz. [online]. [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/rychle-zpravy/snehurka-a-sedm-zavodniku-aneb-snehurka-tak-trochu-jinak/>

Muzikál skladatele Andrewa Lloyd Webbera a producenta Camerona Meckintoshe *The Phantom of the Opera* měl celosvětovou premiéru v londýnském divadle *Her Majesty's Theatre* 9. října 1986, kde se s velkým úspěchem hraje dodnes. Stejně tak je *Fantom* stále dodnes uváděn na newyorské Broadwayi, kde měl premiéru 20. prosince 1988, nebo v Los Angeles, Las Vegas, Tokiu, ve Vídni a v mnoha dalších městech. Do hlavních rolí britské verze muzikálu byli obsazeni C. T. Wilkinson, který hrál Fantoma a roli Christine Daeé ztvárnila Sarah Brightman, které byla psaná skladatelem přímo na míru.⁷¹ Muzikál se setkal s velmi pozitivním diváckým přijetím, díky romantické hudbě A. L. Webbera, přepychové scéně a skvělé práci režiséra Harolda Prince. Muzikál, který se odehrává v prostorách pařížské Opery, začíná impozantní scénou, při níž se přímo nad hlavami diváků v předních řadách vznáší ke stropu divadla veliký křišťálový lustr, který hlavní hrdina na konci první půle přeseknutím provazů posílá zpátky k zemi. Nezapomenutelná je také scéna, kdy veze Fantom Christine gondolou na podzemním jezeře. Při této scéně se z podlahy vynoří asi tři sta starodávných svícňů s tisícovkou svíček. Velmi působivý je i začátek druhé poloviny, které diváky přenáší do maškarního plesu. Dominantou této scény je široké schodiště, které zabírá polovinu jeviště. Herci a tanečníci, kterých je v tu chvíli na scéně více než třicet, jsou oděni do pestrobarevných kostýmů a celá scéna dělá dojem skutečného maškarního plesu. Samostatnou kapitolou je pak vytváření masky Fantoma. Při nanášení „své tváře“ strávil představitel hlavní role někdy i dvě a půl hodiny v maskérně a po představení se více než hodinu odličoval. To, že je muzikál stále divácky úspěšný ukazuje fakt, že se od světové premiéry v Londýně v roce 1986 do roku 2008 odehrálo více než 8 500 repríz a právě v londýnském *Her Majesty's Theatre* se hraje dodnes.⁷²

Jak bylo zmíněno, českého uvedení se *Fantom Opery* dočkal v září roku 2014, jestli se bude s úspěchem hrát několik sezon, tak jak je tomu v zahraničí, můžeme jen spekulovat. Pravdou je, že k tomu má velmi dobře nakročeno. Představení jsou na dlouhou dobu vyprodána a i přes to, že například scéna s lustrem není v našem provedení tak kvalitně provedena jako v londýnské inscenaci, je to na české poměry velmi kvalitní muzikál a divácký úspěch si bezesporu zaslouží.

⁷¹ Viz: WALSH, Michael a J. FERGUSON. Andrew Lloyd Webber: his life and works. New York: Abrams, 1989, 239 p. ISBN 08-109-1275-9.

⁷² Viz: PROSTĚJOVSKÝ, Michael. Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 275 - 283. Dokořán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

5.4 Divadlo Kalich

Divadlo Kalich zahájilo svůj provoz 1. listopadu roku 1999 a od té doby patří mezi nejnavštěvovanější muzikálová divadla na české scéně. Prvním uváděným muzikálem byl *Hamlet*, který byl následně s velkým úspěchem uváděn v zahraničí. Muzikály tvořily a stále tvoří výraznou složku repertoáru Divadla *Kalich*. Záměrem tohoto divadla je uvádět české premiéry a seznamovat tak českého diváka s aktuálními novinkami na světových scénách. Pravidelně tedy přichází s inscenacemi jak českých tak zahraničních tvůrců.⁷³

Na scéně Divadla *Kalich* se objevily jak původní české muzikály, muzikály zahraničních tvůrců nebo i muzikály pro děti. Jak bylo uvedeno, muzikálové působení Divadla *Kalich* otevřel muzikál Janka Ledeckého *Hamlet*. Od stejného tvůrce byl uváděn muzikál *Galileo*. Dalšími úspěšnými muzikály, které se v Divadle *Kalich* uváděly, byly *Jack Rozparovač*, *Krysař*, *Pomáda*, *Robin Hood*, *Rent*, *Touha* nebo muzikál pro děti *Bílý Dalmatin*.⁷⁴

Producentům Divadla *Kalich* se povedlo na českém jevišti uvést muzikál *Rent*, který byl v New Yorku označován jako vůbec nejlepší původní muzikál od roku 1950. V sezóně 2013/2014 se v *Kalichu* uvedlo několik představení v anglickém jazyce s českými titulky a od září 2014 se hrála česko – anglická verze. Dialogy se odehrávaly v češtině a texty písní v anglickém originále. Představení samozřejmě doprovázely titulky v obou jazycích.⁷⁵ Děj muzikálu se odehrává v alternativní newyorské čtvrti *East Village* a jeho hlavními hrdiny jsou místní bohémové, začínající umělci, děvčata lehkých mravů, homosexuálové, narkomani a bezdomovci. V muzikálu se tak na jedné misí témata, jako jsou obava z nemoci AIDS, situace lidí bez domova, lidí závislých na drogách a na straně druhé pak optimismus, umělecké ambice a naděje lepších časů. Samotný příběh je stavěn na Pucciniho opeře *Bohéma*. Časový rozdíl mezi premiérou *Bohémy* a premiérou *Rentu* je přesně na den sto let. Původní prostředí Paříže se vyměnilo za moderní New York 90. let.⁷⁶

⁷³ Viz: *Divadlo Kalich*. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/divadlo/o-divadle/>

⁷⁴ Viz: *Divadlo Kalich*. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/>

⁷⁵ Viz: *Divadlo Kalich - Rent*. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/61-rent/>

⁷⁶ Viz: PROSTĚJOVSKÝ, Michael. Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 306. Dokořán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

Velmi ojedinělým projektem Divadla *Kalich* byl muzikál *Robin Hood*, kterému předcházela velká talentová show TV Prima – *Cesta ke slávě*. Vítězové této soutěže následně získali hlavní role Robina a Mariany v připravovaném muzikálu. Diváci tak měli jedinečnou možnost poprvé v historii společně s producentem a ostatními tvůrci rozhodnout o obsazení muzikálu.⁷⁷

Na scéně *Divadla Kalich* je v letošní divadelní sezóně uváděno několik muzikálů. Diváci mohou vidět rodinný muzikál *Mauglí*, *Horečku sobotní noci*, *Osmý světadíl*, *Johanku z Arku*, *Tajemství* nebo muzikál ze života Evy Olmerové – *Nezemřela jsem*.⁷⁸

Mauglí je původní český muzikál autorské dvojice Ondřej Soukup a Gabriela Osvaldová. Příběh vychází z Kiplingových Knih džunglí. Diváci se společně s hlavním hrdinou podívají do světa nebezpečné džungle. Děj je výstižným obrazem spíše lidské společnosti než té zvířecí. Ve výpravné show se objevují ti nejlepší muzikáloví herci, kteří na české scéně působí a jsou samozřejmě schopni zvládat jak vysoké nároky na zpěv, tak i herectví a tanec.⁷⁹

Nejslavnější písničky slovenské skupiny Elán staví základ muzikálu *Osmý světadíl*. Dílo se opírá o kvalitní muziku, skvělé texty a velmi kvalitní příběh, který je inspirován románem Alexandra Dumase ml.⁸⁰ Samotný příběh sice není příliš originální, jedná se spíše o dojmavý epos o lásce, který je ale dobře proložený vtípem. Ten je do příběhu zasazen zcela nenásilně a ne pomocí komických dvojic, kteří se dají označit za zlozvyk českých muzikálů (dvojice komiků byli zasazeni například v muzikálu *Angelika* nebo *Tři mušketýři*). Režisér a choreograf Ján Ďurovčík tak uvedl na českou muzikálovou scénu originální muzikál plná energie.⁸¹

Po několika letech příprav měl v září roku 2014 muzikál *Horečka sobotní noci*, který byl v Divadle *Kalich* uveden 15 let po premiéře v New Yorku. Česká produkce byla první ve střední a východní Evropě, které se povedlo na tento muzikál získat autorská práva. Na

⁷⁷ Viz: *Divadlo Kalich* - Robin Hood. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/26-robin-hood/>

⁷⁸ Viz: *Divadlo Kalich*. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/>

⁷⁹ Viz: *Divadlo Kalich* - Mauglí. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/55-maugli/>

⁸⁰ Viz: *Divadlo Kalich* - Osmý světadíl. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/39-osmy-svetadil/>

⁸¹ Viz: Recenze: *Divadlo Kalich* našlo svůj "Osmý světadíl" >> Musical.cz. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/divadlo-Kalich-naslo-svuj-osmy-svetadil-muzikal-recenze/>

Horečce sobotní noci opět spolupracoval režisér a choreograf Ján Ďurovčík a producent a majitel Divadla *Kalich* Michal Kocourek. V Muzikálu *Horečka sobotní noci*, který je doprovázen písněmi skupiny Bee Gees, mohou diváci vidět strhující pěvecká a taneční čísla. Hlavním hrdinou muzikálu je mladík Tony, který ve všední dny pracuje v železářství a chvíle doma tráví se svými rodiči, pro které je spíše černou ovci. Jeho život ovšem nabírá úplně jiný směr každou sobotu večer, kdy se stane hvězdou tanečního parketu v disco klubu 2001 Odyssey. Reálný život se ale bohužel neodehrává pod barevnými světly a Tony musí přijít na to, jak s tím naložit.⁸²

Další dva muzikály se po několika letech na scénu Divadla *Kalich* vrací. Jedná se o *Johanku z Arku* a *Tajemství*. *Johanka z Arku* se původně uváděla v divadle Ta Fantastika, kde měl muzikál premiéru v roce 2000. K obnovené premiéře v Divadle *Kalich* došlo v roce 2009 a na repertoáru divadla se stále drží.⁸³ Muzikál byl blíže popsán v samostatné kapitole. Druhým muzikálem, který se v letošní sezóně do Divadla *Kalich* vrátil, je *Tajemství*. *Tajemství* je druhý muzikál Daniela Landy, který vypráví o naději a skutečné lásce. Jedná se o napínavý, mystický příběh, v němž se kolem hlavních hrdinů začínají dít nevysvětlitelné věci. Až postupně, společně s diváky, přicházejí na to, proč právě k těmto událostem dochází. Je tak na každém divákovi, co si z představení odnese.⁸⁴

5.5 Divadlo Broadway

Jak bylo zmíněno výše, *Divadlo Broadway* je neodmyslitelně spojeno se skladatelem Michalem Davidem. Jako první napsal muzikál *Kleopatra*, který měl premiéru 22. 2. 2002. Od té doby se s přestávkami do Divadla Broadway stále vrací. Limitovaný počet představení má divadlo na repertoáru i tuto sezónu. Dalšími muzikály, které Michal David v Divadle Broadway uvedl, byli *Tři mušketýři*, *Angelika*, *Mona Lisa* nebo *Kat Mydlář*. Muzikál *Tři mušketýři* se v letošní sezóně do Divadla Broadway opět vrátil. Poprvé zde byl uváděn v roce 2004, o několik ten později se dílo přestěhovalo do sousedního divadla *Hybernia* a aktuálně mohou toto dílo diváci vidět opět v divadle Broadway.

⁸² Viz: *Divadlo Kalich* - Horečka sobotní noci. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/62-horecka-sobotni-noci/>

⁸³ Viz: *Divadlo Kalich* - Johanka z Arku. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/13-johanka-z-arku/>

⁸⁴ Viz: *Divadlo Kalich* - Tajemství. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/21-tajemstvi/>

V Divadle Broadway se ovšem nehrají pouze muzikály Michala Davida. Prostor dostali i jiní autoři a tak zde mohli diváci vidět světovou verzi muzikálu *Hamlet* od Janka Ledeckého, poslední muzikál, který napsal Daniel Landa *Klíč králů* nebo *Casanova* od Zdeňka Bartáka. Na scéně tohoto divadla se hrálo muzikálů opravdu mnoho. Tvůrci vyzkoušeli také muzikál s notnou dávkou nadsázky *Je třeba zabít Davida*, nebo muzikál pro děti *Andílci za školou*. Jak je vidět, výčet muzikálů je opravdu veliký. Bohužel poslední dobou v tomto divadle dochází k tomu, že hraný muzikál odehraje s úspěchem pouze pár repríz. Jak již bylo zmíněno, v letošní sezóně divadlo sáhlo k osvědčeným muzikálům, které na tomto jevišti již úspěch slavily. Je naplánovaná také premiéra nového muzikálu *Mýdlový princ*.

Mýdlový princ je nový muzikál s písněmi Václava Neckáře, jehož premiéra se chystá na 12. března tohoto roku. Děj příběhu je zasazen do současnosti a diváci se tak dostanou mezi amatérské herce v prostředí Šumavy. Muzikál přinese mnoho silných lidských příběhů, které doprovází písně Václava Neckáře. Diváci se tak mohou těšit na známé Neckářovy písně jako Čaroděj Dobroděj, Ša-la-la-la-la-li a další. Režie celého představené se ujal zkušený muzikálový režisér Radek Balaš.⁸⁵

5.6 Divadlo Studio DVA

Studio DVA je nezávislá divadelní a umělecká společnost, která působí od roku 2000. Své muzikály společnost uváděla nejprve v *Divadle Hybernia* a od 18. září 2013 působí ve vlastních prostorách *Divadla Studio DVA* a Paláci Fénix.⁸⁶

Prvním muzikálem, který *Studio DVA* uvádělo, byl *Hello, Dolly!* v hlavní roli s Ivanou Chýlkovou, která se v muzikálu objevuje bez alternace. *Hello, Dolly!* je celosvětově úspěšný muzikál, který se i na scéně *Studia DVA* hraje již několik sezón. Příběh vypráví o vdově Dolly Leviové, která se živí jako dohazovačka. Jednoho ze svých zákazníků, bohatého nevrleho, starého mládence, změní v milého a galantního muže.⁸⁷

V listopadu 2011 uvedlo *Studio DVA*, rovněž ještě na prknech *Divadla Hybernia*, muzikál *Vánoční koleda*. Inscenace *Vánoční koledy* je zanesena do prostředí vánočního Londýna

⁸⁵ Viz: Novinky: Mýdlový princ - Muzikál. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mydlovy-princ.cz/novinky/4/>

⁸⁶ Viz: O divadle | Studio DVA divadlo. [online]. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/o-divadle/>

⁸⁷ Viz: Studio DVA - Hello, Dolly!. [online]. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/hellodolly/>

první poloviny 19. století. Příběh vznikl na motivy povídky Charlese Dickense, vypráví o napravení mrzoutského a lakomého Scrooga, kterého ztvárňuje Karel Roden. Muzikál se rovněž úspěšně hraje již několik let vždy v předvánočním období v posledních dvou sezónách již na scéně *Divadla Studio DVA*.⁸⁸

Další muzikál s vánoční tematikou uvedlo *Divadlo Studio DVA* 25. listopadu 2013, kdy měl světovou premiéru muzikál *Děvčátko – Vánoční příběh*. Jedná se o jeden z nejpopulárnějších vánočních příběhů na motivy pohádky Hanse Christiana Andersena *Děvčátko se sirkami*. Příběh vypráví o děvčátku Lucii, které se na Štědrý den snaží dostat za štěstím na druhý břeh zamrzající Temže. Na vánočním muzikálu, který doprovází živý orchestr, spolupracovali režisér, autor scénáře a scénograf Šimon Caban a skladatel a textař Kryštof Marek.⁸⁹

Nejnovějším muzikálem, který *Divadlo Studio DVA* uvedlo, byl světoznámý a velice úspěšný muzikál Andrew Lloyda Webbera *Evita*, který měl premiéru 19. února tohoto roku. Jak bylo uvedeno výše, *Evita* už na české scéně uváděna byla a to v roce 1998. Na jevišti *Divadla Spirála* se udržela dva roky. Na novém uvedení *Evity* spolupracovali producent Michal Hrubý, režisér Ondřej Sokol a hudebního nastudování se ujal Kryštof Marek. Hlavní role ztvárňují Monika Absolonová, Karel Roden a Peter Strenáčik.⁹⁰

5.7 Kongresové centrum Praha

V letošní sezóně, konkrétně v prosinci roku 2014, se vrátil muzikál do velkého sálu *Kongresového centra Praha*. Po úspěšném uvedení Svobodových muzikálů *Dracula* a *Monte Christo* se na scéně objevil tentokrát jeden z nejúspěšnějších světových muzikálů *Mamma Mia!* založený na písních skupiny ABBA. Divákům se tak představí písně jako *Super Trouper*, *Chiquitita*, *Money, Money, Money* nebo *Dancing Queen*. Všechny písně jsou v českém překladu s texty Adama Nováka. Představení doprovází rovněž živý orchestr a velkolepá výprava v režii Antonína Procházky. Samotný příběh vypráví o životě na malém řeckém ostrově, děj diváky přenesse v předvečer svatby hlavní postavy

⁸⁸ Viz: Vánoční koleda - Studio DVA. [online]. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/vanocnikoleda/>

⁸⁹ Viz: Děvčátko - Vánoční příběh. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/devcatko/>

⁹⁰ Viz: EVITA | Studio DVA divadlo. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/evita-2/evita/>

Sophie, která touží poznat svého otce. Na svou svatbu tak pozve tři muže, kteří se před dvaceti lety objevili v životě její matky.⁹¹

Muzikál *Mamma Mia!* měl světovou premiéru 6. dubna 1999 v divadle Prince Edwarda v Londýně. Muzikál tehdy vznikl v rekordním čase a hned slavil úspěch. Po světové premiéře v Londýně byl uváděn i v mnoha dalších zemích, byl přeložen do patnácti jazyků a stal se nejrychleji uváděným muzikálem ve světě.⁹²

5.8 Městské divadlo Brno

Hudební scéna Městského divadla Brno uvedla již velké množství muzikálových titulů. Má za sebou uvedení světových muzikálů jako jsou *Les Misérables (Bídníci)*, *Evita*, *Jesus Christ Superstar*, *Fame*, *Kočky*, *Chicago*, *Čarodějky z Eastwicku*, *Jekyll a Hyde*, *Mary Poppins* a mnohé další. K hlavním záměrům ovšem také patřilo uvádění českých titulů a tak se na scéně objevily zcela nová díla jako *Nana*, *Markéta Lazarová*, *Odysseia*, *Divá Bára*, *Peklo* nebo nejnovější muzikál Městského divadla Brno *Don Juan*. Na scéně se objevilo i několik muzikálů z evropských zemí. Byly to například *Papežka*, *Mozart! Zorro* nebo *Jánošík aneb Na skle malované*.⁹³

Divadlo začalo vyjíždět i na zájezdová představení po evropských zemích a to od počátku devadesátých let. Nejprve divadlo představilo muzikál *West Side Story* v Německu a Rakousku. Dále následovaly další představení a další země, ve kterých byly uváděny. *Městské divadlo Brno* se tak začalo proslavovat i za hranicemi.⁹⁴

I v letošní sezóně mohou diváci na jevišti Městského divadla Brno vidět mnoho muzikálů. Divadlo uvádí jak původní české muzikály, tak i díla zahraniční. Od 6. února 2010 se stále v omezeném počtu představení uvádí muzikál *Hello, Dolly!*, který tak diváci mohou vidět kromě Prahy i v Brně.⁹⁵ Na scéně mohou diváci vidět i další úspěšný zahraniční muzikál *Jekyll & Hyde*, který měl v Brně premiéru v listopadu 2011. Není mnoho známějších muzikálů s tak vzrušujícím příběhem, jako je právě tento. Děj muzikálu

⁹¹ Viz: Mamma Mia | MAMMA MIA - oficiální web muzikálu. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mammamiamuzikal.cz/mamma-mia/>

⁹² Viz: Muzikál Mamma Mia! již zpívá česky. Jak se povedl? >> Musical.cz. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/muzikal-mamma-mia-jiz-zpiva-cesky-jak-se-povedl/>

⁹³ Viz: Historie Městského divadla Brno | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/historie-mdb>

⁹⁴ Viz: Historie Městského divadla Brno | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/historie-mdb>

⁹⁵ Viz: Hello, Dolly! | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/223-hello-dolly>

divákovi odhaluje, jak se doktor Jekyll vypořádá se svým druhým já panem Hydem, který má na svědomí řadu vražd. Ukazuje tak na to, jak v každém z nás probíhá boj mezi dobrem a zlem.⁹⁶ Na repertoáru brněnského divadla je i světoznámý muzikál Andrewa Lloyda Webbera *Kočky*, který byl uváděn pod původním názvem již v Divadle Milénium. V Městském divadle Brno měl muzikál premiéru v květnu roku 2013 a s úspěchem je uváděn dodnes.⁹⁷ Dalším zahraničním uváděným muzikálem je *Flashdance*, který měl v roce 2008 světovou premiéru. Příběh vznikl na motivy stejnojmenného filmu z roku 1983. Vypráví o lásce, touze a plnění snů podle filmového scénáře. Českou premiéru měl muzikál 28. září 2013.⁹⁸ Také podle filmu vznikl další muzikál *Duch*, který se v Brně hraje od 18. října 2014. Muzikálová verze zachovává původní příběh z filmu. Hlavními hrdiny jsou Sam a Molly, kteří tvoří šťastný pár. Sam je však jedné noci zavražděn a jeho duch zůstává na zemi, dokud se mu nedostane klid a neobjasní svou smrt. Muzikál měl světovou premiéru v březnu roku 2011 v Manchesteru, od června téhož roku se přesunul do Londýna a následující rok se s úspěchem uváděl i na americké Broadwayi.⁹⁹

Na konci loňské divadelní sezóny měly v Brně premiéru dva původně české muzikály, které se na repertoáru udržely i tuto sezónu. V červnu byl uveden muzikál *Noc na Karlštejně*, který se stále hraje i v Praze v Hudebním divadle Karlín.¹⁰⁰ Tomuto muzikálu předcházela světová premiéra muzikálu *Don Juan*, která proběhla 17. května. Příběh o španělském volnomyšlenkářském šlechtici Donu Juanovi byl přímo napsán pro brněnské divadlo. Don Juan se rozhodne zanevřít na všechny další vztahy a city a všem ženám se pouze vysmívá a ponižuje je. Osud (nebo snad Bůh) mu však pošle do cesty ženu, kvůli které je ochoten se zesměšnit sám. Stejně tak mu ale osud ženu vezme a Don Juan nakonec rukou jiné dámy umírá. Je rozzlobený na sebe a na celý svět.¹⁰¹

Dvě premiéry má na kontě brněnské divadlo i tuto sezónu. 24. ledna tohoto roku měl premiéru muzikál *Let snů, Lili*. Jedná se o nový rodinný fantasy muzikál, ve kterém je

⁹⁶ Viz: Jekyll a Hyde | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/258-jekyll-a-hyde>

⁹⁷ Viz: Kočky | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/306-kocky>

⁹⁸ Viz: Flashdance | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/321-flashdance>

⁹⁹ Viz: DUCH | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/346- duch>

¹⁰⁰ Viz: Noc na Karlštejně | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/339-noc-na-karlstejne>

¹⁰¹ Viz: Don Juan | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/325-don-juan>

plno magie, nadpřirozena nebo bájných bytostí.¹⁰² Další chystanou muzikálovou premiérou je *Johnny Blue*, která proběhne v Městském divadle Brno 28. března 2015. Johnny Blue je slepý pouliční zpěvák, který má vzácný talent. Jeho kamarád z dětství Fred ho dostane do světa showbusinessu. Ve světle reflektorů však Johny ztrácí svou původní tvář, vzdaluje se své milované dívce, a čím více se stává slavným, tím se stává osamělejším. Muzikál doprovází hudba německého autora Ralpha Siegela a brněnské režie se ujal Stanislav Moša.¹⁰³

5.9 Národní divadlo moravskoslezské

Kromě Prahy a Brna se diváci mohou na muzikály vypravit také do Ostravy, kde má sídlo *Národní divadlo moravskoslezské*. Jako jediné divadlo na Moravě má čtyři umělecké soubory. Mezi ně patří i soubor operety a muzikálu, který pravidelně hraje na scéně Divadla Jiřího Myrona.¹⁰⁴

V letošní sezóně uvádí divadlo na svém repertoáru několik muzikálových děl. V květnu roku 2011 měl premiéru muzikál Karla Svobody *Noc na Karlštejně*, který se tak v současnosti hraje na třech muzikálových scénách.¹⁰⁵ Na konci téhož roku se v Ostravě začal hrát muzikál *Mrazík*, který má za sebou v Česku dvě premiéry na ledě a tentokrát se ustálil na divadelní scéně. Příběh vypráví o pracovité Nastěnce a statečném, ale domýšlivém Ivanovi, přesně tak, jak tento příběh můžeme znát ze stejnojmenné pohádky.¹⁰⁶ Dalším muzikálem, který je na současné ostravské muzikálové scéně, je muzikál autorské dvojice Andrewa Lloyd Webbera a Tima Rice *Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť*. První dílo Webbera a Rice vypráví příběh inspirovaný Starým zákonem o patriarchovi Jákobovi a jeho dvanácti synech. Hlavním hrdinou muzikálu je jeho nejmladší a upřednostňovaný syn Josef, kterému věnuje pestrobarevný plášť. Zajímavostí muzikálu je, že autoři napsali v roce 1968 pouze krátké revue pro školní představení, postupem času však z revue vznikl jeden z nejhranějších britských

¹⁰² Viz: Let snů LILI | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/348-let-snu-lili>

¹⁰³ Viz: Johnny Blue | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/364-johnny-blue>

¹⁰⁴ Viz: *Národní divadlo moravskoslezské* | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/stranka/20-narodni-divadlo-moravskoslezske.html>

¹⁰⁵ Viz: NOC NA KARLŠTEJNĚ | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/stranka/20-narodni-divadlo-moravskoslezske.html>

¹⁰⁶ Viz: MRAZÍK | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/320-mrazik/>

muzikálů.¹⁰⁷ Od prosince roku 2013 uvádí *Národní divadlo moravskoslezské* muzikál *Edith a Marlene*. Inspirací pro muzikál byly životy dvou velkých osobností hudební scény 20. století, francouzské šansoniérky Edith Piaf a německé zpěvačky Marlene Dietrich.¹⁰⁸ V Ostravě našel své místo i krimimuzikál *Fantom Londýna*, který měl premiéru v květnu 2013. Vychází z příběhu Jacka Rozparovače, o jehož postavě se dodnes ví málo. Příběh plný lásky, vražd i veselí vypráví tajuplný muzikál, kde každá postava může být vrahem. V polovině března se tento muzikál přenesl na jeviště pražského Divadla *Hybernia* pod názvem *Přízrak Londýna*.¹⁰⁹

Funny Girl, muzikál, který je inspirovaný životním příběhem jedné z největších amerických hvězd první poloviny 20. století Fanny Briceové. Díky svému komediálnímu talentu bavila diváky po několik desetiletí. V hlavní roli Funny se v Ostravě alternují Monika Absolonová a Martina Šnytová.¹¹⁰ Muzikál měl po světové premiéře v roce 1964 oslňující úspěch na divadelním jevišti a o čtyři roky po té i ve filmu v hlavní roli s Barbarou Streisand, která Funny ztvárnila jak v divadle, tak i ve filmu. Příběh o vzestupu mladé americké zpěvačky a její lásky k hazardnímu hráči Nicku Arnsteinovi se odehrává v devadesátých letech minulého století a vypráví skutečný životní osud jedné z největších hvězd *Broadwaye*. V českém divadle se *Funny Girl* objevila poprvé v roce 1990 v Hudebním divadle Karlín, kde se odehrálo pouhých 20 představení.¹¹¹ Muzikál se na české scéně objevil ještě v Severočeském divadle opery a baletu v Ústí nad Labem, dvě představení uvedla i společnost Musical Production v Divadle *Hybernia* a od prosince 2014 se úspěšně hraje v Ostravě.

Nejnovějším muzikálem, které ostravské divadlo uvádí, je *Sunset Boulevard*, který měl premiéru 19. února 2015 a patří mezi nejlepší díla skladatele Andrew Lloyda Webbera.¹¹² Muzikál, který je adaptací stejnojmenného filmu, vypráví o nestárnoucí hollywoodské

¹⁰⁷ Viz: JOSEF A JEHO ÚŽASNÝ PESTROBAREVNÝ PLÁŠŤ | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/397-josef-a-jeho-uzasny-pestrobarevny-plast/>

¹⁰⁸ Viz: EDITH A MARLENE | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/1672-edith-a-marlene/>

¹⁰⁹ Viz: FANTOM LONDÝNA | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/399-fantom-londyna/>

¹¹⁰ Viz: FUNNY GIRL | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/3346-funny-girl/>

¹¹¹ Viz: PROSTĚJOVSKÝ, Michael. Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 147 - 151. Dokořán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

¹¹² Viz: SUNSET BOULEVARD | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/3374-sunset-boulevard/>

bývalé hvězdě Normě Desmond. Ta již není tak slavní jako dříve a z nezájmu produkci se trápí. Ze zoufalství pak zastřelí svého milence. Do jejího domu přijíždí policie a novináři a Norma je paradoxně šťastná. Po letech reflektory a objektivy fotoaparátů míří jen a jen na ni.¹¹³

Ostravské divadlo čeká v této sezóně ještě jedna premiéra. 30. dubna tohoto roku se na jevišti ostravského divadla objeví muzikál *Ptákoviny – podle Aristofana*, který vznikl ve spolupráci s Městským divadlem Brno. Jedná se o politicko-satirický muzikál autorské dvojice skladatele Zdeňka Merty a režiséra Stanislava Moši.¹¹⁴

¹¹³ Viz: PROSTĚJOVSKÝ, Michael. Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, s. 301 - 302. Dokořán, sv. 1. ISBN 9788086907499.

¹¹⁴ Viz: PTÁKOVINY - PODLE ARISTOFANA | Opereta / Muzikál | Národní divadlo moravskoslezské. [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/3379-ptakoviny-podle-aristofana/>

Praktická část

6. Analýza dat z dotazníkového šetření

Cíl šetření

Cílem výzkumu bylo analyzovat současnou českou muzikálovou scénu. Dále pak zjistit preferenci zahraničních nebo původně českých muzikálů u veřejnosti a názor muzikálových odborníků. Výzkum byla také dělán proto, aby byly potvrzeny nebo vyvráceny stanovené hypotézy:

Hypotéza č. 1: *„Muzikáloví diváci považují na české muzikálové scéně úspěšnější zahraniční muzikálová díla a právě tato díla jsou i nejvíce opakovaně navštěvovaná.“*

Hypotéza č. 2: *„Česká veřejnost příliš neví o uvádění původních českých muzikálů na zahraničních scénách.“*

Hypotéza č. 3: *„Nejoblíbenějším muzikálovým divadlem je Hudební divadlo Karlín.“*

Hypotéza č. 4: *„Čeští diváci si vybírají muzikál především podle svého oblíbeného herce.“*

Metoda výzkumu

Pro získání informací bylo použito dotazníkové šetření a rozhovory s muzikálovými experty. Respondentům dotazníkového šetření bylo předloženo 17 otázek, které se zaměřovaly na českou muzikálovou scénu. Rozhovory byly dělány s muzikálovým producentem, režisérem a hudebním skladatelem. Každý rozhovor směřoval otázky vždy k dané profesi.

Charakteristika respondentů

Zkoumaný soubor tvořilo náhodných 100 respondentů. Z toho bylo 23 mužů a 77 žen. Na dotazník odpovídali respondenti v prvním únorovém týdnu roku 2015. Dotazník obsahoval 17 otázek a jeho vyplnění trvalo přibližně 5 minut.

1. Četnost návštěvnosti muzikálů

První otázka dotazníku byla: „Jak často chodíte na muzikály“. Respondenti měli na výběr jednu ze čtyř odpovědí. Tato otázka tedy patřila mezi uzavřené.

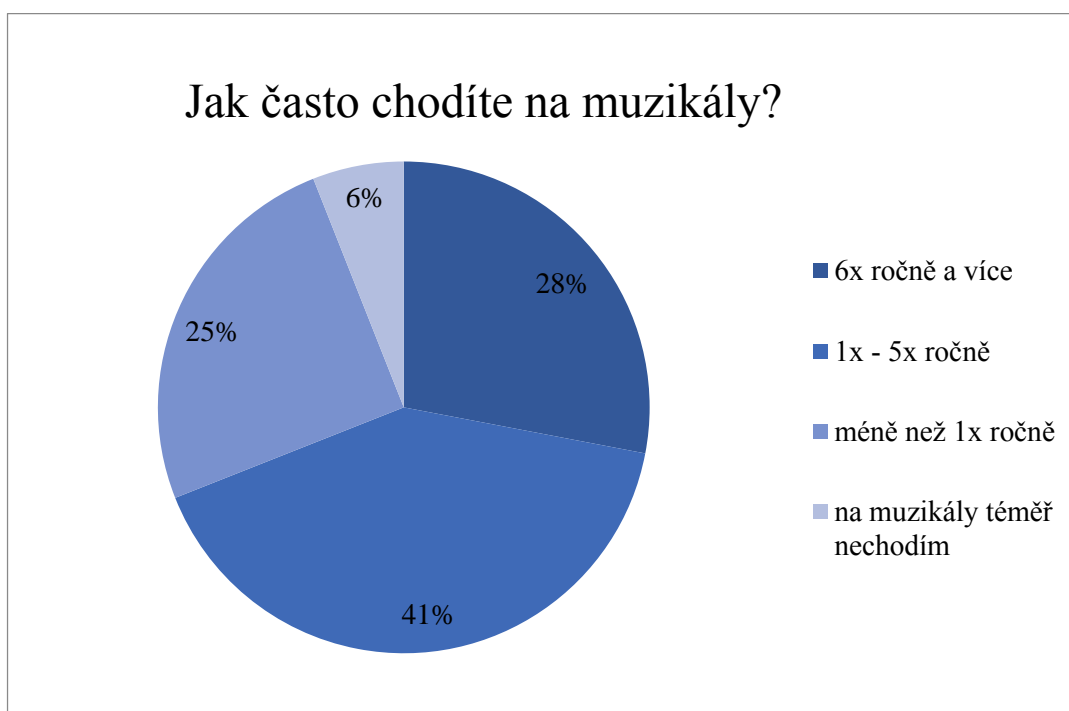
Otázka měla za úkol zjistit četnost muzikálové návštěvnosti. Jako nejčastější se objevila odpověď, že respondenti chodí na muzikály 1x – 5x ročně. Tuto možnost označilo 41 dotazovaných (41%). Jako další byla nejčastěji označována odpověď 6x ročně a více. Takto odpovědělo 28 respondentů (28%). Následně byla často označovaná odpověď méně než 1x ročně, kterou určilo 25 respondentů (25%). Na muzikály téměř vůbec nechodí 6 dotazovaných (6%). Výsledky uvádím v grafu č. 1.

Tabulka 1 Procentuální vyjádření na otázku: Jak často chodíte na muzikály?

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
6x ročně a více	28	28
1x - 5x ročně	41	41
méně než 1x ročně	25	25
na muzikály téměř nechodím	6	6
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 1 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Jak často chodíte na muzikály?

Zdroj: vlastní zpracování

2. Oblíbená muzikálová divadla

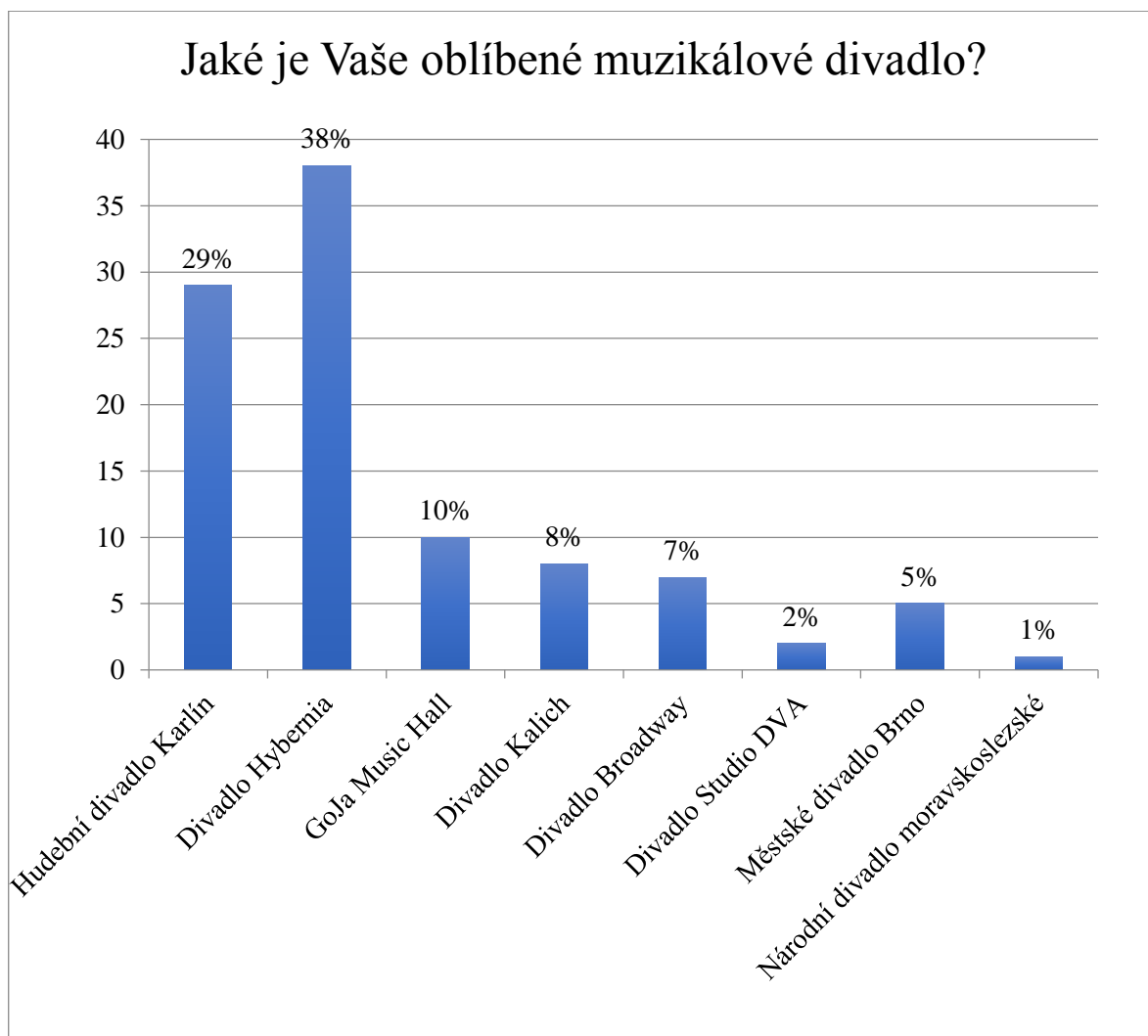
Další uzavřená otázka měla poukázat na to, jaká česká muzikálová divadla patří mezi oblíbené. Respondenti měli na výběr 8 odpovědí a měli označit právě jednu z nich. Tato otázka byla položena s cílem zjistit nejoblíbenější muzikálová divadla na české scéně. Převahu měla dvě muzikálová divadla a to *Divadlo Hybernia*, které je oblíbené u 38 dotazovaných (38%) a *Hudební divadlo Karlín*, které jako své oblíbené muzikálové divadlo označilo 29 respondentů (29%). Dále jako favorizované divadlo figurovala *GoJa Music Hall*, které označilo 10 respondentů (10%), *Divadlo Kalich* 8 respondentů (8%), *Divadlo Broadway* zmínilo 7 respondentů (7%). 5 dotazovaných (5%) označilo jako své oblíbené *Městské divadlo Brno*, dále 2 respondenti (2%) určilo *Divadlo Studio DVA* a jeden (1%) *Národní divadlo moravskoslezské*. Výsledky jsou uvedeny v grafu č. 2.

Tabulka 2 Procentuální vyjádření na otázku: Jaké je Vaše oblíbené muzikálové divadlo?

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
<i>Hudební divadlo Karlín</i>	29	29
<i>Divadlo Hybernia</i>	38	38
<i>GoJa Music Hall</i>	10	10
<i>Divadlo Kalich</i>	8	8
<i>Divadlo Broadway</i>	7	7
Divadlo Studio DVA	2	2
<i>Městské divadlo Brno</i>	5	5
<i>Národní divadlo moravskoslezské</i>	1	1
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 2 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Jaké je Vaše oblíbené muzikálové divadlo?

Zdroj: vlastní zpracování

3. Preference původních českých nebo zahraničních muzikálů

Třetí otázka v pořadí byla položena s cílem zjistit, jaké muzikály respondenti preferují. Na výběr bylo ze tří daných možností, otázka tedy patřila mezi uzavřené.

Neutrální odpověď: „Nevybírám si muzikál podle země, kde vznikl“ označilo 69 dotazovaných (69%). Zahraniční muzikály pak preferovalo 19 respondentů (19%) a původní české muzikály označilo 12 respondentů (12%). Výsledky jsou implementovány v grafu č. 3.

Tabulka 3 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: **Preferujete původní české nebo zahraniční muzikály?**

Výběr možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
původní české muzikály	12	12
zahraniční muzikály	19	19
nevybírám muzikál podle země, kde vznikl	69	69
Celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 3 Grafické zpracování odpovědí na otázku: **Preferujete původní české nebo zahraniční muzikály?**

Zdroj: vlastní zpracování

4. Důvody výběru muzikálu

Následující otázka měla ukázat důvody, které hrají u respondentů roli při vybírání muzikálů. Odpovídající měli na výběr ze čtyř odpovědí.

Ukázalo se, že respondenti nejvíce upřednostňují známé nebo lákavé dílo. Tuto odpověď označilo 73 z nich (73%). Druhá nejčastější odpověď byla, že si diváci vybírají muzikál podle svého oblíbeného herce, kterou preferovalo 17 respondentů (17%). Autora hudby upřednostňuje při výběru muzikálu 8 respondentů (8%) a režiséra 2 dotazovaní (2%). Graf č. 4 prezentuje výsledky.

Tabulka 4 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Podle čeho muzikál nejvíce vybíráte?

Výběr možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
známého nebo lákavého díla	73	73
oblíbeného herce	17	17
režiséra	2	2
autora hudby	8	8
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Podle čeho muzikál nejvíce vybíráte?

Zdroj: vlastní zpracování

5. Opakovaná návštěva muzikálu

Pátá otázka v pořadí zjišťovala, zda diváci navštěvují muzikálová představení opakovaně. Respondenti měli na výběr z odpovědí ano, ne.

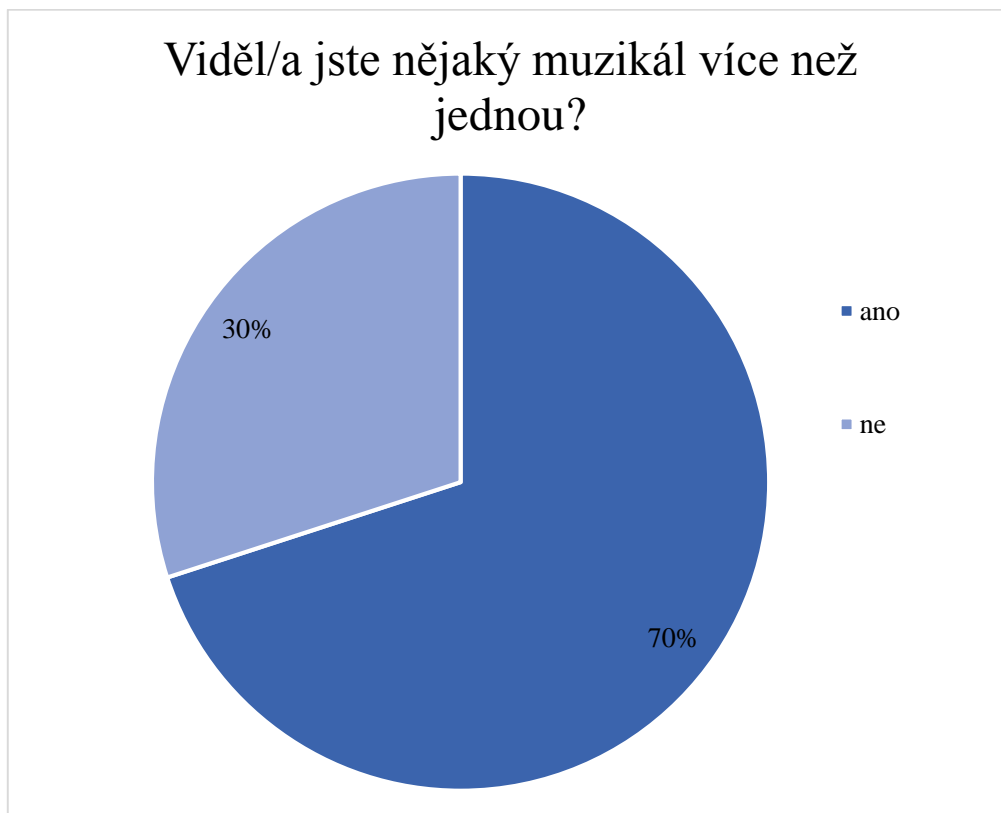
Výsledek ukázal to, že většina dotazovaných chodí na muzikálová představení opakovaně. Tuto možnost označilo 70 respondentů (70%). Naopak nikdy nenavštívilo muzikál vícekrát 30 respondentů (30%). Získané výsledky uvádím v grafu č. 5.

Tabulka 5 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Viděl/a jste nějaký muzikál více než jednou?

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
ano	70	70
ne	30	30
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 5 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Viděl/a jste nějaký muzikál více než jednou?

Zdroj: vlastní zpracování

6. Opakovaně navštívené muzikály

Na šestou otázku odpovídali pouze ti respondenti, kteří v předcházející otázce označili kladnou odpověď. Respondenti zde vypisovali muzikálová díla, která viděli opakovaně. Otázka tedy patřila mezi otevřené.

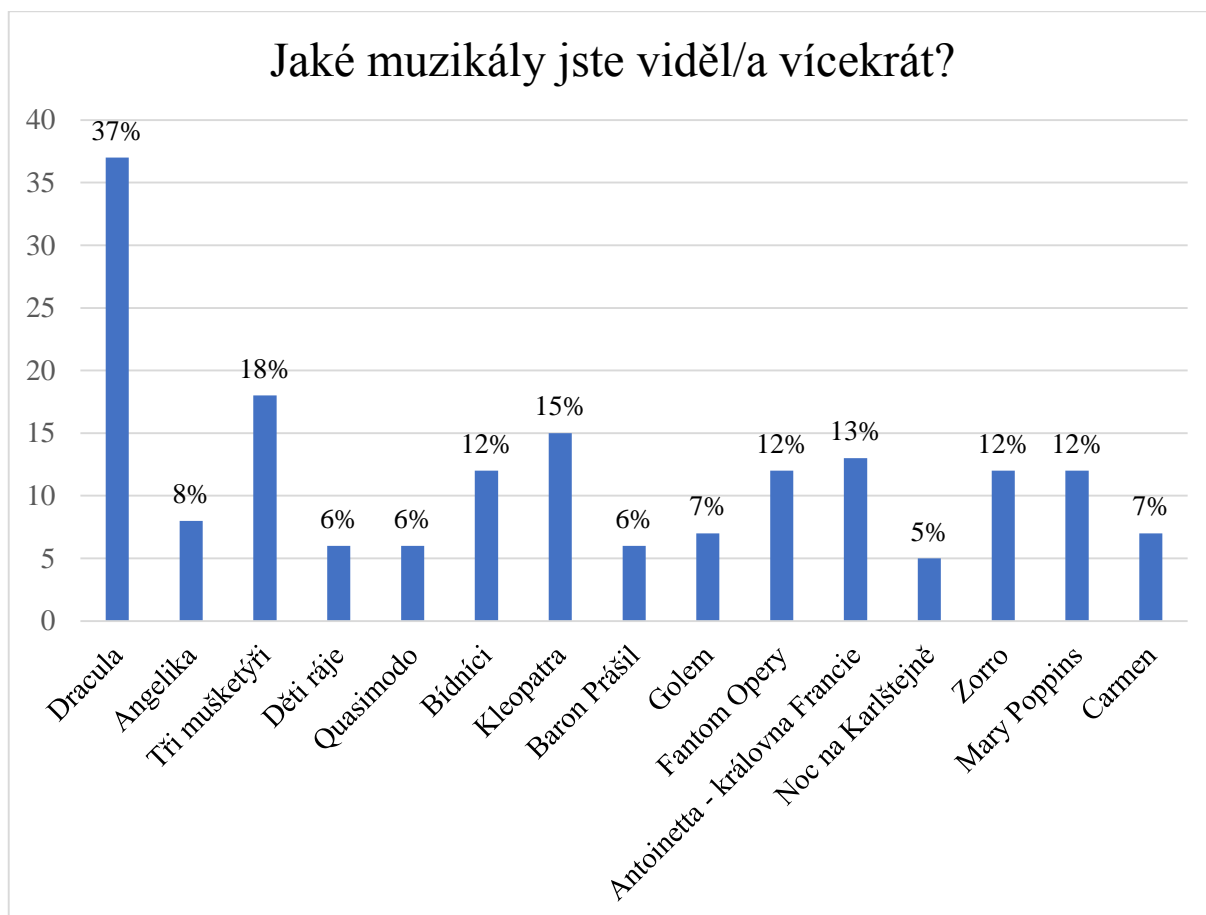
Jako nejvíce opakovaně navštěvovaný se ukázal muzikál *Dracula*, který vypsalo 37 respondentů (37%). Oblíbené byly také muzikály Michala Davida. Muzikál *Tři mušketýři* opakovaně navštívilo 18 dotazovaných (18%), muzikál *Kleopatra* vícekrát vidělo 15 dotazovaných (15%) a *Angeliku* vidělo opakovaně 8 respondentů (8%). Opakovaně je navštěvován i muzikál *Antoinetta – královna Francie*, který vidělo více než jednou 13 dotazovaných diváků (13%). Nejednou dotazovaní viděli i muzikály *Bídníci* (12%), *Fantom Opery* (12%), *Zorro* (12%), *Mary Poppins* (12%), *Carmen* (7%), *Golem* (7%), *Děti ráje* (6%), *Quasimodo* (6%) nebo *Noc na Karlštejně* (5%). Respondenti vypisovali například i muzikály *Jesus Christ Superstar*, *Monte Christo*, *Pomáda*, *Aida*, *Hello, Dolly!*, *Funny Girl* nebo *Rent*. Tyto odpovědi však označilo méně než 5 respondentů (5%) a v grafickém znázornění výsledků proto nejsou uvedeny. Výsledky uvádím v grafu č. 6.

Tabulka 6 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Jaké muzikály jste viděl/a vícekrát?

Získané odpovědi	Počet odpovědí	Vyjádření v %
Dracula	37	37
Angelika	8	8
Tři mušketýři	18	18
Děti ráje	6	6
Quasimodo	6	6
Bídníci	12	12
Kleopatra	15	15
Baron Prášil	6	6
Golem	7	7
Fantom Opery	12	12
Antoinetta - královna Francie	13	13
Noc na Karlštejně	5	5
Zorro	12	12
Mary Poppins	12	12
Carmen	7	7
celkem	176	176

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 6 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Jaké muzikály jste viděl/a vícekrát?

Zdroj: vlastní zpracování

7. Úspěšnost muzikálů na současné české muzikálové scéně

Následující otázka měla za úkol zjistit, jaké muzikály jsou podle respondentů na české muzikálové scéně úspěšnější. Na výběr bylo ze dvou možností, otázka tedy patřila mezi uzavřené.

Tato otázka přinesla poměrně jasnou odpověď. Převahu mají zahraniční muzikály, které jako úspěšnější označilo 61 dotazovaných (61%). Původní české muzikály si jako více úspěšné vybralo 39 respondentů (39%). Výsledky jsou prezentovány v grafu č. 7.

Tabulka 7 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Jsou podle Vás na české muzikálové scéně úspěšnější původní české nebo zahraniční muzikály?

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
původní české muzikály	39	39
zahraniční muzikály	61	61
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 7 Grafické vyjádření odpovědí na otázku: Jsou podle Vás na české muzikálové scéně úspěšnější původní české nebo zahraniční muzikály?

Zdroj: vlastní zpracování

8. Povědomí českého diváka o uvádění původních českých muzikálů v zahraničí

Osmá otázka v pořadí zjišťovala, zda mají respondenti povědomí o uvádění původních českých muzikálů v zahraničí. Na výběr bylo ze dvou možností, otázka tak byla uzavřená.

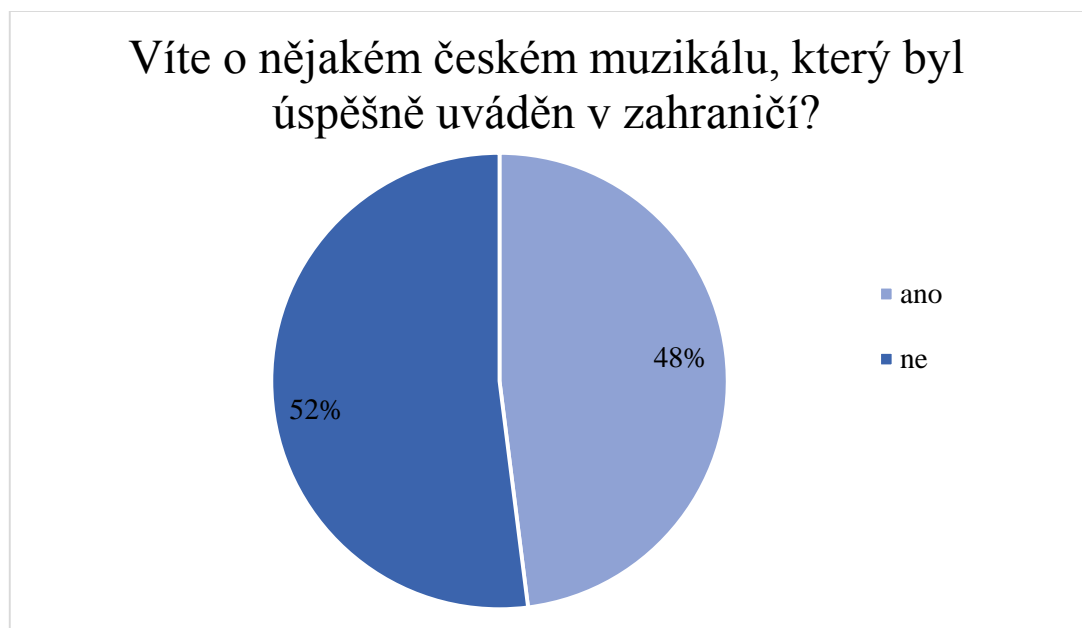
Ukázalo se, že 48 respondentů (48%) ví o nějakém českém muzikálu uváděném v zahraničí. 52 z nich (52%) pak označilo zápornou odpověď. Povědomí o úspěšném uvádění původních českých muzikálů má tedy méně než polovina dotazovaných. Výsledky ukazuje graf č. 8.

Tabulka 8 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Víte o nějakém českém muzikálu, který byl úspěšně uváděn v zahraničí?

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
ano	48	48
ne	52	52
Celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 8 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Víte o nějakém českém muzikálu, který byl úspěšně uváděn v zahraničí?

Zdroj: vlastní zpracování

9. Výčet původních českých muzikálů uváděných v zahraničí

Stejně jako u šesté otázky dotazníku i zde odpovídali pouze ti respondenti, kteří v předchozí otázce označili kladnou odpověď. Dotazovaní měli za úkol vypsát původní české muzikály, o kterých ví, že byly uváděny v zahraničí.

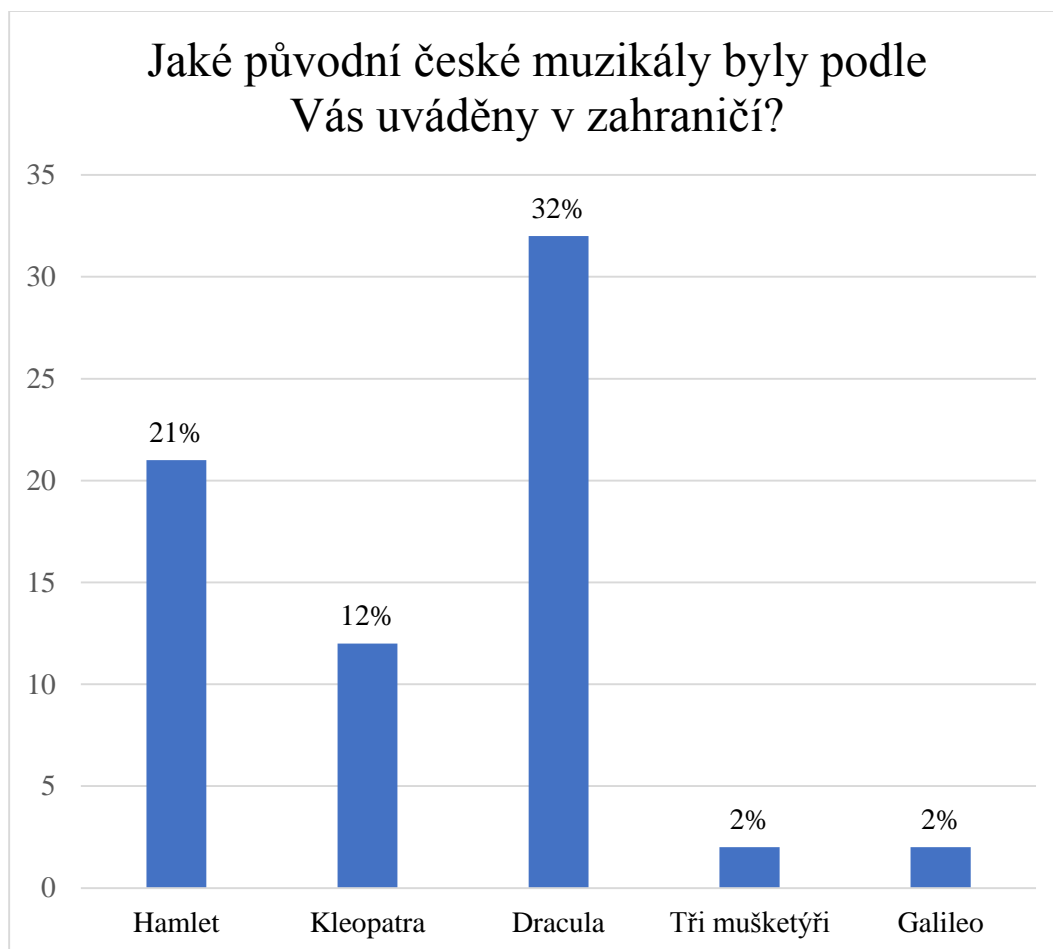
Nejvíce se ví o zahraničním uvádění muzikálu *Dracula*, který uvedlo 32 dotazovaných (32%). Respondenti také zmínili muzikály *Hamlet*, který napsalo 21 z nich (21%) a *Kleopatra*, na který si vzpomnělo 12 respondentů (12%). Shodně pouze 2 respondenti (2%) věděli o zahraničním uvádění muzikálů *Galileo* a *Tři mušketýři*. Získané výsledky jsou prezentovány v grafu č. 9.

Tabulka 9 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Jaké původní české muzikály byly podle Vás uváděny v zahraničí?

Získané odpovědi	Počet odpovědí	Vyjádření v %
Hamlet	21	21
Kleopatra	12	12
Dracula	32	32
Tři mušketýři	2	2
Galileo	2	2
Celkem	69	69

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 9 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Jaké původní české muzikály byly podle Vás uváděny v zahraničí?

Zdroj: vlastní zpracování

10. Úroveň českých muzikálů

Další otázka v pořadí byla položena s cílem zjistit, zda si respondent myslí, že mají české muzikály stejnou nebo klesající úroveň, jako tomu bylo v počátcích uvádění Svobodových muzikálů.

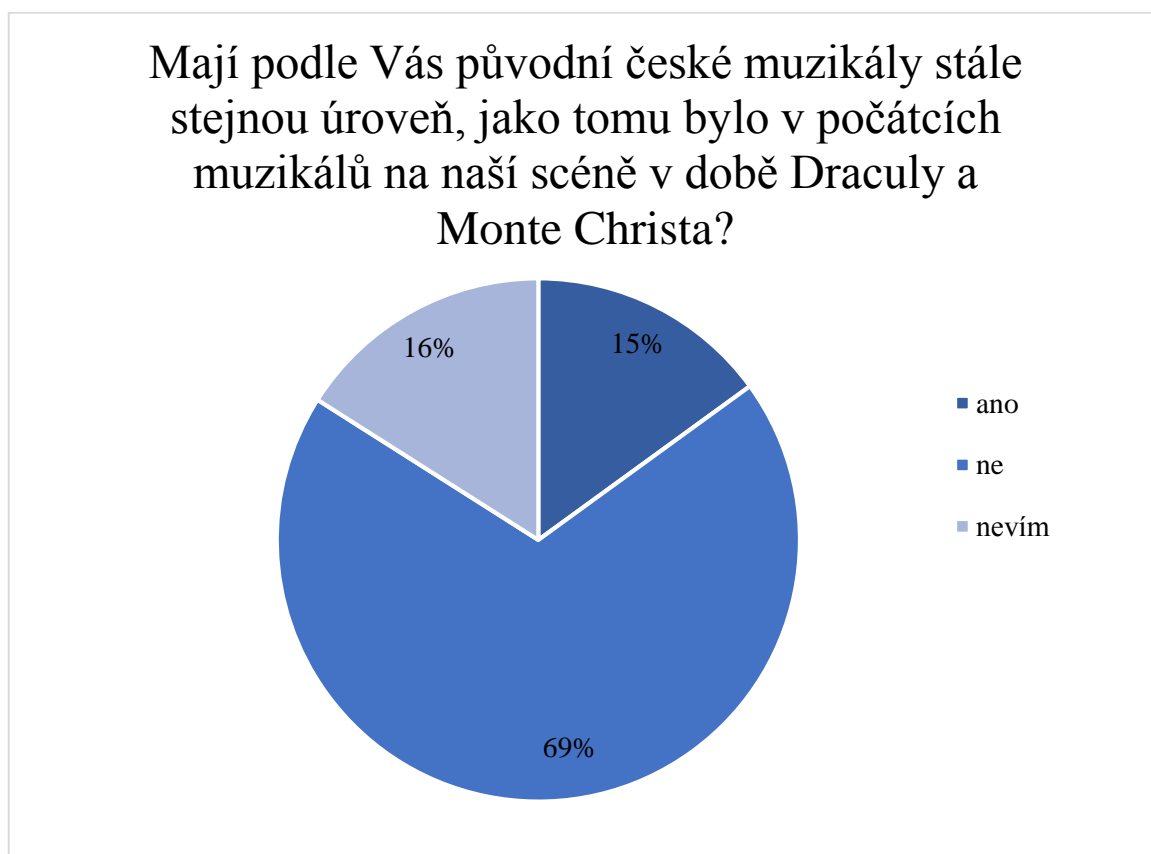
Většina respondentů, a to 69 z nich (69%), si myslí, že české muzikály mají nižší úroveň, než tomu bylo v polovině devadesátých let minulého století. Vyrovnané byly výsledky u neutrální nebo kladné odpovědi. Že mají naše muzikály stále stejnou úroveň, napsalo 15 dotazovaných (15%), neutrální odpověď zvolilo 16 z nich (16%). Výsledné odpovědi jsou znázorněny v grafu č. 10.

Tabulka 10 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Mají podle Vás původní české muzikály stále stejnou úroveň, jako tomu bylo v počátcích muzikálů na naší scéně v době Draculy a Monte Christa?

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
ano	15	15
ne	69	69
nevím	16	16
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 10 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Mají podle Vás původní české muzikály stále stejnou úroveň, jako tomu bylo v počátcích muzikálů na naší scéně v době Draculy a Monte Christa?

Zdroj: vlastní zpracování

11. Nejlepší muzikály na současné české muzikálové scéně

V další části dotazníku měli respondenti za úkol označit nejvíce tři muzikály, které považují na současné české muzikálové scéně za nejlepší. Na výběr byly muzikály především z pražské a brněnské scény. Dotazovaní mohli zvolit i možnost „jiný“, pokud by preferovali muzikál z jiné české scény.

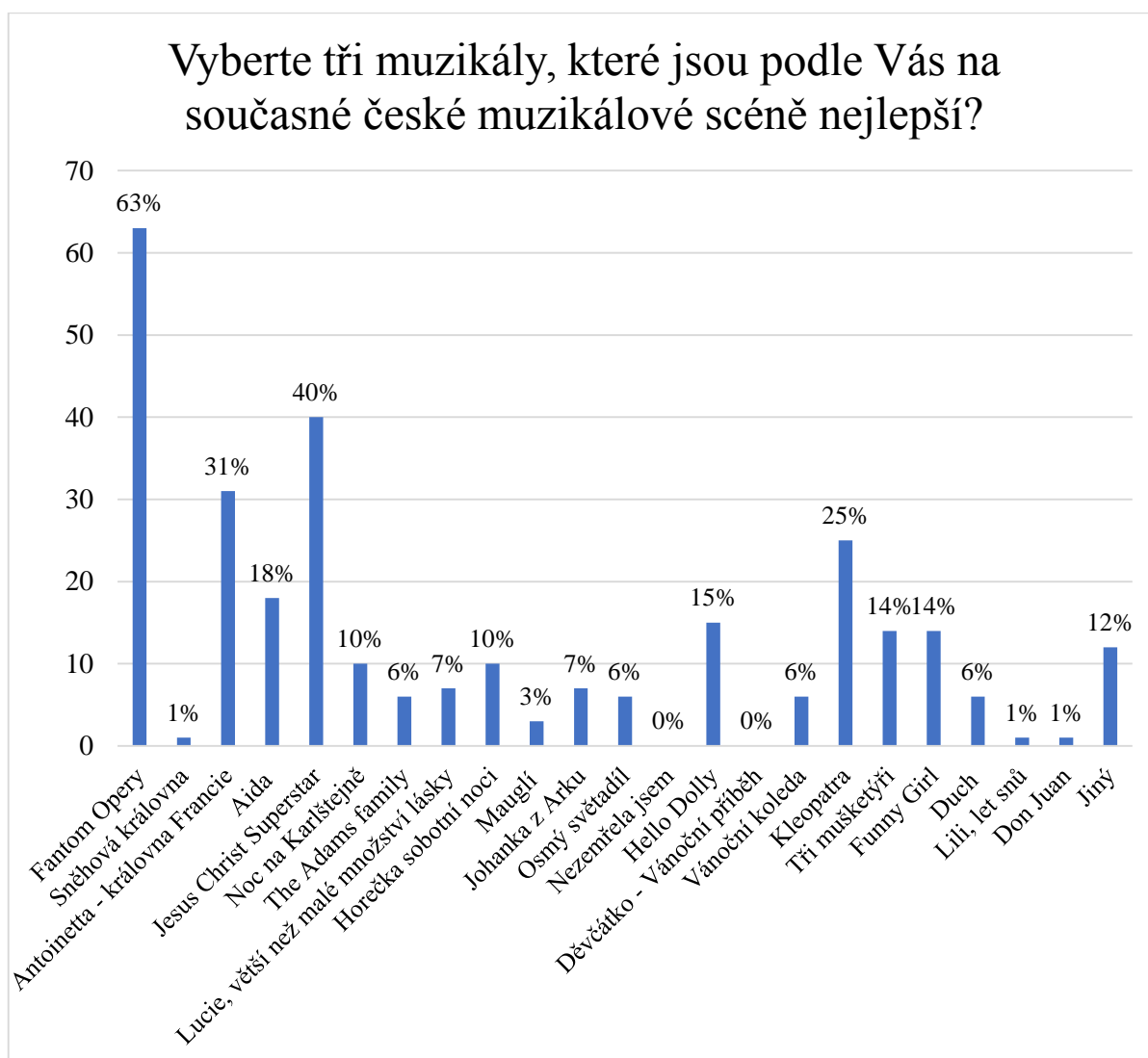
Nejvíce lákavým a úspěšným dílem je pro dotazované *Fantom Opery*, který označilo 63 z nich (63%). Jako druhý nejlepší označili respondenti další muzikál skladatele A. L. Webbera *Jesus Christ Superstar*, který je oblíbený u 40 respondentů (40%). Z původních českých muzikálů se jako nejlepší u respondentů ukázal *Antoinetta – královna Francie*. Ten označilo 31 dotazovaných (31%). Jako další český muzikál je oblíbeným dílem muzikál *Kleopatra*, který napsalo 25 respondentů (25%). Dále respondenti označili jako nejlepší muzikály *Aida* (18%), *Hello, Dolly!* (15%), *Funny girl* (14%), *Tři mušketýři* (14%), *Noc na Karlštejně* (10%), *Horečka sobotní noci* (10%), *Lucie, větší než malé množství lásky* (7%), *Johanka z Arku* (7%), *The Adams family* (6%), *Osmý světadíl* (6%), *Vánoční koleda* (6%), *Duch* (6%), *Mauglí* (3%), *Sněhová královna* (1%), *Lili, let snů* (1%) a *Don Juan* (1%). Možnost „jiný“ zvolilo 12 dotazovaných (12%). Získané odpovědi ukazuje graf č. 11.

Tabulka 11 Procentuální vyjádření nejlepších muzikálů na současné české muzikálové scéně

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
Fantom Opery	63	63
Antoinetta – královna Francie	31	31
Sněhová královna	1	1
Aida	18	18
Jesus Christ Superstar	40	40
Noc na Karlštejně	10	10
The Adams family	6	6
Lucie, větší než malé množství lásky	7	7
Horečka sobotní noci	10	10
Mauglí	3	3
Johanka z Arku	7	7
Osmý světadíl	6	6
Nezemřela jsem	0	0
Hello Dolly	15	15
Děvčátko – Vánoční příběh	0	0
Vánoční koleda	6	6
Kleopatra	25	25
Tři mušketýři	14	14
Funny Girl	14	14
Duch	6	6
Lili, let snů	1	1
Don Juan	1	1
Jiný	12	12
celkem	296	296

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 11 Grafické zpracování nejlepších muzikálů na současné české scéně

Zdroj: vlastní zpracování

12. Chystané muzikálové premiéry letošní divadelní sezóny

Ve dvanácté otázce v pořadí měli respondenti vybrat jeden muzikál, jehož premiéra je pro ně nejvíce lákavým dílem. Na výběr 5 chystaných pražských premiér ve zbylé části divadelní sezóny (od února 2015). Pokud byla pro respondenty více lákavá premiéra mimopražské muzikálové scény, volili pak možnost „jiný“.

Nejvíce lákavým dílem se ukázal muzikál Andrew Lloyd Webbera *Evita*. Toto dílo označilo 48 respondentů (48%). Velmi lákavou premiérou se také ukázala obnovená verze muzikálu *Dracula* pod nových názvem *Dracula 2015*, který označilo 31 dotazovaných (31%). Dále byly označovány premiéry muzikálů *Přízrak Londýna* (10%),

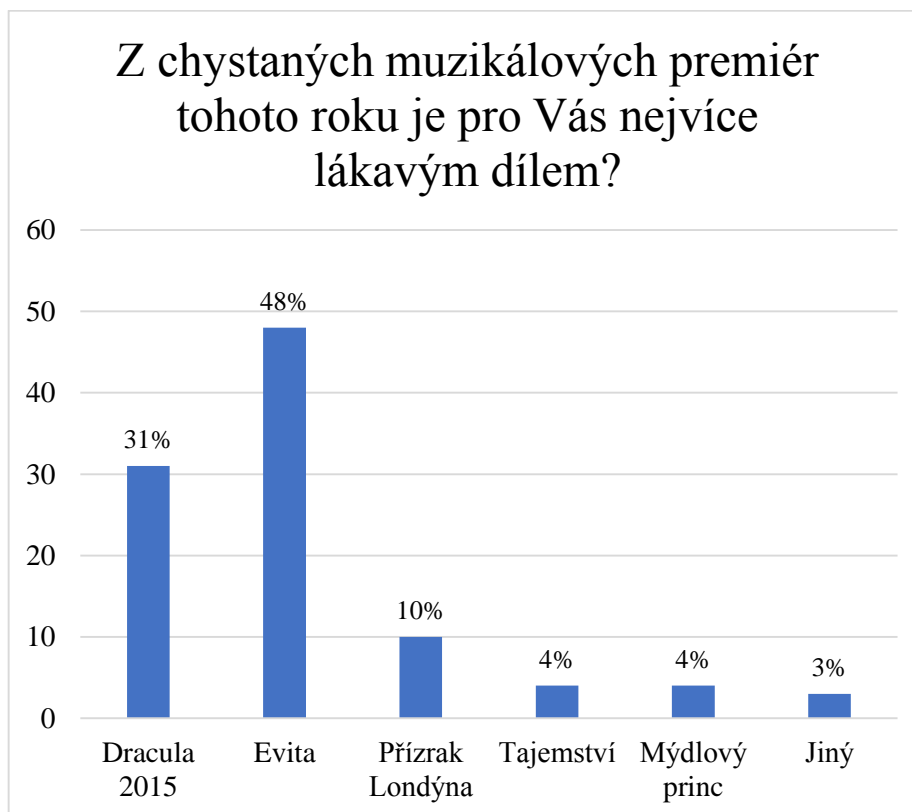
Tajemství (4%) a *Mýdlový princ* (4%). Premiéru jiného díla zvolili 3 dotazovaní (3%).
Výsledky jsou implementovány v grafu č. 12.

Tabulka 12 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: **Z chystaných muzikálových premiér tohoto roku je pro Vás nejvíce lákavým dílem?**

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
Dracula 2015	31	31
Evita	48	48
Přízrak Londýna	10	10
Tajemství	4	4
Mýdlový princ	4	4
Jiný	3	3
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 12 Grafické zpracování odpovědí na otázku: **Z chystaných muzikálových premiér tohoto roku je pro Vás nejvíce lákavým dílem?**

Zdroj: vlastní zpracování

13. Šance současných českých muzikálů na uvedení v zahraničí

Následující otázka se respondenty ptala na názor, zda si myslí, že má nějaký současný původní český muzikál šanci na zahraniční uvedení. Dotázaní měli na výběr z možností ano/ne. Otázka tedy patřila mezi uzavřené.

Většina respondentů, konkrétně 69 z nich (69%), označilo zápornou odpověď a k uvedení současných původních českých muzikálů v zahraničí jsou tedy skeptičtí. V úspěšné uvedení věří pouze 31 respondentů (31%). Výsledky jsou ukázány v grafu č. 13.

Tabulka 13 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Má podle Vás nějaký původní český muzikál, který se současně hraje na naší muzikálové scéně, šanci na úspěšné zahraniční uvedení?

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
ano	31	31
ne	69	69
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 13 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Má podle Vás nějaký původně český muzikál, který se současně hraje na naší muzikálové scéně, šanci na úspěšné zahraniční uvedení?

Zdroj: vlastní zpracování

14. Muzikály s šancí na zahraniční uvedení

Na další otázku dotazníku odpovídali pouze ti respondenti, kteří uvedli v předchozí otázce kladnou odpověď. Dotazovaní vypisovali původní české muzikály, které mají podle jejich názoru šanci na zahraniční uvedení. Otázka tak patřila mezi otevřené.

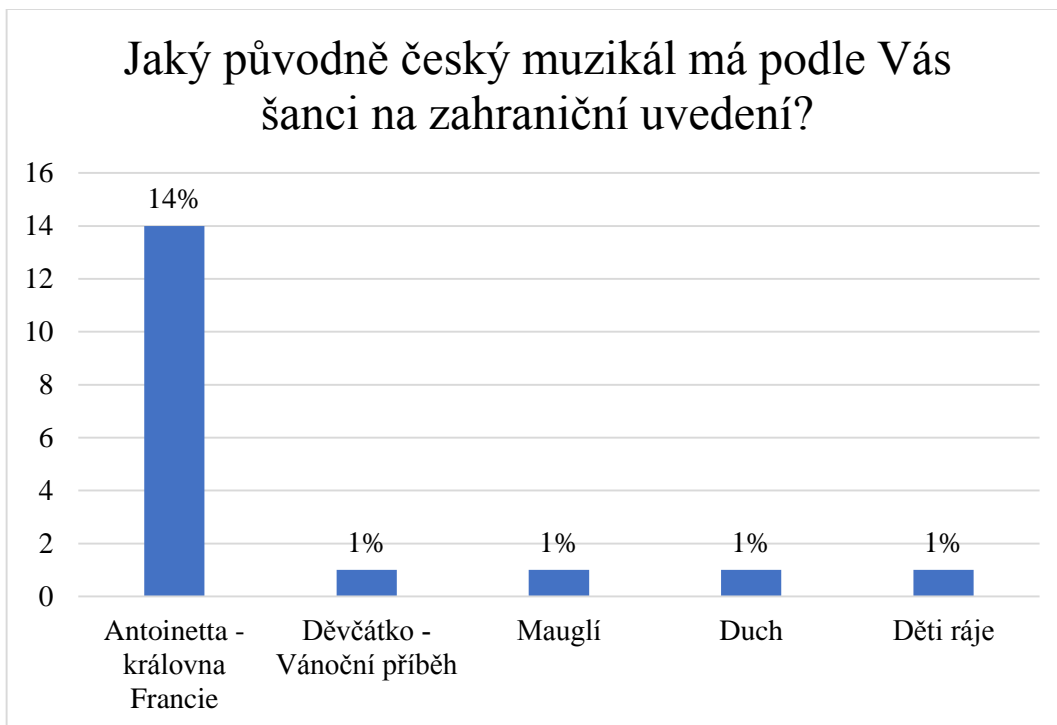
Podle respondentů má největší naději na zahraniční uvedení muzikál *Antoinetta – královna Francie*. Tuto možnost vypsalo 14 dotazovaných (14%). Dále uvedl vždy jeden respondent (1%) muzikál *Děvčátko – Vánoční příběh*, *Mauglí*, *Duch* a *Děti ráje*. Podle předchozí otázky mělo na tento dotaz odpovídat 31 respondentů. Někteří z nich však neuvedli nic nebo naopak uvedli muzikál zahraniční. Ve výsledcích, které zobrazuje graf č. 14, jsou tak zpracovány pouze relevantní údaje.

Tabulka 14 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Jaký původně český muzikál má podle Vás šanci na zahraniční uvedení?

Získané odpovědi	Počet odpovědí	Vyjádření v %
Antoinetta - královna Francie	14	14
Děvčátko - Vánoční příběh	1	1
Mauglí	1	1
Duch	1	1
Děti ráje	1	1
celkem	18	18

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 14 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Jaký původně český muzikál má podle Vás šanci na zahraniční uvedení?

Zdroj: vlastní zpracování

15. Pohlaví respondentů

Patnáctá otázka byla první, která byla zaměřena přímo na samotné respondenty. Tato uzavřená otázka poskytovala dotazovaným na výběr dvě možnosti.

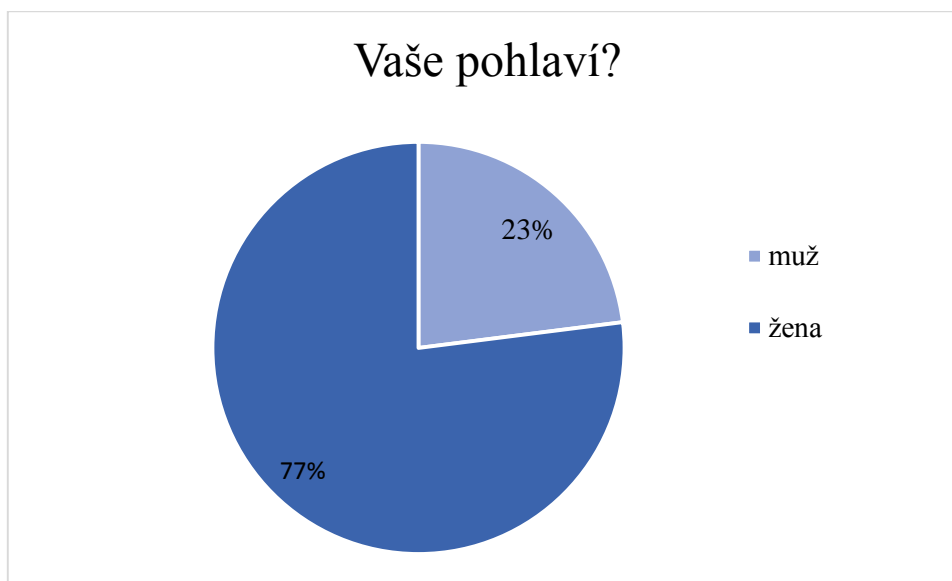
Cílem otázky bylo zjistit, kolik žen a kolik mužů dotazník vyplňovalo. Z výsledků je patrné, že většinové zastoupení mají ženy. Konkrétně jich bylo 77 (77%). Mužů se do vyplňování zapojilo 23 (23%). Výsledky jsou znázorněny v grafu č. 15.

Tabulka 15 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Jaké je Vaše pohlaví?

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
muž	23	23
žena	77	77
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 15 Grafické znázornění odpovědí na otázku: Jaké je Vaše pohlaví?

Zdroj: vlastní zpracování

16. Věk respondentů

Následující otázka zjišťovala věk respondentů. Na výběr měli předem dané věkové intervaly. Otázka tedy rovněž patřila mezi uzavřené.

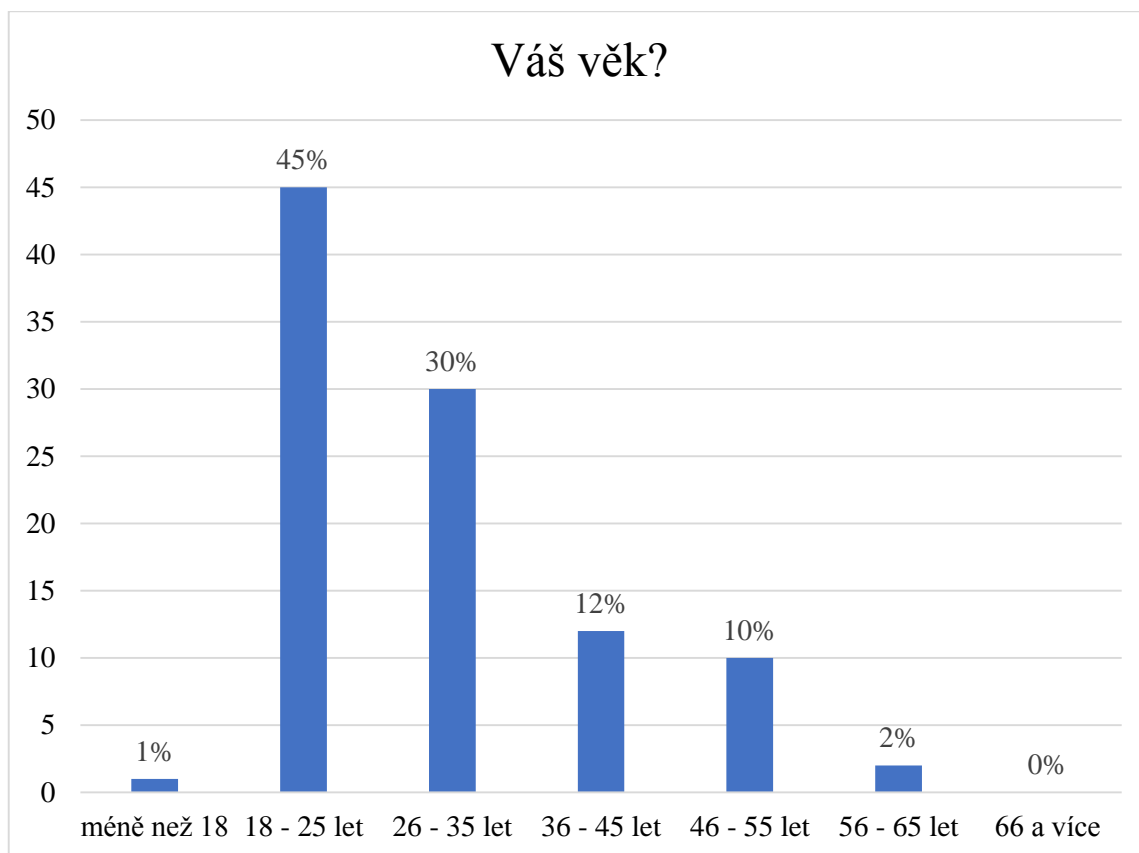
Nejvíce respondentů patřila do věkové kategorie 18 – 25 let. Do této skupiny se řadí 40 dotazovaných (40%). Druhou nejvíce zastoupenou skupinou, byla hned následující věková kategorie 26 – 35 let. Do té spadá 30 respondentů (30%). Dále respondenti patří do věkových kategorií 36 – 45 let (12%), 46 – 55 let (10%), 56 – 65 let (2%) a jeden respondent (1%) je mladší než 18 let. Získané výsledky uvádím v grafu č. 16.

Tabulka 16 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Jaký je Váš věk?

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
méně než 18	1	1
18 - 25 let	45	45
26 - 35 let	30	30
36 - 45 let	12	12
46 - 55 let	10	10
56 - 65 let	2	2
66 a více	0	0
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 16 Grafické zpracování odpovědí na otázku: Jaký je Váš věk?

Zdroj: vlastní zpracování

17. Bydliště respondentů

Poslední otázka dotazníku zjišťovala, v jakém kraji mají respondenti trvalé bydliště. Na výběr tak bylo 13 krajů a Hlavní město Praha. Sedmnáctá otázka také patřila mezi uzavřené.

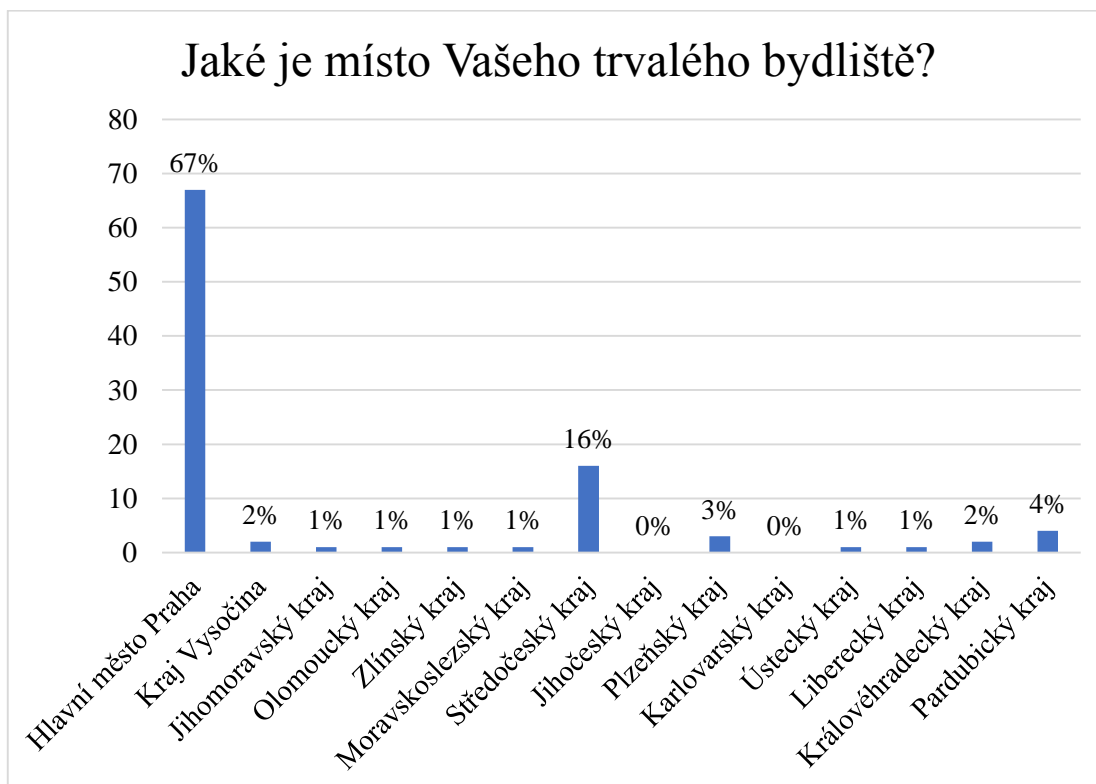
Hlavní město se ukázalo jako trvalé bydliště nejvíce odpovídajících. Tuto možnost označilo 67 respondentů (67%). Početné zastoupení mělo i trvalé bydliště ve Středočeském kraji, který vypsalo 16 dotazovaných (16%). Dále měly zastoupení následující kraje: Pardubický (4%), Plzeňský (3%), Královéhradecký (2%), Vysočina (2%), Jihomoravský (1%), Olomoucký (1%), Zlínský (1%), Moravskoslezský (1%), Ústecký (1%) a Liberecký (1%). Výsledky jsou prezentovány v grafu č. 17.

Tabulka 17 Procentuální vyjádření odpovědí na otázku: Jaké je místo Vašeho trvalého bydliště?

Výběr z možností	Počet odpovědí	Vyjádření v %
Hlavní město Praha	67	67
Kraj Vysočina	2	2
Jihomoravský kraj	1	1
Olomoucký kraj	1	1
Zlínský kraj	1	1
Moravskoslezský kraj	1	1
Středočeský kraj	16	16
Jihočeský kraj	0	0
Plzeňský kraj	3	3
Karlovarský kraj	0	0
Ústecký kraj	1	1
Liberecký kraj	1	1
Královéhradecký kraj	2	2
Pardubický kraj	4	4
celkem	100	100

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 17 Grafické znázornění odpovědí na otázku: Jaké je místo Vašeho trvalého bydliště?

Zdroj: vlastní zpracování

6.1 Výzkumné závěry dotazníkového šetření

Před provedením a vyhotovením dotazníku byly stanoveny 4 hypotézy. Na základě získaných výsledků budou potvrzeny nebo vyvráceny.

Hypotéza č. 1: „*Muzikáloví diváci považují na české muzikálové scéně úspěšnější zahraniční muzikálová díla a právě tato díla jsou i nejvíce opakovaně navštěvovaná.*“

První hypotéza byla spíše vyvrácena. Z výzkumu sice vyplynulo, že čeští muzikáloví diváci neupřednostňují zahraniční muzikálová díla oproti těm původním českým. Na druhou stranu ale považují za nejlepší muzikály na současné scéně díla A. L. Webbera – *Fantom Opery*, *Jesus Christ Superstar*. Z výzkumu také vyplynulo, že největším lákadlem je pro diváky muzikál *Evita*, který měl premiéru v únoru 2015. Všechno jsou to tedy muzikály zahraniční. Ovšem jako muzikál s největší četností opakovaných návštěv se ukázal muzikál Karla Svobody *Dracula*. O úspěchu tohoto muzikálu mluví i fakt, že skončil hned na druhém místě, jako lákadlo letošní sezóny, za *Evitou*.

Hypotéza č. 2: „*Česká veřejnost příliš neví o uvádění původních českých muzikálů na zahraničních scénách.*“

Tato hypotéza se ukázala jako pravdivá. Z výzkumu vyplynulo, že 52% respondentů neví o žádném původním českém muzikálu, který byl uváděn na zahraničních muzikálových scénách. Zbýlých 48% sice uvedlo, že ví o českém muzikálu uváděném v zahraničí, ale když měli být konkrétnější, dokázali jmenovat většinou pouze tři. A to muzikály *Dracula* (32 respondentů), *Hamlet* (21 respondentů) a *Kleopatra* (12 respondentů). Nikdo nemluvil například o zahraničním uvedení *Johanky z Arku*, které se s úspěchem uváděla ve Španělsku.

Hypotéza č. 3: „*Nejoblíbenějším muzikálovým divadlem je Hudební divadlo Karlín.*“

Třetí hypotéza se zcela vyvrátila. Podle výzkumu se jako nejvíce oblíbené ukázalo pražské *Divadlo Hybernia*, které jako své oblíbené určilo 38% respondentů. *Hudební divadlo Karlín* se ukázalo jako druhé nejoblíbenější divadlo, označilo ho 29% dotazovaných.

Hypotéza č. 4: „*Čeští diváci si vybírají muzikál především podle svého oblíbeného herce.*“

Hypotéza č. 4 se také zcela vyvrátila. Jasně se zde ukázal fakt, že české publikum chodí na díla a ne na své oblíbené herce. Většina respondentů, konkrétně 73%, uvedla, že si muzikál vybírají podle známého nebo lákavého díla. Preferenci oblíbeného herce pak uvedlo pouze 17%.

7. Analýza rozhovorů

Během měsíce února roku 2015 byli s rozhovory osloveni přímo profesionálové, kteří se okolo muzikálu pohybují. Každý z nich dostal jiný typ otázek, které byly určovány podle profese dotazovaných. Na rozhovorech spolupracovali muzikálová producentka Ema Krahulíková, hudební skladatel Daniel Barták a muzikálový a divadelní herec a režisér Lumír Olšovský.

7.1 Muzikálová producentka – Ema Krahulíková

Ema Krahulíková je úspěšná muzikálová producentka, která uvádí svá díla v pražském *Divadle Hybernia*. Její jméno je například podepsáno pod muzikály *Quasimodo ... kdysi se pro lásku umíralo*, *Lucrezia Borgia*, *Mary Poppins*, *Zorro*, *Antoinetta – královna Francie*. V letošní sezóně, konkrétně 11. března, chystá uvedení nového muzikálu *Přízrak Londýna*. Producentka odpovídala na 14 otázek, které měly poukázat na její producentskou práci nebo na názory na naši i zahraniční muzikálovou scénu.

1. Je pro Vás jako pro producentku jednodušší produkovat zahraniční nebo původní český muzikál? A proč?

Jde o to, co je pojem jednodušší – samozřejmě zahraniční muzikál už má jméno a český teprve diváka hledá, takže z pohledu prodejnosti je těžší ten český.

2. Jaké muzikály jsou podle Vás na české scéně divácky úspěšnější

Myslím, že je to 50 na 50.

3. Jaké komplikace souvisí s produkcí zahraničního muzikálu a co vše tento proces obnáší?

Zahranční muzikál má velmi tvrdé podmínky už od samého začátku – získat licenci není jen tak, produkce schvaluje divadlo, ve kterém se její titul uvede, schvaluje producenta – dbají na to, aby měl zkušenosti s muzikály, dohlížejí na realizaci muzikálu, mají podmínky ohledně cen pro zákazníka, schvalují si i hlavní interprety.

4. Producent Janeček sáhl v této sezóně na asi největší muzikál všech dob, licence ho musela stát jak velké úsilí, tak spoustu peněz. Myslíte si, že se v českých poměrech vyplatí hrát muzikál takového formátu? Aby se uvádění vyplatilo

finančně, měl by pan Janeček uvádět muzikál několik sezón. Je to v našich podmínkách možné?

Fantom Opery je opravdu drahé dílo, pokud se podaří sehnat sponzory je to samozřejmě hned zajímavější, pokud ne, tak se na realizaci díla nedá vydělat pouze prodejem vstupenek a to právě proto, že v dnešní době je tolik muzikálů a to i na oblastních scénách, že dle mého, když má muzikál 200 repríz, tak je to úspěch.

5. Stejně tak producent Hrubý začal uvádět Evitu, která už se ale na české scéně hrála. Myslíte si, že bude v této sezóně muzikál úspěšný a vydrží na scéně více divadelních sezón?

Bohužel nevydrží, protože Evita není muzikál pro každého a už vůbec ne v podobě, jak ji pan Hrubý uvedl – pokud bude hrát více sezón, tak jedině za předpokladu, že ročně odehrají tak 20 představení.

6. Vy jste uváděla také úspěšný zahraniční muzikál Mary Poppins, nepřemýšlíte o produkci dalšího světového díla?

Zcela určitě přemýšlím.

7. Který zahraniční muzikál Vám na české porevoluční scéně přijde nejúspěšnější? A proč?

Určitě je to Ježíš. Je to příběh, který všichni znají a o autoru hudby není co dodat.

8. Který původně český muzikál Vám na české porevoluční scéně přijde nejúspěšnější? A proč?

Samozřejmě Dracula, Karel Svoboda je něco, co se nedá překonat.

9. Je pro Vás složitější uvádět světoznámý zahraniční muzikál již několikrát produkovaný na zahraničních scénách kvůli očekávání diváků?

Není to složité, protože diváci chodí na titul.

10. Jak se podle Vás staví čeští diváci k úplně novým muzikálovým inscenacím?

Těžko říct. V dnešní době jsou mezi producenty populární tzv. HIT muzikály. Diváci je mají rádi kvůli známým písním, ale podle mě to s muzikálovým divadlem nemá nic společného.

11. Podle výsledků dotazníkového šetření, které jsem prováděla, se lidé v letošní sezóně nejvíce těší na uvedení Evity. Vidíte i Vy toto dílo jako největší lákadlo této sezóny?

Já takové impulsy určitě nemám. Rozhodně mi to nepřijde jako největší lákadlo sezóny.

12. Opět podle výsledků dotazníků byl jako nejúspěšnější muzikál pro diváky označen Fantom Opery. Jak se na tento výsledek díváte?

Tady je to bez komentáře. Neznám muzikálového diváka, který by neznal Fantoma Opery a komu by se hudba nelíbila.

13. Jaký současný muzikál je pak nejlepším dílem současné české muzikálové scény pro Vás?

Tak to neumím říct, protože každý divák má svůj názor a i já nemám jasno.

14. Podle dotazníkového průzkumu lidé věří, že by se v zahraničí mohl prosadit Váš muzikál Antoinetta – královna Francie. Neplánujete uvedení tohoto muzikálu na zahraniční scéně?

Ano, jedeme hrát na Slovensko. Dále jednáme v Bruselu, v Moskvě a v Korei.

Shrnutí

Paní Krahulíková v rozhovoru uvedla své názory na původní české a zahraniční muzikály. Co se týče zahraničních muzikálů, považuje za nejlepší muzikál *Jesus Christ Superstar* s hudbou A. L. Webbera. Stejně tak prohlašuje za skvělý muzikál *Fantom Opery*. Tento muzikál se u respondentů ukázal jako nejoblíbenější zahraniční muzikál a paní Krahulíková dává velkou váhu právě hudbě. Poněkud skeptická byla k uvedení *Evity* (rovněž s hudbou A. L. Webbera). Podle ní, to není muzikál pro každého a na české scéně se v současném provedení dlouho neudrží. Za nejúspěšnější český muzikál považuje, stejně jako většina veřejnosti, muzikál *Dracula*. Je toho názoru, že hudbu Karla Svobody u nás jen tak někdo nepřekoná.

Ohledně porovnání uvedení českých a zahraničních muzikálů říká, že z pohledu prodejnosti je jednodušší uvedení zahraničního muzikálu. Podle producentky chodí čeští diváci především na známá díla. Pokud tedy uvede zahraniční muzikál, lidé vědí co čekat, kdežto na český muzikál jdou lidé bez očekávání a názor si vytvoří až poté. S uváděním

jak původních českých, tak zahraničních muzikálů má své zkušenosti. V minulých sezónách uváděla zahraniční muzikály *Mary Poppins* a *Zorro*. V letošní sezóně pak hraje muzikál *Antoinetta – královna Francie*, se kterým se chystá vyjet do zahraničí. Už jistý má zájezd na Slovensko a dále jedná o uvedení v Bruselu, v Moskvě nebo v Korei.

7.2 Hudební skladatel – Daniel Barták

Daniel Barták je mladý český hudební skladatel a aranžér. Vystudoval Pražskou Konzervatoř, obor hudebně dramatický – herectví a od roku 1999 studoval uměleckou školu v americké Kalifornii. Na českých muzikálech často spolupracuje se svým otcem, taktéž hudebním skladatelem Zdeňkem Bartákem. Na svém kontě má hudební aranžmá například k muzikálům *Baron Prášil*, *Casanova* nebo *Sněhová královna*. Má i bohaté zahraniční zkušenosti. Spolupracoval na muzikálech *Romeo & Juliet* nebo *Christmas Carol*, které vznikly pro scénu v jihokorejském Soulu. Druhý jmenovaný muzikál dokonce získal ocenění za nejlepší muzikál roku. V roce 2011 se Soulem spolupracoval znovu, tentokrát na muzikálu *The Kingdom of The Winds*.¹¹⁵ Daniel Barták odpovídal na 10 otázek zaměřených především na českou i zahraniční muzikálovou hudbu.

1. Jaké muzikály jsou podle Vás na české scéně divácky úspěšnější? Zahraniční nebo původní české muzikály?

Na tuto otázku se podle mě nedá jednoznačně odpovědět, záleží totiž na mnoha faktorech. Jedním z faktorů je propagace, druhým je jméno a historie a třetím je kvalita zpracování. Zahraniční muzikály mají jednoznačně velkou tradici a v původní formě vždy vynikají kvalitou příběhu, hudby, zpracování a interpretů. Diváci se chodí do divadla bavit a mají podle mě velký cit na všechny tyto aspekty, aniž by si to sami uvědomovali. Nicméně dokonalost se projeví pouze spojením všech těchto čtyř bodů, což se u nás v podstatě moc nenosí. Z toho vyplývá, že nezáleží na původu, ale na tom, že zahraniční i české muzikály se dají udělat buď dobře, nebo blbě. Diváci si vždy najdou tu variantu, která jim je bližší.

2. Má podle Vás nějaký současný český muzikál šanci na úspěšné zahraniční uvedení?

Šanci určitě ano. Myslím si, že český muzikál ale nemá moc šanci v zahraničí ve svojí původní podobě. Muzikál je show, tedy alespoň by to měla být show, rozhodně by se to podle mě muselo hodně přepsat. Dělal jsem spoustu muzikálů pro zahraničí, ale na

¹¹⁵ Viz: Bio | Daniel Barták. [online]. [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.danielbartak.com/bio>

zakázku. Ne, že by tedy převzali hotový titul. Pravdou je, že vtipnou, zábavnou a efektní show živě, tu tady umí udělat málo kdo. Musíme si uvědomit, že to co je u nás např. za technologie teď, bylo venku před 10-20 lety, takže naše malá show zahraniční producenty jen tak neohromí. To je bohužel naprosto holý fakt a kdo cestuje a sleduje muzikálovou scénu na Broadwayi či do Londýna, tak mi dá za pravdu. Další věc je to, že se úplně vytratila živá hudba, kromě pár výjimek jako je třeba divadlo Karlín, a živá hudba dává představení tělo i duši. Bohužel i náš český muzikálový klenot „Dracula“, je ze 70% na synták; s tím se venku u profesionálních produkcí prostě neseťkáte. Také je trochu problém to, že jsou do hlavních rolí často obsazováni jen bulvární interpreti, což se ve většině případech podepíše i na úrovni celého představení. Proto říkám, český muzikál v zahraničí šanci může mít, ale asi ne v původní podobě.

3. Jak se podle Vás staví čeští diváci k úplně novým muzikálovým inscenacím?

Čechy většinou moc netáhne něco nového. Mám někdy pocit, jako by nechtěli být otravováni novou hudbou, novými filmy, novými muzikály atd. Největší úspěch mají většinou ohraná díla, která již dobře znají. Mluvím tu ale o kupní síle diváků a posluchačů, kteří za kulturu platí, nikoliv o mladší generaci, která je sice více otevřená, ale která zasně není tolik ochotná za kulturu zaplatit a která mj. všechno stahuje zdarma z netu. Vždy je problém zaujmout diváky něčím novým, ale lidé by podle mě měli dávat větší šanci novým projektům, jelikož jedině tak se podpoří vývoj kultury a kvality hudby u nás.

4. Je podle Vás nějaká oblast, ve které jsou české muzikály pozadu oproti zahraničním?

Ano – ve všem. Ale to jsem v podstatě již dlouhosáhle popsal v 1. a 2. Bodu a myslím, že je již zbytečné toto téma znovu otvírat.

5. Je podle Vás u muzikálu důležitější hudba, texty nebo spolupráce obojího?

Tak trochu vypadla z otázky nejdůležitější autorská profese a tou je scénář neboli Libreto (u muzikálu), které mj. také obsahuje texty k písním. Bez dobrého libreta můžete mít hudbu i texty k písním skvělé, ale diváky to stejně nezaujme. Jinak jak již jsem dříve řekl, je klíčové pokud se umí vše skloubit dohromady tak, že je z toho přirozené divadelní představení. Podle mě by vše mělo být symbióze.

6. Podle dotazníkového šetření, které jsem prováděla, jsou u diváků nejvíce oblíbené muzikály Fantom Opery, Jesus Christ Superstar nebo Evita, ke kterým napsal hudbu A. L. Webber. Myslíte si, že hudba je právě to, co diváky táhne?

Myslím, že to je podobný fenomén, jako když lidé jdou do divadla ne na představení, ale na Pepu Vojtka, nebo na Lucii Bílou a je v podstatě jedno, co se hraje. Můj oblíbenec A. L. Webber je jeden z největších jmen muzikálu na celém světě společně s libretistou Timem Ricem a není tedy divu, že to lidi táhne a zajímá nejvíce. K zamyšlení je, že díky licenci k těmto představením, lze dílo hrát pouze se živým orchestrem a nikdy ho neuslyšíte jinak. Tak možná je to částečně i proto.

7. Na počátcích muzikálů na naší scéně psal první původní české muzikály hudební skladatel Karel Svoboda. Jeho muzikály patří mezi nejúspěšnější na naší scéně. Dracula se hrál i na zahraničních scénách. Myslíte si, že Svobodovy úspěchy u nás může ještě někdo opakovat?

Myslím, že díky naší bulvární glorifikaci jedinců, je u nás moc malý píseček na porovnávání kvalit a osobností. Záleží na tom, co považujete za počátek muzikálové éry u nás. Pro mě to rozhodně nezačíná Karlem Svobodou, přestože si ho jako hudebního skladatele velice vážím! První muzikály/opery a operety vznikly již dávno v časech minulých a jak jde čas, lidé zapomínají, či si neuvědomují vývoj hudební kultury. Např. Voskovec & Werich, Suchý a Šlitr – mají na kontě skoro nespočet velmi úspěšných muzikálů. Jinak divácky úspěšné muzikály Karla Svobody jsou pouze Dracula a to je vše. Ano muzikál Dracula se jednou hrál v zahraničí v jihokorejském Soulu a byl to bohužel velký propadák, ale o tom se akorát nepíše. A jestli někdo může něco takového opakovat? Určitě ano. Například jsme dělali do státní opery v Soulu asi 6 muzikálů a tři z nich dostali ocenění za hudbu a vidělo je přes 25 milionů diváků.

8. Se svým otcem jste spolupracoval na hudbě k muzikálům Casanova nebo Sněhová královna. Jak Vám tato rodinná spolupráce funguje?

V současné době je to 11 muzikálů, které jsme spolu vytvořili a jde to celkem dobře. Myslím, že návštěvnost našich projektů by nám mohli mnozí závidět, nicméně čím dál tím víc mám pocit, že bez velkého rozpočtu, profesionální produkce a tvůrčího týmu, nemá u nás cenu dělat nic.

9. Mají podle Vás původní české muzikály stále stejnou úroveň, jako tomu bylo v době prvního uvedení *Draculy*? A proč?

Myslím, že popularita u nás jde na úkor kvality a tím jde i úroveň rapidně dolů v profesích, kde by měla stoupat. Kromě autorských profesí je to také dáno nezkušeností a nevzdělaností účinkujících, kteří se od vesnice, přes superstar, ocitnou na hlavní muzikálové scéně bez jakéhokoliv vzdělání a zkušeností. Přirozený talent je 20%, zbytek je vzdělání a píle stejně tak, jak je to všude jinde. Ano myslím si, že úroveň kvality u nás má sestupnou tendenci.

10. Myslíte si, že má hudba zahraničních skladatelů přínos pro psaní české hudby?

Je těžké zůstat neovlivněn. V tom je ta krása a nekonečná sbírka variací nápadů a kombinací. Hudba je prostě magie a už je jedno co to je za styl, pokud jí umí člověk správně použít. Věřím, že vzájemné ovlivňování vede k úspěchu nás všechny, jelikož to posouvá kupředu kulturu národa.

Shrnutí

V porovnání návštěvnost původních českých a zahraničních muzikálů vidí Daniel Barták, stejně jako paní Krahulíková, úspěšnější zahraniční díla. Shodně uvádí, že diváci chodí spíše na ohraná a známá světoznámá díla a bohužel nedávají moc šancí novým inscenacím. Zahraniční muzikály mají oproti těm českým dobré propojení příběhu, hudby, zpracování a interpretů. Co se týče interpretů, vidí Daniel Barták velký problém v tom, že se u nás povětšinou obsazují bulvární jména nebo účastníci soutěží superstar. Chybí zkušenosti a vystudování interpretů a to se bohužel značně projevuje na kvalitě díla. Další problém u nás vidí v tom, že se téměř vytratila živá hudba. Kromě Hudebního divadla Karlín už se u nás opravdu téměř nevidí. Přitom živá hudba dává představení tělo i duši. U zahraničních produkcí se s absencí živé hudby takřka nesetkáme. Diváky velmi lákají muzikály s hudbou Andrew Lloyda Webbera. Uvádí, že právě na tato díla se udělují licence pouze s podmínkou živého orchestru. V zahraničí se na hudbu klade opravdu velký důraz, u nás toto bohužel chybí. I největší český muzikál *Dracula* se původně s živou hudbou vůbec neuváděl. Co se týče uvedení původního českého muzikálu v zahraničí, šanci zde vidí. Ovšem ne v původním zpracování, ve kterém se uvádí u nás. Bohužel je česká scéna hodně pozadu s technologiemi. To, co v zahraničí už dávno znají, se u nás objeví se zpožděním deseti až dvaceti let. S tím se bohužel na zahraniční scénu

moc proniknout nedá. Upozornil také na fakt, že Dracula nebyl v Soulu zdaleka tak úspěšný, jak si mnoho lidí myslí. Říká, že se o jeho neúspěchu v Soulu v českých médiích pouze nemluví. S Korejskou muzikálovou scénou má Barták i své bohaté zkušenosti. Sám psal na zakázku hudbu k několika muzikálům, které se uváděly právě v Soulu; tři z nich dokonce dostaly za hudbu ocenění. Na konci rozhovoru uvádí, že je těžké při skládání hudby zůstat neovlivněn zahraničními skladateli. Nekonečná sbírka variací nápadů a kombinací je na hudbě právě to krásné. Pokud se budou všichni navzájem ovlivňovat, povede to k všeobecnému úspěchu.

7.3 Režisér – Lumír Olšovský

Lumír Olšovský se populární český divadelní a muzikáloví herec a režisér. Studoval herectví na konzervatoři v Ostravě a v roce 2008 ukončil studium režie na pražské DAMU. Na svém kontě má režie muzikálu *Funny girl*, *Sněhová královna* nebo *Přízrak Londýna*.¹¹⁶

1) Jaké muzikály jsou podle Vás na české scéně divácky úspěšnější? Zahraniční nebo původní české muzikály?

V zemi původu bych úspěšnost nehledal. Na našem muzikálovém trhu uspěje titul, který nabídne zajímavější obsazení. Český divák chce obdivovat své hvězdy. Přidanou hodnotou jsou "hity". Zpívá-li populární osobnost z médií známou melodii, je úspěch zaručen.

2) Je podle Vás nějaká oblast, ve které jsou české muzikály pozadu oproti zahraničním?

Obecně bych hledal nedostatky v nízkých tvůrčích nárocích. Náš malý rybníček disponuje úzkým okruhem autorů, kteří jsou ze setrvačnosti připuštěni k realizaci ne vždy zcela hotových děl. Úplně jsme rezignovali na přítomnost funkce dramaturga či jiného supervizora, který by mohl na slabiny díla upozornit, ba dokonce jim zamezit. Pak je tady ještě citlivá oblast interpretačních dispozic a muzikálového školství obecně. To je mnohem širší téma.

3) Režíroval jste například muzikály *Funny girl* nebo *Sněhová královna*. V současné době pracujete na uvedení *Přízraku Londýna*. V čem je pro Vás odlišná práce na zahraničním muzikálu a původním českém muzikálu?

¹¹⁶ Viz: Lumír Olšovský - životopis | Národní divadlo moravskoslezské. [online]. [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/osoba/2075-olsovsky-lumir.html>

V případě osvědčeného zahraničního titulu odpadají rizika původního nevyzkoušeného díla, jak jsem o tom mluvil výše. Jisté nepohodlí je snad pouze v tom, že s překladem známého muzikálu je těžké smlouvat a jeho větší úpravy jsou téměř vždy zakázány.

4) Režírují se Vám snadněji zahraniční muzikály, které již byly uvedeny nebo úplně nová česká díla?

Každá další režie je pro mě novou výzvou, nikdy nevstupuji do téže řeky, každý úkol má pro mě nové kouzlo a nepochybné výhody. Nerozlišuji autora, dobu vzniku, popularitu. Na začátku práce je pro mne vždycky text a hudba, zajímá mě, co obsahuje, co nabízí, o čem napovídá.

5) Musíte se při režirování zahraničního muzikálu držet striktně původního zahraničního uvedení nebo máte „volnější ruku“?

Zatím jsem se nesešel s přísně licencovaným muzikálem. Ano, kdybych měl příležitost režirovat *Lvího krále* nebo *Book of Mormon*, určitě bych musel naplnit předem danou podobu celé "show", produkce takto slavných děl hlídá stejnou úroveň, takže vyžadují obvykle stejnou scénu, kostýmy, light-design, aranžmá i choreografii. Takový způsob režie mě ale neláká, přece jen bych chtěl do výsledku zasahovat tvůrčím způsobem.

6) Byl jste se v případě režirování *Funny girl* inspirovat v zahraničí?

Byl jsem se v zahraničí inspirovat na přibližně padesátce muzikálových a operetních představení. Ne cíleně "okopírovat" stejné dílo, ale inspirovat se způsobem jevištní řeči a interpretační náročností, snažím se okoukat rytmus inscenace, způsoby vyprávění děje, sdělnost, funkčnost svícení a kouzla výpravy. Pak jsem náročnější na své spolupracovníky tady.

7) Má podle Vás nějaký současný český muzikál šanci na úspěšné zahraniční uvedení?

Některé snahy autorů Z. Bartáka nebo J. Ledeckého se setkají s dílčími úspěchy, některé muzikály se dočkají uvedení v Jižní Korei, přesto bych si troufl tvrdit, že velké dílo světového významu v Čechách dosud nevzniklo. Ač *Dracula* autorů Svobody/Borovce/Hese tomu nebylo daleko.

8) Jak se podle Vás staví čeští diváci k úplně novým muzikálovým inscenacím?

Většinou rezervovaně. Bohužel málokterý Čech dokáže vyjádřit spontánní názor. Vyčkává, co tomu řekne souseď nebo paní v televizi. Co je nové, nevzbuzuje důvěru. Naopak sebevíc primitivní písňe osmdesátých let s neuhasínající popularitou plní vysílací časy českých rozhlasových stanic.

9) Současně působíte i jako herec. Ovlivňuje Vás to při práci režiséra?

Samozřejmě ano. Přes zmíněnou velkou náročnost se snažím o trpělivost, vždyť dobře vím, jak zkreslená je optika jeviště a nelehké je skloubení všech muzikálových disciplín. Na druhou stranu moc dobře vím, co na jevišti je možné zvládnout, a lenochům nic nedaruju.

10) Vybírá si podle Vás český muzikálový fanoušek muzikál podle známého díla nebo oblíbeného herce?

Jednoznačně podle známého herce. Vždyť i v případě *Hello, Dolly!* Vás bude zajímat, jestli Dolly hraje Jitka Molavcová nebo Ivana Chýlková, pak se rozhodnete, jestli si koupíte lístky. V zahraničí mi tahle okolnost byla lhostejná, sólisty jsem neznal, vždycky jsem ale dostal prvotřídní kvalitu.

11) Prosazujete při obsazování muzikálů spíše známé muzikálové herce?

Z pochopitelných důvodů se obsazení populární tváře nelze vyhnout, je to nezbytné pro úspěšné PR. Přesto se tím nehodlám v budoucnu nechat svazovat.

12) Mají podle Vás původní české muzikály stále stejnou úroveň, jako tomu bylo v době prvního uvedení *Draculy*? A proč?

Naznačil jsem, že kvalita našich muzikálů není uspokojivá. Kvantita ničí kvalitu, dokonce si myslím, že rychlost a automaticnost tvorby systematicky snižuje divácký vkus.

13) Jaký mají podle Vás zahraniční muzikály přínos na českou scénu?

My inscenátoři bychom měli cítit povinnost odvádět prvotřídní výkony, produkce by měly sledovat i vyšší cíle, než je pouhý zisk, proto by měly dbát o složení těch nejvýkonnějších tvůrčích týmů. Pokud tomu tak není, nezachrání nás, jak vidno, ani sebelepší dílo, jakými jsou *Fantom Opery* nebo *Mamma mia!*

Shrnutí

Režisér Lumír Olšovský, stejně tak jako Daniel Barták, uvedl, že úspěšnost muzikálu na zemi původu příliš nezávisí. Podle jeho názoru uspěje na českém muzikálovém trhu právě ten muzikál, který nabídne zajímavější obsazení. Myslí si také, že čeští diváci nechodí na díla ale na jednoznačně na své oblíbené herce. Sám se obsazování známých tváří nevyhýbá z důvodu dobrého PR muzikálu. Pokud se v muzikálu objeví hit, který se objeví v médiích v interpretaci známé osoby, je úspěch zaručen. Shodně jako předchozí autoři označil za neúspěšnější český muzikál *Draculu*, který ale podle něj stále nemá všechny parametry díla světového významu. Dále také uvádí, že mají české muzikály klesající úroveň. Kvantita zde ničí kvalitu, rychlost a automatickost tvorby systematicky snižuje divácký vkus. Obecně dává příčinu i tomu, že se stále snižují nároky na tvůrce, téměř se rezignovalo na přítomnost funkce dramaturga.

Pro inspiraci také jezdí do zahraničí, kde navštívil kolem padesáti muzikálových a operetních představení. Zároveň uvádí, že při režirování právě původního zahraničního muzikálu odpadají rizika nevyzkoušeného a neznámého díla. Zároveň ale zahraniční produkce u muzikálů s přísnou licencí dbá na předem danou podobu muzikálu. Taková práce ale Olšovského neláká, dává přednost tomu, aby mohl do výsledku zasahovat tvůrčím způsobem.

8. Závěr

Diplomová práce na téma „Muzikál jako fenomén dnešní doby“, se zabývá českou muzikálovou scénou od jejího počátku za dob Voskovce a Wericha až po analýzu současné české muzikálové scény. Cílem této práce bylo porovnání původních českých a zahraničních muzikálů, které se hráli na naší muzikálové scéně. Zjistit, jaká díla upřednostňují muzikáloví profesionálové a jaké muzikály preferuje česká veřejnost.

Práce byla rozdělena do dvou dílčích celků, konkrétně na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části byly podrobně popsány počátky muzikálů na české scéně až po současná díla, která se na našich muzikálových scénách hrají.

První část nejprve definovala pojem muzikál a jeho hlavní znaky. Definic muzikálů je poměrně mnoho, každá se něčím liší a přesto jsou všechny pravdivé. Muzikál se neustále vyvíjí a tak vlastně ani nejde přesnou a správnou definici muzikálu uvést. Každý muzikál by měl ale obsahovat tři základní složky: hudbu (zpěv), stylizovaný pohyb (tanec) a v neposlední řadě by měl využít světelné a zvláštní technické efekty. Právě dokonalé spojení těchto tří prvků přináší divákovi ten nejmotivnější zážitek.

Druhá kapitola už se zabývala samotným počátkem muzikálů na naší scéně. Na českou scénu přivezli poprvé muzikál Voskovec a Werich roku 1948. Jednalo se o české uvedení původního amerického muzikálu *Finian's Rainbow* pod českým názvem *Divotvorný hrnec*. Recenze na tento muzikál příliš pozitivní nebyly, přesto se ale muzikál setkal s dobrým diváckým ohlasem a odehrálo se tak tři sta repríz. Dalšími zahraničními muzikály, které se v této době na českých jevištích hrály, byly *Kiss me, Kate! (Libej mě, Káťo)*, *My Fair Lady*, *Hello, Dolly!* nebo *West Side Story*. Muzikál se poté začal objevovat v divadlech malých forem. Když se řekne tento pojem, okamžitě se všem vybaví jména Suchý a Šlitr. Právě tito dva autoři se o uvedení původního českého muzikálu pokoušeli. Nebyla to ale snadná cesta. Nejprve se snažili implementovat samostatné písničky do děje. Vznikly tak například hry *Člověk z půdy*, *Taková ztráta krve*, *Zuzana je sama doma* nebo *Šest žen*. Dalším jejich dílem byl kabaret *Jonáš a tingltangl* a konečně prvním muzikálovým pokusem byla *Dobře placená procházka*. Na české scéně dále také vznikaly filmové muzikály. Byly to například *Starci na chmelu* nebo *Dáma na kolejích*. V roce 1967 pak uvedlo původní český muzikál *Gentleman* Karlínské divadlo. Politický režim bohužel v našich podmínkách nedovoloval vznik velkým dílům, a zatímco ve světě

vznikaly muzikály jako *Evita* nebo *A Chorus Line* se u nás prakticky zastavil muzikálový čas.

Třetí kapitola pak popisuje počátky soukromého divadelního podnikání u nás, které umožňoval porevoluční režim. Vše začalo prvním uvedením *Bídníků* ve Vinohradském divadle v roce 1992. V té době bohužel nebylo české publikum na muzikál světového formátu příliš připraveno, a tak se odehrálo pouhých 95 repríz. I přes tento fakt má ale první česká produkce *Bídníků* velký průkopnický význam. Poukázala totiž na fakt, že česká produkce je schopna uvádět i muzikál právě takového formátu a vyrovnat se tam zahraničí. Další světový muzikál přišel na scénu českého divadla v roce 1994. Tentokrát to byl muzikál A. L. Webbera *Jesus Christ Superstar*. Ten se s úspěchem uváděl v divadle *Spirála* čtyři roky. Prvním původně českým muzikálem, který se stal okamžitým fenoménem, byl muzikál Karla Svobody *Dracula*. Premiéra tohoto muzikálu se uskutečnila v roce 1995 a během tří let uvádění ho vidělo rekordních 1,2 milionu diváků. Už v roce 1997 byl jako první český muzikál uveden na zahraniční scéně v jihokorejském Soulu. Dalšími autory, kteří uvedli původní české muzikály, byli Daniel Landa (*Krysař*), Janek Ledecký (*Hamlet*), autorské duo Ondřej Soukup a Gabriela Osvaldová (*Johanka z Arku*) nebo Michal David (*Kleopatra*).

Následující kapitola už se zabývala analýzou současné české muzikálové scény. Detailně byly popsány scény jak pražských, tak i mimopražských muzikálových divadel se svými současnými inscenacemi. Soudobá česká muzikálová scéna má divákovi co nabídnout. Na repertoáru jsou jak původní česká, tak i zahraniční muzikálová díla. *Hudební divadlo Karlín* uvádí letošní sezónu mnoho děl. Jsou to *Noc na Karlštejně*, *Jesus Christ Superstar*, *Aida*, *Lucie, větší než malé množství lásky*, *The Addams Family* a od února 2015 také obnovená verze muzikálu *Dracula*. Dále se muzikály hrají v pražských divadlech *Hybernia* (*Antoinetta – královna Francie*, *Sněhová královna*, *Sněhurka a sedm závodníků*), *GoJa Music Hall* (*Fantom Opery*), *Kalich* (*Mauglí*, *Horečka sobotní noci*, *Osmý světadíl*, *Johanka z Arku*, *Tajemství*, *Nezemřela jsem*), *Broadway* (*Tři mušketýři*, *Kleopatra*, *Mata Hari*), v Divadle Studio DVA (*Evita*, *Hello, Dolly!*, *Vánoční koleda*, *Děvčátko – Vánoční příběh*) nebo v Kongresovém centru Praha (*Mamma Mia!*). Na mimopražských scénách muzikály uvádí *Městské divadlo Brno* (*Duch*, *Hello, Dolly!*, *Kočky*, *Flashdance*, *Don Juan*, *Noc na Karlštejně*, *Lili, let snů*) nebo *Národní divadlo moravskoslezské* (*Noc na Karlštejně*, *Mrazík*, *Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť*,

Edith a Marlene, Fantom Londýna, Funny girl, Sunset Boulevard). Současná česká muzikálová scéna tak nabízí divákům opravdu bohatý výběr.

Na začátku praktické části a tedy páté kapitoly byl stanoven cíl výzkumu a to porovnat původní české a zahraniční muzikály, zjistit, jakým dílům dává přednost česká veřejnost a jakým profesionálové z muzikálového oboru. Dále byly stanoveny čtyři hypotézy, které mělo potvrdit nebo vyvrátit dotazníkové šetření a rozhovory s muzikálovými experty – producentkou Emou Krahulíkovou, režisérem Lumírem Olšovským a hudebním skladatelem Danielem Bartákem.

Hypotéza č. 1: „*Muzikáloví diváci považují na české muzikálové scéně úspěšnější zahraniční muzikálová díla a právě tato díla jsou i nejvíce opakovaně navštěvovaná.*“

První hypotéza byla spíše vyvrácena. Z výzkumu sice vyplynulo, že čeští muzikáloví diváci neupřednostňují zahraniční muzikálová díla oproti těm původním českým. Na druhou stranu ale považují za nejlepší muzikály na současné scéně díla A. L. Webbera – *Fantom Opery, Jesus Christ Superstar*. Z výzkumu také vyplynulo, že největším lákadlem je pro diváky muzikál *Evita*, který měl premiéru v únoru 2015. Všechno jsou to tedy muzikály zahraniční. Ovšem jako muzikál s největší četností opakovaných návštěv se ukázal muzikál Karla Svobody *Dracula*. O úspěchu tohoto muzikálu mluví i fakt, že skončil hned na druhém místě, jako lákadlo letošní sezóny, za *Evitou*.

Hypotéza č. 2: „*Česká veřejnost příliš neví o uvádění původních českých muzikálů na zahraničních scénách.*“

Tato hypotéza se ukázala jako pravdivá. Z výzkumu vyplynulo, že 52% respondentů neví o žádném původním českém muzikálu, který byl uváděn na zahraničních muzikálových scénách. Zbýlých 48% sice uvedlo, že ví o českém muzikálu uváděném v zahraničí, ale když měli být konkrétnější, dokázali jmenovat většinou pouze tři. A to muzikály *Dracula* (32 respondentů), *Hamlet* (21 respondentů) a *Kleopatra* (12 respondentů). Nikdo nemluvil například o zahraničním uvedení *Johanky z Arku*, které se s úspěchem uváděla ve Španělsku.

Hypotéza č. 3: „*Nejoblíbenějším muzikálovým divadlem je Hudební divadlo Karlín.*“

Třetí hypotéza se zcela vyvrátila. Podle výzkumu se jako nejvíce oblíbené ukázalo pražské *Divadlo Hybernia*, které jako své oblíbené určilo 38% respondentů. *Hudební*

divadlo Karlín se ukázalo jako druhé nejoblíbenější divadlo, označilo ho 29% dotazovaných.

Hypotéza č. 4: „*Čeští diváci si vybírají muzikál především podle svého oblíbeného herce.*“

Hypotéza č. 4 se také zcela vyvrátila. Jasně se zde ukázal fakt, že české publikum chodí na díla a ne na své oblíbené herce. Většina respondentů, konkrétně 73%, uvedla, že si muzikál vybírají podle známého nebo lákavého díla. Preferenci oblíbeného herce pak uvedlo pouze 17%.

Poslední kapitola se věnovala analýze rozhovorů s muzikálovými profesionály – producentkou Emou Krahulíkovou, hudebním skladatelem Danielem Bartákem a režisérem Lumírem Olšovským. Všichni autoři odpovídali na otázky, které se ve většině týkaly právě jejich profese. Shodně všichni uvedli, že české muzikály nemají takovou úroveň, jako by mít měly. Kladou se nízké nároky na tvůrčí týmy, a co se týče obsazování herců, často se dá spíš na bulvární jméno než na kvalitní výkon. Českým muzikálovým scénám, především většině pražských, také chybí živý orchestr, který celé dílo podtrhne. S tím se na zahraničních scénách nesetkáme. U zahraničních muzikálů světového formátu, jako je například *Fantom Opery*, původní produkce při udělování licence značně dbá na to, aby mělo dílo i nových podmínkách stejnou úroveň. Podmínka živého orchestru je samozřejmostí. Právě *Fantoma Opery* označují autoři jako jeden z nejúspěšnějších zahraničních muzikálů všech dob. Na zahraniční scénu si čeští autoři jezdí i pro inspiraci. Daniel Barták se jezdí inspirovat novými hudebními variacemi, režisér Lumír Olšovský se nechá inspirovat způsobem jevištní řeči nebo interpretační náročnosti a producentka Ema Krahulíková jezdí shlédnout nová muzikálová představení, které by mohla přivést na českou muzikálovou scénu.

9. Seznam použitých zdrojů

Seznam použitých českých zdrojů

1. BÁR, Pavel. *Od operety k muzikálu: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945*. Vyd. 1. Editor Helena Spurná. Praha: KANT, 2013, 298 s. Disk, sv. 25. ISBN 978-807-4371-158.
2. BAUER, Jan. *Muzikálový triumf: Slavná éra muzikálu na českých scénách*. 1. vyd. Praha: Brána, 1999, 142 s. ISBN 80-7243-047-5.
3. DRLÍK, Vojen. *Hudební divadlo jako výzva: interdisciplinární texty*. Vyd. 1. Editor Helena Spurná. Brno: Národní divadlo, 2004, 495 s. Knihovna opery Národního divadla, 3. sv. ISBN 80-725-8161-9.
4. HAVLŮ, Ivo T. *Světový muzikál osmdesátých let*. in: Opus Musicum, 1990
5. HOGGARDOVÁ, Pavlína. *Muzikál na prahu tisíciletí : mezi komercí a elitou možnosti reformy muzikálového divadla v době (post-)moderní*. Vyd. 1. Brno: Retypo, 2000. 167 s. ISBN 809029250X.
6. MARKLOVÁ, Milada: *Nová česká operetní a muzikálová tvorba 1970-1980*. Praha: Divadelní ústav, 1980
7. OSOLSOBĚ, Ivo. *Divadlo, které mluví, zpívá a tančí*. Praha, 1974.
8. OSOLSOBĚ, Ivo. *Muzikál je když...* 1. vydání. Praha: Supraphon, 1967, 196 s. ISBN 02-332-67.
9. PROSTĚJOVSKÝ, Michael. *Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem*. Vyd. 1. Brno: Větrné mlýny, 2008, 487 s. Dokořán, sv. 1. ISBN 978-808-6907-499
10. SCHMIDT-JOOS, Siegfried. *Muzikál*. Vyd. 1. Praha: Supraphon, 1968, 292 s. ISBN 02-222-68.
11. VANĚK, Jan J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi: zábavněhudební divadlo v Československu po roce 1945*. Vyd. 1. Editor Helena Spurná. S.l.: První Nakladatelství Knihcentrum, 1998, 126 s. Disk, sv. 25. ISBN 80-860-5467-5.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

1. WALSH, Michael a J. FERGUSON. *Andrew Lloyd Webber: his life and works*. New York: Abrams, 1989, 239 p. ISBN 08-109-1275-9.

Seznam použitých internetových zdrojů

1. Bio | Daniel Barták. [online]. [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.danielbartak.com/bio>
2. Biografie: Michal David. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.michaldavid.cz/bio>
3. Děvčátko - Vánoční příběh. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/devcatko/>
4. *Divadlo Kalich*. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/divadlo/o-divadle/>
5. *Divadlo Kalich*. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/>
6. *Divadlo Kalich* - Horečka sobotní noci. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/62-horecka-sobotni-noci/>
7. *Divadlo Kalich* - Johanka z Arku. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/13-johanka-z-arku/>
8. *Divadlo Kalich* - Krysař. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/14-krysar/>
9. *Divadlo Kalich* - Mauglí. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/55-maugli/>
10. *Divadlo Kalich* - Osmý světadíl. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/39-osmy-svetadil/>
11. *Divadlo Kalich* - Rent. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/61-rent/>
12. *Divadlo Kalich* - Robin Hood. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/26-robin-hood/>
13. *Divadlo Kalich* - Tajemství. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.divadloKalich.cz/repertoar/21-tajemstvi/>
14. Don Juan | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/325-don-juan>
15. DUCH | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/346- Duch>

16. EDITH A MARLENE | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/1672-edith-a-marlene/>
17. EVITA | Studio DVA divadlo. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/evita-2/evita/>
18. FANTOM LONDÝNA | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/399-fantom-londyna/>
19. Flashdance | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/321-flashdance>
20. FUNNY GIRL | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/3346-funny-girl/>
21. Hello, Dolly! | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/223-hello-dolly>
22. Historie Městského divadla Brno | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/historie-mdb>
23. Historie muzikálu - Hamlet - The Rock Opera. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: <http://www.hamlettherockopera.com/2-historie>
24. *Hudební divadlo Karlín* - Historie. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/o-divadle/historie/>
25. *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/>
26. *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - Aida. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/22-aida/>
27. *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - Carmen. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/5-carmen/>
28. *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - Dracula 2015. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/39-dracula-2015/>
29. *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - Jesus Christ Superstar. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/3-jesus-christ-superstar/>

30. *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - Lucie, větší než malé množství lásky. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/28-lucie-vetsi-nez-male-mnozstvi-lasky/>
31. *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - Noc na Karlštejně. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/8-noc-na-karlstejne/>
32. *Hudební divadlo Karlín* - Repertoár - The Addams Family. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hdk.cz/repertoar/33-the-addams-family/>
33. Jekyll a Hyde | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/258-jekyll-a-hyde>
34. Johnny Blue | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/364-johnny-blue>
35. JOSEF A JEHO ÚŽASNÝ PESTROBAREVNÝ PLÁŠŤ | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/397-josef-a-jeho-uzasny-pestrobarevny-plast/>
36. Karel Svoboda životopis. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: <http://zivotopis.osobnosti.cz/karel-svoboda.php>
37. Kočky | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/306-kocky>
38. Let snů LILI | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/348-let-snu-lili>
39. Lumír Olšovský - životopis | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/osoba/2075-olsovsky-lumir.html>
40. Mamma Mia | MAMMA MIA - oficiální web muzikálu. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mammamiamuzikal.cz/mamma-mia/>
41. Mary Poppins | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-14]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/252-mary-poppins>
42. MRAZÍK | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/320-mrazik/>
43. Musicalnet.cz - Povodně 2002 v Praze a jejich následky. [online]. [cit. 2015-01-23]. Dostupné z: <http://musicalnet.cz/component/content/article/39-archivni-data/167-povodne-2002-v-praze-a-jejich-nasledky>

44. Muzikálový Dracula dobývá Asii, po Korei slaví úspěch i v Japonsku - iDNES.cz. [online]. [cit. 2015-01-23]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/dracula-japonsko-0k9-/divadlo.aspx?c=A140815_111548_divadlo_ts
45. Muzikál Elixír života vsadil na Lucii Bílou - iDNES.cz. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/muzikal-elixir-zivota-vsadil-na-lucii-bilou-fz1-/divadlo.aspx?c=A050826_163501_zpr_kultura_gra
46. Muzikál Golem pozvedá Korn, jinak jde o průměr - iDNES.cz. [online]. [cit. 2015-01-24]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/divadlo.aspx?c=A061127_632689_divadlo_kot
47. Muzikál Mamma Mia! již zpívá česky. Jak se povedl? >> Musical.cz. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/muzikal-mamma-mia-jiz-zpiva-cesky-jak-se-povedl/>
48. *Národní divadlo moravskoslezské* | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/stranka/20-narodni-divadlo-moravskoslezske.html>
49. Noc na Karlštejně | *Městské divadlo Brno*. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mdb.cz/inscenace/339-noc-na-karlstejne>
50. NOC NA KARLŠTEJNĚ | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-23]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/stranka/20-narodni-divadlo-moravskoslezske.html>
51. Novinky: Kleopatra - muzikál. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.kleopatra-muzikal.cz/>
52. Novinky: Mýdlový princ - Muzikál. [online]. [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.mydlovy-princ.cz/novinky/4/>
53. O divadle | Studio DVA divadlo. [online]. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/o-divadle/>
54. PTÁKOVINY - PODLE ARISTOFANA | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/3379-ptakoviny-podle-aristofana/>
55. Recenze: *Divadlo Kalich* našlo svůj "Osmý světadíl" >> Musical.cz. [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/recenze-reportaze/divadlo-kalich-naslo-svuj-osmy-svetadil-muzikal-recenze/>

56. SOUL (Seoul) - korejské nastudování dalšího českého muzikálu Kleopatra | Velvyslanectví České republiky v Korejské republice. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/seoul/cz/zpravy_a_udalosti/soul_seoul_korejske_nastudovani_dalsiho.html
57. Studio DVA - Hello, Dolly!. [online]. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/hellodolly/>
58. SUNSET BOULEVARD | Opereta / Muzikál | *Národní divadlo moravskoslezské*. [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://www.ndm.cz/cz/opereta-muzikal/inscenace/3374-sunset-boulevard/>
59. Tisková zpráva: Hamlet. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.hamlet-muzikal.cz/tiskova-zprava/>
60. Vánoční koleda - Studio DVA. [online]. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.studiodva.cz/vanocnikoleda/>
61. "Sněhurka a sedm závodníků" aneb Sněhurka trochu jinak (aktualizováno) >> Musical.cz. [online]. [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://www.musical.cz/rychle-zpravy/snehurka-a-sedm-zavodniku-aneb-snehurka-tak-trochu-jinak/>

10. Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

TABULKA 1 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ NA OTÁZKU: JAK ČASTO CHODÍTE NA MUZIKÁLY?	47
TABULKA 2 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ NA OTÁZKU: JAKÉ JE VAŠE OBLÍBENÉ MUZIKÁLOVÉ DIVADLO?	48
TABULKA 3 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: PREFERUJETE PŮVODNÍ ČESKÉ NEBO ZAHRANIČNÍ MUZIKÁLY?	50
TABULKA 4 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: PODLE ČEHO MUZIKÁL NEJVÍCE VYBÍRÁTE?	51
TABULKA 5 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: VIDĚL/A JSTE NĚJAKÝ MUZIKÁL VÍCE NEŽ JEDNOU?	52
TABULKA 6 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÉ MUZIKÁLY JSTE VIDĚL/A VÍCEKRÁT?	53
TABULKA 7 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JSOU PODLE VÁS NA ČESKÉ MUZIKÁLOVÉ SCÉNĚ ÚSPĚŠNĚJŠÍ PŮVODNÍ ČESKÉ NEBO ZAHRANIČNÍ MUZIKÁLY?	54
TABULKA 8 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: VÍTE O NĚJAKÉM ČESKÉM MUZIKÁLU, KTERÝ BYL ÚSPĚŠNĚ UVÁDĚN V ZAHRANIČÍ?	55
TABULKA 9 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÉ PŮVODNÍ ČESKÉ MUZIKÁLY BYLY PODLE VÁS UVÁDĚNY V ZAHRANIČÍ?	56
TABULKA 10 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: MAJÍ PODLE VÁS PŮVODNÍ ČESKÉ MUZIKÁLY STÁLE STEJNOU ÚROVEŇ, JAKO TOMU BYLO V POČÁTCÍCH MUZIKÁLŮ NA NAŠÍ SCÉNĚ V DOBĚ DRACULY A MONTE CHRISTA?	58
TABULKA 11 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ NEJLEPŠÍCH MUZIKÁLŮ NA SOUČASNÉ ČESKÉ MUZIKÁLOVÉ SCÉNĚ	59
TABULKA 12 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: Z CHYSTANÝCH MUZIKÁLOVÝCH PREMIÉR TOHOTO ROKU JE PRO VÁS NEJVÍCE LÁKAVÝM DÍLEM?	61
TABULKA 13 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: MÁ PODLE VÁS NĚJAKÝ PŮVODNÍ ČESKÝ MUZIKÁL, KTERÝ SE SOUČASNĚ HRAJE NA NAŠÍ MUZIKÁLOVÉ SCÉNĚ, ŠANCI NA ÚSPĚŠNÉ ZAHRANIČNÍ UVEDENÍ?	62
TABULKA 14 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÝ PŮVODNĚ ČESKÝ MUZIKÁL MÁ PODLE VÁS ŠANCI NA ZAHRANIČNÍ UVEDENÍ?	63
TABULKA 15 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÉ JE VAŠE POHLAVÍ?	64
TABULKA 16 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÝ JE VAŠ VĚK?	65
TABULKA 17 PROCENTUÁLNÍ VYJÁDŘENÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÉ JE MÍSTO VAŠEHO TRVALÉHO BYDLIŠTĚ?	67

Seznam grafů

GRAF 1 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAK ČASTO CHODÍTE NA MUZIKÁLY?.....	47
GRAF 2 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÉ JE VAŠE OBLÍBENÍ MUZIKÁLOVÉ DIVADLO?.....	49
GRAF 3 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: PREFERUJETE PŮVODNÍ ČESKÉ NEBO ZAHRANIČNÍ MUZIKÁLY?	50
GRAF 4 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: PODLE ČEHO MUZIKÁL NEJVÍCE VYBÍRÁTE?	51
GRAF 5 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: VIDĚL/A JSTE NĚJAKÝ MUZIKÁL VÍCE NEŽ JEDNOU?.....	52
GRAF 6 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÉ MUZIKÁLY JSTE VIDĚL/A VÍCEKRÁT?	54
GRAF 7 GRAFICKÉ VYJÁDRĚNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JSOU PODLE VÁS NA ČESKÉ MUZIKÁLOVÉ SCÉNĚ ÚSPĚŠNĚJŠÍ PŮVODNÍ ČESKÉ NEBO ZAHRANIČNÍ MUZIKÁLY?	55
GRAF 8 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: VÍTE O NĚJAKÉM ČESKÉM MUZIKÁLU, KTERÝ BYL ÚSPĚŠNĚ UVÁDĚN V ZAHRANIČÍ?	56
GRAF 9 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÉ PŮVODNÍ ČESKÉ MUZIKÁLY BYLY PODLE VÁS UVÁDĚNY V ZAHRANIČÍ?	57
GRAF 10 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: MAJÍ PODLE VÁS PŮVODNÍ ČESKÉ MUZIKÁLY STÁLE STEJNOU ÚROVEŇ, JAKO TOMU BYLO V POČÁTCÍCH MUZIKÁLŮ NA NAŠÍ SCÉNĚ V DOBĚ DRACULY A MONTE CHRISTA?	58
GRAF 11 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ NEJLEPŠÍCH MUZIKÁLŮ NA SOUČASNÉ ČESKÉ SCÉNĚ	60
GRAF 12 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: Z CHYSTANÝCH MUZIKÁLOVÝCH PREMIÉR TOHOTO ROKU JE PRO VÁS NEJVÍCE LÁKAVÝM DÍLEM?.....	61
GRAF 13 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: MÁ PODLE VÁS NĚJAKÝ PŮVODNĚ ČESKÝ MUZIKÁL, KTERÝ SE SOUČASNĚ HRAJE NA NAŠÍ MUZIKÁLOVÉ SCÉNĚ, ŠANCI NA ÚSPĚŠNÉ ZAHRANIČNÍ UVEDENÍ?	62
GRAF 14 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÝ PŮVODNĚ ČESKÝ MUZIKÁL MÁ PODLE VÁS ŠANCI NA ZAHRANIČNÍ UVEDENÍ?.....	64
GRAF 15 GRAFICKÉ ZNÁZORNĚNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÉ JE VAŠE POHLAVÍ?	65
GRAF 16 GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÝ JE VÁŠ VĚK?	66
GRAF 17 GRAFICKÉ ZNÁZORNĚNÍ ODPOVĚDÍ NA OTÁZKU: JAKÉ JE MÍSTO VAŠEHO TRVALÉHO BYDLIŠTĚ?.....	67

11. Seznam příloh

PŘÍLOHA A - DOTAZNÍK.....	I
---------------------------	---

Příloha A - dotazník

Jak často chodíte na muzikály?

- 6x ročně a více
- 1x – 5x ročně
- Méně než jednou ročně
- Na muzikály téměř nechodím

Jaké je Vaše oblíbené muzikálové divadlo?

- *Hudební divadlo Karlín*
- *Divadlo Hybernia*
- *Divadlo Broadway*
- *Kalich*
- GoJa
- Divadlo StudioDVA
- *Městské divadlo Brno*
- *Národní divadlo moravskoslezské*

Preferujete původní české nebo zahraniční muzikály?

- Původní české muzikály
- Zahraniční muzikály
- Nevybírám muzikál podle země, kde vznikl

Podle čeho muzikál nejvíce vybíráte?

- Znamého díla
- Oblíbeného herce
- Režiséra
- Autora hudby

Viděl/a jste nějaký muzikál více než jednou?

- Ano (napište dílo) _____
- Ne

Jsou podle Vás na české muzikálové scéně úspěšnější původní české nebo zahraniční muzikály?

- Původní české muzikály
- Zahraniční muzikály

Víte o nějakém původně českém muzikálu, který byl úspěšně uváděn v zahraničí?

- Ano (napište dílo) _____
- Ne

Mají podle Vás původní české muzikály stále stejnou úroveň, jako tomu bylo v počátcích muzikálů na naší scéně v době *Draculy* nebo *Monte Christa*?

- Ano
- Ne
- Nevím

Vyberte tři muzikály, které jsou podle Vás v současné době na muzikálové scéně nejlepší

- Fantom Opery
- Antoinetta
- Aida
- Jesus Christ Superstar
- Noc na Karlštejně
- The Adams family
- Lucie, větší než malé množství lásky
- Tajemství
- Horečka sobotní noci
- Mauglí
- Johanka z Arku
- Osmý světadíl
- Nezemřela jsem
- Hello Dolly
- Děvčátko - Vánoční příběh
- Vánoční koleda
- Kleopatra
- Tři mušketýři
- Funny Girl
- Duch
- Lili, let snů
- Don Juan
- Jiný

Z chystaných muzikálových premiér tohoto roku je pro Vás nejvíce lákavým dílem?

- Dracula 2015
- Evita
- Přízrak Londýna
- Mýdlový Princ
- Jiný

Má podle Vás nějaký původně český muzikál, který se v současné době hraje na naší muzikálové scéně, šanci na úspěšné zahraniční uvedení?

- Ano (napište dílo) _____
- Ne

Vaše pohlaví?

- Muž
- Žena

Váš věk?

- Méně než 18
- 18 – 25
- 26 – 35
- 36 – 45
- 46 – 55
- 56 – 65
- 65 a více

Jaké je místo Vašeho trvalého bydliště?

- Hlavní město Praha
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Olomoucký kraj
- Zlínský kraj
- Moravskoslezský kraj
- Středočeský kraj
- Jihočeský kraj
- Plzeňský kraj
- Karlovarská kraj
- Ústecký kraj
- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj
- Pardubický kraj

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Kristýna Poživilová

Obor: SMK

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Muzikál jako fenomén dnešní doby

Rok: 2015

Počet stran textu bez příloh: 76

Celkový počet stran příloh: 3

Počet titulů českých použitých zdrojů: 11

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 61

Vedoucí práce: PhDr. Soňa Štroblová